

Nordre Follo
kommune

Økonomi- og handlingsplan 2027–2030

Kommunedirektørens forslag

Vedlegg 2

Budsjettforslag for 2027 for interkommunale selskap og samarbeid

Nordre Follo
kommune

Budsjettforslag

for 2027 fra interkommunale selskaper og samarbeid i Nordre Follo kommune

Tabelloversikt

- Follo Landbrukskontor
- Krise- og incestsenteret i Follo IKS
- Kontrollutvalget i Nordre Follo kommune
- Alarm Øst IKS
- Follo Brannvesen IKS
- Nordre Follo Renseanlegg IKS
- Follo Ren IKS
- Arkiv Øst IKS
- Nordre Follo kirkelige fellesråd

Vedlegg til
Økonomi- og handlingsplan 2027-2030

**INTERKOMMUNALE SELSKAPER OG ANDRE SELSKAPER NORDRE FOLLO KOMMUNE HAR EIERINTERESSER I.
FORSLAG TILSKUDD/KJØP AV TJENESTER 2027**

(Beløp er i 1000 kroner)

NR.	SELSKAP	2026	Endring 2026 -> 2027	2027	MERKNADER
1	Follo Landbrukskontor	1 848	445	2 293	Inkl. veterinærvakta
2	Krise- og incestsenteret i Follo IKS	10 410	310	10 100	
3	Kontrollutvalget i Nordre Follo kommune		80		
4	Alarm Øst IKS	5 722	500	6 222	
5	Follo Brannvesen IKS - Brannberedskap og brannforebyggende arbeid (Tilsyn)	67 900	3 670	71 570	Ekskl. Siviltforsvarslager, 0,35 mill. kroner
5	Follo Brannvesen IKS - Feiing og tilsyn	6 018	30	6 048	Inngår i selvkostregnskapet
6	Nordre Follo renseanlegg IKS	55 208	11 644	66 852	Inngår i selvkostregnskapet
7	Follo Ren IKS	80 863	4 713	85 576	Inngår i selvkostregnskapet
8	Arkiv Øst IKS	1 290	45	1 335	
9	Nordre Follo kirkelige fellesråd	30 600	1 380	31 980	Ekskl. kremasjonsavgift
	Follo barnevernvakt	4 200	150	4 350	
	Follo legevakt	51 200	2 800	48 400	
	Folloregionen IPR	860	70	930	
	Follo barne- og ungdomsskole	26 100	930	27 030	

FOLLO LANDBRUKSKONTOR

FOLLO LANDBRUKSKONTOR

Handlingsplan og budsjett 2027

Handlingsplanen fastsetter mål, prioriterte arbeidsområder og tiltak for Follo landbrukskontor, og benyttes til rapportering.

Forslag til handlingsplan og budsjett for 2027 ble behandlet av koordinerende utvalg 19. august 2026. Koordinerende utvalg vedtok at dette forslaget meldes inn i budsjettprosessen i kommunene.

Samarbeidet om kommunal landbruksforvaltning

Kommunenes oppgaver innenfor landbruksforvaltning er i stor grad bestemt av lover og forskrifter. Kommunene er førstelinjemyndighet i alle landbrukssaker og forvalter en rekke lover og økonomiske virkemidler som gjelder for landbruket.

Follo landbrukskontor utfører kommunal landbruksforvaltning for kommunene Frogn, Nesodden, Nordre Follo, Vestby og Ås. Samarbeidet er organisert som et vertskommunesamarbeid etter kommunelovens § 20-2 med Ås som vertskommune. Til grunn for samarbeidet om Follo landbrukskontor ligger en samarbeidsavtale som trådte i kraft 1. januar 2021. Avtalen fastsetter blant annet grunnlaget for samarbeidet, vertskommunens ansvar og fordeling av kostnader.

Kommunedirektørene delegerer kurante saker og saker uten prinsipiell betydning til kommunedirektøren i Ås som delegerer videre til landbrukssjefen, jfr. delegasjonsreglement. Samarbeidet har et formalisert samarbeidsforum, koordinerende utvalg, der kommunene deltar med representanter for kommunedirektørene. Utvalget gir uttalelser til landbrukskontorets prioriteringer, budsjettforslag, tertial- og årsrapporter, regnskap med mer. Utvalget ledes av Ås kommunes representant i utvalget, og har vanligvis 3 møter pr år.

Økonomiske rammer

Oppgavene knyttet til kommunal landbruksforvaltning finansieres gjennom årlige driftstilskudd fra deltakerkommunene. Kostnadsfordelingen mellom kommunene er bestemt av en fordelingsnøkkel beregnet ut fra flere landbruksrelaterte kriterier.

Landbrukskontoret henter også inntekter fra gebyrer, samt tjenesteproduksjon og prosjekter ut over ordinær landbruksforvaltning. Budsjett- og økonomistyringen følger Ås kommunes regler og forvaltningspraksis.

96 prosent av landbrukskontorets budsjett er faste kostnader. Lønn og sosiale utgifter utgjør 83 prosent. Husleie, strøm, renhold og administrasjonstilskudd utgjør 13 prosent. Administrasjonstilskuddet er i hovedsak lønnskostnader i Ås kommune. Variable driftskostnader utgjør fire prosent.

Lønnskostnadene for perioden 1. januar – 30. april er basert på resultatet av lønnsoppgjøret i 2026. Lønnskostnadene for perioden 1. mai – 31. desember er beregnet utfra en lønnsvekst på 3,6 prosent, basert på siste anslag for den kommunale deflatoren.

Kostnadsvekst for husleie og kontordrift er basert på siste anslag for kommunal deflator og satt til 4,9 prosent.

Budsjett for veterinærvakttjenesten er fra og med 2026 tatt ut av landbrukskontorets budsjett, og det er etablert et eget separat budsjett for veterinærvakten i Follo vaktområde. Kommunene bidrar fra 2026 med egne budsjettmidler for å dekke de totale kostnadene til veterinærvakttjenestene. Samarbeidet om veterinærvakt er regulert i en egen avtale, og omfatter alle Follo-kommunene inkludert Enebakk. Fordelingsnøkkelen for finansiering av veterinærvakttjenesten avviker fra fordelingsnøkkelen for finansiering av landbruksforvaltningen.

Det foreslås å bruke kr. 100 000,- fra driftsfondet for å få budsjettet i balanse.

I 2027 omfatter tilleggstjenestene viltforvaltning for Frogn og Ås og registrering av alle egenerklæringer om konsesjonsfrihet i Vestby og Ås.

Det legges til grunn at aktiviteten i 2027 opprettholdes om lag på 2026-nivå.

Hovedmål

Samarbeidskommunene skal arbeide for å styrke og videreutvikle et bærekraftig landbruk i Follo. Follo landbrukskontor skal forvalte kommunenes oppgaver på landbruksområdet på en effektiv og faglig god måte.

Handlingsplan 2027

Bærekraftig arealforvaltning

Delmål:

Landbrukskontoret skal bidra til bærekraftig arealdisponering, varig vern av dyrka og dyrkbar jord, og opprettholdelse av produktive skogarealer.

Oppgavene består i å bidra i kommunale planprosesser i alle kommunene, påvirke resultatene av statlige samferdselsprosjekter, forvalte bestemmelsene i jordloven og behandle søknader om nydyrking. Strategier for jordvern skal brukes aktivt i samarbeidet med planmyndighetene i kommunene.

Tiltak:

- Delta fra og med innledende fase og i hele prosessen ved rulling av kommuneplaner, ha dialog med planmyndighetene i administrasjonen og levere skriftlige innspill. I 2027 vil Frogn ha omfattende aktivitet med å rullere kommuneplanen.
- Gi innspill til arbeid med relevante kommunedelplaner og temaplaner.
- På forespørsel, møte i politiske utvalg med informasjon om landbruk og kommunenes landbruksoppgaver.
- Delta i og gi innspill til alle reguleringsplaner, samferdselssaker og masseforvaltningssaker som berører landbruksarealer og/eller landbruksinteresser. Arbeid med matjordplaner er relativt omfattende.

- Gi uttalelser til dispensasjons- og byggesaker i LNF-områder som berører landbruksinteresser eller -ressurser.
- Håndheve jordloven strengt med tanke på å hindre omdisponering av dyrka og dyrkbar jord.
- Bidra i kommunenes arbeid med å etablere gode løsninger for massehåndtering og mellomlagring av masser.
- Fatte vedtak etter søknader om nydyrking.

Resultatindikatorer:

- Arealbruksendringer, inkludert areal dyrka og dyrkbar jord omdisponert etter plan- og bygningsloven, areal dyrka og dyrkbar jord omdisponert ved jordlovsbehandling og areal nydyrking.

Matproduksjon, verdiskaping og næringsutvikling i jordbruket

Delmål:

Landbrukskontoret skal bidra til økt matproduksjon, næringsutvikling og verdiskaping i jordbruket ved å tilby bønder veiledning og saksbehandling av god faglig kvalitet.

Oppgavene består i å formidle informasjon om og veilede i offentlige tilskudds- og støtteordninger og regelverk som skal stimulere matproduksjon, næringsvirksomhet og innovasjon i jordbruket, behandle søknader om tilskudd, og kontrollere at foretak tilfredsstiller kravene til å motta tilskudd.

Tiltak:

- Informere om regelverk og tilskudds- og støtteordningene, hovedsakelig på kontorets nettsider og i møter med næringsaktører.
- Veilede og behandle søknader om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket. Disse tilskuddene er helt avgjørende for å opprettholde næringsaktiviteten og matproduksjonen.
- Veilede og behandle søknader om tilskudd til drenering av dyrka jord. Drenering har til hensikt å øke kvaliteten på jordbruksarealene, redusere avrenning og redusere utslipp av klimagasser.
- Veilede og behandle søknader om tilskudd ved svikt i produksjon på grunn av klimatiske forhold. Vedtak om tilskudd fattes av statsforvalteren etter saksutredning og uttalelse fra kommunen.
- Gjennomføre risikobasert kontroll av minimum 10 prosent av alle foretak som mottar produksjonstilskudd, basert på en kontrollplan og i samsvar med kravene og retningslinjene beskrevet i rundskriv fra Landbruksdirektoratet.
- Gjennomføre kontroll av tiltak etter tilskudd til drenering.
- Delta som partner i «Strategisk satsing for redusert nitrogenavrenning til Oslofjorden gjennom kunnskapsmobilisering, nettverk og målrettede tiltak i landbruket». Formålet er å redusere nitrogenavrenning til Oslofjorden og samtidig styrke lønnsom matproduksjon gjennom et helhetlig kunnskaps-, innovasjons- og samhandlingsløft i regionen øst for Oslofjorden, med utgangspunkt i kompetansemiljøet på Ås. Prosjektet pågår i perioden 2026-2029 og utføres i samarbeid med NMBU, NIBIO, Aggrator, vannområdene øst for Oslofjorden, Indre Østfold kommune og lokale bondelag. Satsingen finansieres av Akershus fylkeskommune.
- På forespørsel, gi innspill i kommunenes arbeid med næringsplaner.
- Vedlikeholde og ajourføre landbruksregisteret og AR5.

Resultatindikatorer:

- Antall vedtak på søknad om produksjonstilskudd og avløsertilskudd, og bevilget beløp
- Antall vedtak på søknad om tilskudd til drenering, og bevilget beløp
- Antall søknader om tilskudd ved produksjonssvikt overlevert til statsforvalteren for vedtak, og bevilget beløp
- Antall kontroller og resultat

Klima- og miljøvennlig jordbruk

Delmål:

Landbrukskontoret skal bidra til et klima- og miljøvennlig jordbruk i Follo, og til å nå miljømålet om god økologisk og kjemisk tilstand for kommunenes innsjøer samt Oslofjorden.

Oppgavene består i å være pådriver for miljøtiltak i jordbruket gjennom informasjonsarbeid, forvaltning og prosjekter. Landbrukskontoret skal forvalte tilskuddsordninger som stimulerer til et miljøvennlig jordbruk, med vekt på å redusere erosjon og avrenning fra jordbruksarealer. Kommunene i Follo legger betydelig innsats i tiltak som skal bedre vannkvaliteten i bekker, elver, innsjøer og Oslofjorden. Tiltak i jordbruket er en vesentlig del av kommunenes strategier for å bedre vannkvaliteten.

Tiltak:

- Informere om tilskuddsordninger og regelverk for miljøvennlig jordbruk, hovedsakelig på kontorets nettsider og i møter med næringsaktører.
- Veilede og behandle søknader om tilskudd i regionalt miljøprogram (RMP).
- Gjennomføre risikobasert kontroll av minimum 5 prosent av alle foretak som mottar tilskudd fra RMP, i samsvar med kravene og retningslinjene beskrevet i rundskriv fra Landbruksdirektoratet.
- Kontrollere at foretakene overholder regionale miljøkrav.
- Veilede om bestemmelsene i gjødselbrukforskriften og nye krav som innføres i 2027. Føre tilsyn med at forskriften overholdes.
- Gjennomføre tilsyn med, og oppfølging av tilfeller der krav om etablert vegetasjonssone mot vassdrag ikke er oppfylt, i samsvar med tiltakskort T14 i Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv. Følge opp eventuelle nye tiltak i revidert tiltaksplan for Oslofjorden.
- Bidra til økt oppslutning blant bønder i Follo om miljøtiltak i jordbruket ved å tilby og organisere individuell miljørådgiving. Miljørådgivingen skal innrettes mot tiltak for å redusere erosjon og avrenning av nitrogen og fosfor, redusere utslipp av klimagasser, og å bedre jordhelsen. Rådgiving i 2027 vil bli planlagt i samarbeid med vannområdene Morsa og PURA.
- Delta som partner i prosjektet «Helhetlig restaurering av Kråkstadelva», hvor formålet er å finne naturbaserte løsninger som kan redusere næringsavrenning som følge av mer intens nedbør og hyppigere flommer. Prosjektet ledes av NIBIO.
- Delta i treplantingsprosjekter langs vassdrag i Morsa-området, for å redusere jorderosjon og næringsavrenning fra tilgrensende jordbruksarealer.
- Bidra til en bærekraftig håndtering og bruk av kloakkslam som gjødselvarer.

- Delta som partner i «Strategisk satsing for redusert nitrogenavrenning til Oslofjorden gjennom kunnskapsmobilisering, nettverk og målrettede tiltak i landbruket». Formålet er å redusere nitrogenavrenning til Oslofjorden og samtidig styrke lønnsom matproduksjon gjennom et helhetlig kunnskaps-, innovasjons- og samhandlingsløft i regionen øst for Oslofjorden, med utgangspunkt i kompetansemiljøet på Ås. Prosjektet pågår i perioden 2026-2029 og utføres i samarbeid med NMBU, NIBIO, Aggrator, vannområdene øst for Oslofjorden, Indre Østfold kommune og lokale bondelag. Satsingen finansieres av Akershus fylkeskommune.

Resultatindikatorer:

- Miljøtilstanden i elver, innsjøer og Oslofjorden
- Antall vedtak på søknad om tilskudd fra RMP, og bevilget beløp
- Antall vedtak på søknad om tilskudd til SMIL, og bevilget beløp
- Antall kontroller og tilsyn, og resultater
- Antall miljøråd
- Endringer i bøndenes dyrkingsmetoder (jordarbeiding med mer)
- Antall godkjente meldinger om mottak av kloakkslam

Bærekraftig skogbruk

Delmål:

Landbrukskontoret skal bidra til et skogbruk i Follo som skaffer tilveie fornybare råvarer, er økonomisk lønnsomt, og ivaretar miljøverdier.

Oppgavene består i å drive opplysnings- og kommunikasjonsvirksomhet, og forvalte tilskudds- og støtteordninger og regelverk som stimulerer til et bærekraftig skogbruk.

Tiltak:

- Kommunisere med skogeiere, skogeierorganisasjonene og fagmiljø om tiltak for å fremme et miljøvennlig skogbruk, inkludert økt bruk av lukkede hogster og ivaretagelse av vilt i hekke- og yngletida.
- Delta i prosjektet «Stedstilpasset skogbruk hos små skogeiere i befolkningstette områder», som avsluttes i 2027. Prosjektet finansieres av Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus. Prosjektet skal blant annet undersøke om dagens lovverk og skogsertifisering møter behovene og forventningene til et mer stedstilpasset skogbruk. Prosjektet ledes av Skogselskapet i Oslo og Akershus. Landbrukskontoret er representert i styringsgruppa.
- Informere om tilskuddsordningene i skogbruket og behandle søknader om tilskudd til tettere planting som klimatiltak og tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK).
- Informere om muligheter og fordeler for skogeier ved å benytte midler fra skogfond til investeringer i egen skog, og behandle søknader om bruk av skogfond.
- Gjennomføre feltkontroll av minimum 5 prosent av søknadene, basert på en kontrollplan og i samsvar med Landbruksdirektoratets krav og retningslinjer til risikobasert kontroll av tilskudd til skogkultur og utbetalinger fra skogfond.

- Behandle søknader og fatte vedtak om hogst i Oslomarka etter skoglovens markaforskrift for Nordre Follo kommune.
- Utføre systematisk kontroll av om skogeierne overholder plikten til å sørge for tilfredsstillende foryngelse etter hogst, i samsvar med Landbruksdirektoratets retningslinjer.
- Basert på tips og bekymringsmeldinger, kontrollere at skogeiere overholder bestemmelsene i skogregelverket.
- Gjennomføre pålagt resultatkartlegging av hogst og kulturtiltak, og foryngelse etter hogst på utvalgte felter, i samsvar med Landbruksdirektoratets retningslinjer.
- Kartlegge og rapportere fangst av barkbiller i henhold til frister og registreringsopplegg vedtatt av Statsforvalteren.
- Vedlikeholde og ajourføre informasjonen i forvaltningssystemet Økonomisystem for skogordningene (ØKS).

Resultatindikatorer:

- Antall vedtak på søknad om NMSK-tilskudd, fordelt på tiltakskategori, og bevilget beløp
- Antall utbetalinger og beløp utbetalt fra skogfond
- Antall vedtak på søknad om hogst i Oslomarka, og resultat
- Antall kontroller og resultat.

Forvaltning av landbrukslovverket

Delmål:

Landbrukskontoret skal forvalte landbrukslovverket i tråd med nasjonale og regionale retningslinjer, og kommunale føringer.

Oppgavene består i veiledning, saksbehandling, forslag til vedtak for politiske utvalg og vedtak i delegerte saker etter jordlov, skogbrukslov, konsesjonslov, odelslov og andre lover på landbruksområdet samt forskrifter etter disse.

Tiltak:

- Fatte vedtak i saker om deling og omdisponering av dyrka og dyrkbar jord etter jordloven.
- Fatte vedtak om konsesjon for erverv av eiendom etter konsesjonsloven.
- Kontrollere alle egenerklæringer om konsesjonsfrihet for landbrukseiendommer.
- Kontrollere alle egenerklæringer om konsesjonsfrihet (ikke landbrukseiendommer) for Vestby og Ås.
- Behandle søknader om bygging av landbruksvei etter landbruksveiforskriften, fatte vedtak i kurante saker og utarbeide forslag til vedtak for politiske utvalg i prinsipielle veisaker.

Resultatindikatorer:

- Antall saker behandlet, med resultat
- Antall klagesaker med resultat

Viltforvaltning

Oppgavene består i å:

- Forvalte bestandsplan for elg i Follo elgregion
- Administrere viltforvaltning på oppdrag for kommunene Frogn og Ås

Økonomi og organisasjon

Delmål 1:

Landbrukskontoret skal ha en økonomi og kapasitet som sikrer prioriterte tjenesteområder. Netto driftsresultat skal være tilnærmet null over tid. Mindre overskudd/underskudd overføres til driftsfond. Driftsfondet skal ikke overstige 15 prosent av årlig budsjettsum.

Tiltak:

- Forslag til handlingsplan og budsjett for kommende år legges fram for drøfting i koordinerende utvalg innen utgangen av mai.
- Endelig forslag til handlingsplan og budsjett for kommende år legges fram for beslutning innen 10. september.

Resultatindikatorer:

- Resultat på prioriterte tjenesteområder
- Budsjett i balanse, hensyntatt driftsfondet
- Driftsfondet skal ikke overstige 15 prosent av årlig budsjettsum

Delmål 2:

Landbrukskontoret skal ha kompetente medarbeidere og et godt arbeidsmiljø.

Tiltak:

- Stimulere til motiverte og kompetente medarbeidere gjennom oppgavefordeling, gode rutiner og kompetansefremmende tiltak.

Resultatindikator:

- Gjennomførte kurs og seminarer
- Grad av gjennomtrekk i organisasjonen
- Sykefravær
- Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor

Delmål 3:

Landbrukskontoret skal benyttes som en intern fagetat i administrasjonen i alle deltakerkommunene.

Tiltak:

- Ha tett kontakt og samarbeid med kollegaer i alle deltakerkommunene, organisere og delta i møter med relevante fagetater i kommunene.

- Kommunisere landbrukskontorets rolle, kompetanse og forventninger til deltakelse i kommunenes planprosesser og andre relevante oppgaver.
- Delta i saker som angår vårt fagfelt.

Delmål 4:

Landbrukskontoret skal være pådriver for å identifisere og utnytte muligheter for effektivisering og omstilling.

Budsjettforslag for 2027

Utgifter

Det budsjetteres med en lønnsvekst på 3,6 prosent gjeldende fra 1. mai 2027. Kostnadsvekst fra 2026 til 2027 for husleie og kontordrift er satt til 4,9 prosent.

Inntekter

Det foreslås å bruke kr. 100 000 fra driftsfondet (som forventes å være på ca. kr. 714 000 per 1. januar 2027). I dette alternativet inngår behandling av søknader om hogst i Osloomarka som en faktor i fordelingsnøkkelen for å fordele det årlige driftstilskuddet mellom kommunene. Dette resulterer i at driftstilskuddet økes med 3,7 prosent. Prisen på tilleggstjenester som Follo landbrukskontor utfører for enkeltkommuner subsidieres ikke med bruk av driftsfondet. Det legges til grunn at aktiviteten opprettholdes på dagens nivå.

<i>Utgifter</i>	Budsjett 2027 (1000 kr)	Revidert budsjett 2026 (1000kr)	Regnskap 2025
Sum lønn og sosiale utgifter	6 090	5 800	5 561 166
Konsulentutgifter	0	0	68 000
Kontordrift	340	325	351 783
Husleie	309	295	283 351
Administrasjonskostnader, Ås	595	574	550 898
Miljøtiltak, prosjekt 1406		300	30 000
Veterinærvakt, prosjekt 1405			912 409
Avsetning til driftsfond			224 612
Avsetning til miljøfond (prosjekt 1406)			270 000
Sum utgifter	7 334	7 294	8 252 219
<i>Inntekter</i>			
Tilskudd fra kommunene	6 374	6 145	5 909 000
Gebyrer jordlov og konsesjonslov	80	60	80 000
Refusjon egenerklæringer om konsesjonsfrihet, Vestby og Ås	100	78	104 885
Refusjon husleie PURA	61	59	56 250
Refusjon viltforvaltning, Ås + Frogn	619	590	567 000
Tilskudd miljøtiltak, prosjekt 1406			300 000
Refusjon veterinærvakt, prosjekt 1405			984 494
Refusjon foreldrepenger			168 249
Refusjon feriepenger			19 148
Refusjon sykepenger			63 193
Fra driftsfond	100	62	0
Fra miljøfond		300	0
Refusjon foreldrepenger			
Refusjon feriepenger			
Sum inntekter	7 334	7 294	8 252 219

Fordeling av kommunale tilskudd på samarbeidskommunene i 2026 og 2027¹:

	2026		2027	
Kommune	%-andel	Beløp	%-andel	Beløp
Vestby	24	1 475 000	24	1 530 000
Ås	24	1 475 000	23	1 466 000
Nordre Follo	30	1 843 000	33	2 103 000
Frogn	14	860 000	12	765 000
Nesodden	8	492 000	8	510 000
Sum		6 145 000		6 374 000

Saldo driftsfond 01.01.26: 776 148

Fra driftsfond 2026 (budsjett) 62 000

Saldo driftsfond 31.12.2026 (budsjett) 714 148

Ås 20.08.2026,

Arne Ivar Sletnes, landbrukssjef

¹ Basert på ny fordelingsnøkkel. Fordeling etter landbrukskriteriet (75 %), produktivt skogareal (20 %) og skog i Oslomarka (5 %).

Referat - Koordinerende utvalg for Follo landbrukskontor **Utkast**

DATO:	TID:	STED:	ANTALL FASTE MEDLEMMER:
19.08.2026	09:00 – 11:00	Follo landbrukskontor, Skoleveien 5	5

NAVN:

NESODDEN: Grethe Hagbø
 NORDRE FOLLO: Hanna Utseth
 VESTBY: Oddveig Hallingstad Trovik
 ÅS: Ellen Grepperud
 Landbrukssjef, Arne Ivar Sletnes
 Forfall:
 FROGN: Anne-Bergitte Thinn
 NORDRE FOLLO: Inger Kronen Tveranger

SAK	Dagsorden	
1	Referat fra forrige møte	<u>Vedtak:</u> Referatet godkjennes.
2	Rapport andre tertial 2026	<u>Vedtak:</u> Tertialrapporten tas til orientering.
3	Tilskudd til landbrukskontorets drift - fordeling av kostnader	Arne Ivar presenterte et notat med forslag til ny fordelingsnøkkel. Pga at skogbruksloven er delegert til landbrukssjefen, argumenterte han for at arbeidsbyrden med å behandle hogstsøknader i marka bør reflekteres i fordelingsnøkkelen og ikke budsjetteres som en tilleggstjeneste. Under diskusjonen ble det stilt spørsmål ved hvorfor arbeidet med å kontrollere egenerklæringer om konsesjonsfrihet (ikke landbrukseiendommer) for Vestby og Ås budsjetteres som en tilleggstjeneste, da konsesjonsloven er delegert til landbrukssjefen. Denne problemstillingen tas opp som sak i KU i 2027. <u>Vedtak:</u> Landbrukssjefens forslag til ny fordelingsnøkkel for finansiering av landbrukskontorets drift benyttes fra og med 2027.
4	Handlingsplan og budsjett 2026	Arne Ivar presenterte forslag til handlingsplan og budsjett for landbrukskontoret for 2027. Utvalget gikk inn for å legge inn et nytt delmål under «Økonomi og organisasjon» knyttet til effektivisering og omstilling. <u>Vedtak:</u> Landbrukssjefens forslag til handlingsplan og budsjett 2027 meldes inn i budsjettprosessen i kommunene.
5	Eventuelt	Hanna orienterte om arbeid i Nordre Follo med et saksframlegg for vurdering av om kommunen skal innføre lokal forskrift om meldeplikt for hogst i skog utenfor Marka. <u>Vedtak:</u> Orienteringssak.
6	Neste møte	Fredag 29. januar kl. 09.00 – 11.00

FOLLO LANDBRUKSKONTOR

Revidert budsjett for veterinærvaktordningen i Follo 2027

Forslag til budsjett for veterinærvaktordningen i Follo 2027 ble behandlet i møte mellom samarbeidskommunene 29. mai 2026. Kommunene vedtok at dette forslaget skulle meldes inn i budsjettprosessen i kommunene.

3. september 2026 hadde Ås kommune drøftinger med de fire vakthavende veterinærene om godtgjørelse for vakttjenesten i 2027. Kravene fra veterinærene gikk utover de rammene som var satt til godtgjørelse i budsjettet. I kommunikasjon på e-post gav samarbeidskommunene tilslutning til at Ås kan akseptere veterinærenes framlagte krav. Ås kommune har i ettertid blitt enige med veterinærene om godtgjørelse. Dette ligger til grunn for det reviderte budsjettet.

Samarbeidet om veterinærvaktordningen i Follo

Veterinærvaktordningen er en nasjonal ordning som skal sikre tilgang til veterinærhjelp for produksjonsdyr og hest utenom ordinær arbeidstid (kveld, natt, helg og høytid). Formålet er å ivareta dyrevelferd, dyrehelse, mattrygghet og beredskap mot smittsomme sykdommer.

Kommunene har etter dyrehelsepersonelloven § 3 a ansvar for å sørge for tilfredsstillende tilgang på veterinærtjenester og organisere klinisk veterinærvakt utenom ordinær arbeidstid.

Landbruksdirektoratet har delt landet inn i vaktområder, som årlig mottar et statlig tilskudd til ordningen. Kommunene i et vaktområde skal samarbeide om organisering av veterinærvakten.

Follo vaktområde består av kommunene Enebakk, Frogn, Nesodden, Nordre Follo, Vestby og Ås. Administrasjonen av veterinærvakten i Follo er lagt til Ås kommune. Oppgavene utføres av Follo landbrukskontor. Ås kommune inngår avtaler med veterinærer, ivaretar dialogen med veterinærene, tar imot timelister fra veterinærene og utbetaler honorar. Ås kommune representerer samarbeidskommunene i kontakten med statsforvalteren og Landbruksdirektoratet, og i organisering av veterinærvakten. Ås kommune utarbeider budsjett og regnskap for veterinærvaktordningen i Follo.

Ås inngikk 5. mai 2025 en rammeavtale med fire veterinærer om levering av veterinærtjenester i Follo veterinærvaktområde for perioden fra 1.10.2025 til 31.08.2029, med mulighet for to stykk forlengelse à ett år. Veterinærene tok forbehold om økt godtgjørelse for tjenestene.

Kostnader og finansiering

Veterinærvaktordningen grunnfinansieres av øremerkede midler som Landbruksdirektoratet utbetaler til administrasjonskommunen.

Etter søknad har vi i 2026 mottatt kr. 80 000,- i stimuleringstilskudd til kommunal veterinærdekning fra Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus. Tilskuddet kan bare brukes til å sikre veterinærdekningen på dagtid, og kan derfor ikke benyttes til vakttjenesten utenom ordinær arbeidstid. Vi legger opp til å søke om stimuleringstilskudd også i 2027, men kan ikke forutsi om vi vil få tilslag på søknaden.

I årene fram til og med 2025 var de øremerkede midlene fra Landbruksdirektoratet tilstrekkelig til å dekke godtgjørelsen til de vakthavende veterinærene som inngår i veterinærvakttjenesten. Krav om økt godtgjørelse resulterte i at kommunene fra og med 2026 har måttet bidra med midler fra sine budsjetter for å fullfinansiere tjenestene.

Ås kommune har i september 2026 blitt enig med de fire vakthavende veterinærene om godtgjørelse for 2027 og resten av perioden for rammeavtalens varighet. Vakttjenestene i 2027 skal godtgjøres med totalt kr. 2 000 000. Godtgjørelsen for resten av avtaleperioden skal justeres årlig i samsvar med justeringene i lønnskapittel 4 (sentrale forhandlinger) i Ås kommune.

Størrelsen på det statlige tilskuddet fra Landbruksdirektoratet blir ikke bestemt før statsbudsjettet for 2027 vedtas. Det er derfor noe usikkerhet knyttet til det endelige budsjettet for veterinærvaktordningen, inkludert de eksakte beløpene samarbeidskommunene må betale i tilskudd.

I det reviderte budsjettet har vi lagt til grunn at tilskuddet fra Landbruksdirektoratet øker med 2,5 prosent fra året før. Dette er marginalt høyere enn økningen de siste fem årene fram til 2025.

Tilskuddet økte med nær 13 prosent fra 2025 til 2026, etter press fra flere aktører inkludert oss. Vi forventer ikke tilsvarende i statsbudsjettet for 2027.

Kommunene gav på styringsmøtet 29. mai 2026 sin tilslutning til forslag til avtale om samarbeid om organisering av veterinærvakt, som skal tre i kraft 1. januar 2027. I denne framgår det at kostnadene skal fordeles mellom kommunene etter følgende prinsippt:

1. 50 prosent av kostnadene fordeles likt mellom alle kommunene.
2. Resterende 50 prosent fordeles ut fra antallet husdyr (hest, storfe, søyer og purker) basert på utbetalt produksjonstilskudd i kommunen som andel av det totale antallet husdyr i vaktområdet.

Budsjett for 2027

Utgifter: Det budsjetteres med en kostnadsvekst på kr. 500 000,- fra 2026 til 2027.

Inntekter: Det budsjetteres med en vekst i tilskuddet fra Landbruksdirektoratet på 2,5 prosent fra 2026 til 2027.

<i>Utgifter</i>	Budsjett 2027	Budsjett 2026	Regnskap 2025
Vaktgodtgjørelse til veterinærene	2 000 000	1 500 000	912 409 ¹
Stimuleringstilskudd til to veterinærer		80 000	10 000
<i>Sum utgifter</i>	2 000 000	1 580 000	922 409
<i>Inntekter</i>			
Tilskudd, Landbruksdirektoratet	1 139 000 ²	1 111 580	984 494
Tilskudd, kommunene	861 000	388 420	0
Stimuleringstilskudd, Landbruksdirektoratet		80 000	10 000
<i>Sum inntekter</i>	2 000 000	1 580 000	994 494

¹ Utgiftene til veterinærvakt i 2025 var noe lavere enn tilskuddet fra Landbruksdirektoratet til veterinærvakt. Dette skyldes at noen utgifter i starten av 2025 ved en feil ble periodisert til regnskapet for 2024.

² Tilskuddet fra Landbruksdirektoratet blir vedtatt i statsbudsjettet for 2027. Beløpet i tabellen er et foreløpig estimat.

Fordeling av kommunale tilskudd i 2026 og 2027:

Kommune	%-andel	2026 ³	2027
Enebakk	21	81 568,-	180 810,-
Frogn	10	38 842,-	86 100,-
Nesodden	11	42 726,-	94 710,-
Nordre Follo	22	85 453,-	189 420,-
Vestby	16	62 147,-	137 760,-
Ås	20	77 684,-	172 200,-
<i>Sum</i>	<i>100</i>	<i>388 420,-</i>	<i>861 000,-</i>

³ | 2026 dekkes tilskuddene fra Frogn, Nesodden, Nordre Follo, Vestby og Ås av midler fra Follo landbrukskontor sitt driftsfond. Enebakk faktureres for sin andel av de kommunale tilskuddene til veterinærvaktordningen i 2026.

KRISE- OG INCESTSENTERET I FOLLO IKS

Det innkalles til Representantskapsmøte for Krise- og incestsenteret i Follo
IKS

Sted: Rådhuset i Ski, møterom Lavblokka 1. etasje møterom 105A

Tid: Tirsdag 6. oktober 2026 kl 1015 - 1145

Følgende saker skal behandles:

- Sak 07/26** Godkjenning av innkalling og dagsorden
- Sak 08/26** Godkjenning og signering av protokoll fra 30.04.2026
- Sak 09/26** Orienteringssak: Fremdrift nybygg og sikkerhetsoppgradering
- Sak 10/26** Orienteringssak: Eierkommunenenes bruk av Krise- og incestsenteret i Follo sitt tilbud
- Sak 11/26** Budsjett 2027 og økonomiplan 2028 - 2030
- Sak 12/26** Eventuelt

Ås, 10.09.2026

For Cathrine Kjenner Forsland

Liv Glemming

Daglig leder

Sak 07/26 Godkjenning av innkalling og dagsorden

Forslag til vedtak: Innkalling og dagsorden godkjennes.

Sak 08/26 Godkjenning og signering av protokoll fra 30.04.2026

Forslag til vedtak: Protokoll fra 30.04.2026 godkjennes.

Sak 09/26 Orienteringssak: Fremdrift nybygg og sikkerhetsoppgradering

Det er gjennomført et møte med totalentreprenør Gunnar Høvik AS.

Oppstart blir november 2026, og de starter med utvendige dører og vinduer på hovedbygg. Det anslås at dette arbeidet er ferdig innen nyttår 2026.

Søknad om byggestart på nybygget sendes inn i disse dager, og denne søknaden kan ha en behandlingstid på tre måneder. Eiendomsavdelingen i Ås kommune mener behandlingen vil gå noe raskere.

Det vil avholdes jevnlige møter med ansatte på Krise- og incestsenteret slik at det hele veien kan planlegges for neste steg i prosessen og at brukere av senteret holdes informert. Daglig leder holder styret løpende orientert.

Estimert ferdigstillelse hovedbygg og nybygg er oktober 2027.

Sak 10/26 Orienteringssak: Eierkommunenenes bruk av Krise- og incestsenteret sitt tilbud

Det er ulik fordeling mellom eierkommunene i antall brukere av Krise- og incestsenteret i Follo. Representantskapet ønsket en utredning av årsakene til denne ulikheten. For å svare ut forespørselen fra representantskapet på en best mulig måte ønsker styret å gå i dybden av problemstillingen som reises. Dette har det dessverre ikke vært tilstrekkelig tid og ressurser til. Styret beklager dette.

Menonrapporten (Menon Economics, Rapport: Vold i nære relasjoner og forebygging i Follo, 2023) etterlater seg ingen tvil om at de samfunnsmessige omkostningene ved vold og overgrep er svært omfattende, både økonomisk og for den enkelte og deres pårørende.

Med dette som bakteppe hadde styret en god drøfting av problemstillingen 08.09.2026. Styret vil arbeide videre med problemstillingen.

Styret legger opp til en prosess hvor vi ser på tilgjengelig statistikk over en periode, innenfor våre fokusområder. Likeledes vil vi undersøke hvordan aktuelle brukere på ulike måter oppnår kontakt med KISIF og vi vil identifisere hvor godt kjent senterets arbeid er ute i våre eierkommuner.

Vi vil også rette søkelyset mot egen virksomheten for å identifisere i hvilken grad vi har lykkes med å nå ut til aktuelle brukere i eierkommunene.

På bakgrunn av faktagrunnlaget ønsker styret å utarbeide en egen strategi med målsetting om at alle som har behov for og som ønsker hjelp fra KISIF faktisk får slik hjelp.

Styret vil komme tilbake til saken ved neste representantskapsmøte.

Sak 11/26 Budsjett 2027 og økonomiplan 2028 – 2030

Budsjett 2027 og økonomiplan 2028 – 2030 er utformet i henhold til forventningsbrev.

Styret tok budsjett 2027 og økonomiplan 2028 – 2030 til etterretning i styremøtet 08.09.2026.

Forslag til vedtak: Representantskapet tar budsjett 2027 og økonomiplan 2028 – 2030 til etterretning.

Budsjett 2027 og økonomiplan 2028 – 2030

Krise- og incestsenteret i Follo IKS

Krise- og incestsenterets formål er:

- Å yte hjelp til voksne og barn i mishandlingssituasjoner, herunder tvangsekteskap, kjønnslemlestelse, voldtekt og menneskehandel
- Å synliggjøre og bekjempe vold i nære relasjoner
- Å yte hjelp til personer som har vært utsatt for incest eller seksuelle overgrep og deres pårørende
- Krise- og incestsenteret skal gi akutt og kortvarig bistand. Langvarige bistandsbehov skal henvises til det ordinære hjelpeapparatet

Som ledd i oppfyllelsen av formålet skal Krise- og incestsenteret:

- Gi et midlertidig botilbud til personer utsatt for vold i nære relasjoner
- Gi samtaletilbud til voksne og barn samt pårørende
- Drive aktivt informasjonsarbeid utad
- Samarbeide med og henvise til aktuelle instanser i eierkommunene, med spesialisthelsetjenesten og andre for å sikre at hjelpetrengende får adekvat hjelp etter kontakten med senteret
- Gi oppfølging i forbindelse med anmeldelser og rettssaker
- Arbeide aktivt for å spre opplysning om vold og seksuelle overgrep

Dokumenter som ligger til grunn for forslagene i økonomiplanen:

I tillegg til Lov om kommunale krisesentertilbud (revidert 01.01.2026) og Selskapsavtale for Krise- og incestsenteret i Follo IKS benytter vi følgende dokumenter:

- **Dinutvei.no** - Den nettbaserte nasjonale veiviser ved vold i nære relasjoner, voldtekt og andre seksuelle overgrep. Dette drives av Nasjonalt Kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS) på oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet
- **Prop. 36 S Trygghet for alle. Opptrappingsplan mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner (2024-2028)** - Regjeringen.no
- **Vold i oppveksten: Varige spor?** Aakvaag, H.F. og Strøm, I.F. (Red.) (2019). En longitudinell undersøkelse om reviktimisering, helse, rus og sosiale relasjoner hos unge utsatt for vold i barndommen. Oslo: Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (Rapport 1/2019)
- **Voldtekt – et uløst samfunnsproblem** (NOU 2024:4) Utredning fra et utvalg oppnevnt ved kongelig resolusjon 17. februar 2023 avgitt til Justis- og beredskapsdepartementet 8. mars 2024.
- **Tverretattlig samarbeid om barn og unge med problematisk eller skadelig seksuell adferd** – Rapport fra NKVTS 2018

- **Frihet fra negativ sosial kontroll og æresrelatert vold (2021-2024)** – Ny handlingsplan
- **Nasjonal strategi mot menneskehandel (2025 – 2030)** Departementene
- **Forebygging og bekjempelse av internettrelaterte overgrep mot barn (2021 – 2025)** Nasjonal strategi for samordnet innsats – Departementene

1 Utfordringer fram mot 2030

- Viser til økonomiplan mål 3 om å utvide tilbudet til menn og mål 4 om sikkerhetsoppgraderingen.
- Forebygging av vold og overgrep spesielt rettet mot barn og unge har stort fokus fra myndighetene. Menon sin rapport om vold i nære relasjoner og forebygging i Follo viser et anslag av hva vold i nære relasjoner koster, og at forebygging kan redusere disse utgiftene. Vi skal bruke funnene i rapporten for å øke tilbudet vårt til kommunene.
- Krise- og incestsenteret i Follo ser en økning av personer fra spesielt sårbare grupper som mangler rettigheter. Det kan være personer som mister sine rettigheter til opphold og til økonomisk hjelp og støtte fordi de bryter ut av en voldelig familiesituasjon eller andre som ikke har lovlig opphold i Norge. Mulige ofre for menneskehandel kan være en slik gruppe. Vi ønsker å utvide vår kompetanse på disse områdene.
- Kriesenterloven ble revidert 01.01.2026, og den legger nå stor vekt på individuell tilrettelegging av tilbudet vårt og hvordan vi skal samhandle med det øvrige hjelpeapparatet. Ingen voldsutsatte skal avvises, og kommunen plikter å gi et tilbud til alle uavhengig av psykisk helse eller utfordringer med rus. Vi skal nå ut til våre eierkommuner og samarbeide om hvordan vi kan gi et likeverdig og individuelt tilrettelagt tilbud til denne brukergruppen. Dette er et ansvar som ligger på kommunen og ikke det enkelte kriesesenter. I dette arbeidet vil vi hente inn erfaringer fra andre kriesesentre som gir et slikt tilrettelagt tilbud.
- Krise- og incestsenteret i Follo er med som en ressurs inn i arbeidet til kommunene i deres oppstart av tryggEST-kommuner. Dette gjelder Ås kommune, Nordre Follo kommune og Frogn kommune.
- Etter hendelsen ved senteret 28.09.2025 var det behov for å øke sikkerheten både for beboere og ansatte. Styret vedtok å øke bemanningen til to personer på kvelder, netter og i helger, og dette har ført til økte lønnskostnader. De økte kostnadene ble lagt inn i budsjettet for 2026. Krise- og incestsenteret i Follo

trenger å videreføre denne bemanningen, og legger også kostnaden inn i budsjettet for 2027.

- Krise- og incestsenteret i Follo trenger å øke sin kompetanse på forebygging og bekjempelse av internettrelaterte overgrep mot barn samt digital overvåking av voksne og barn. Utviklingen innenfor digital overvåking går raskt, og vi må sikre at vi har kompetanse her slik at vi kan bistå våre brukere på en trygg og riktig måte. Vi vil inngå et samarbeid med politiet rundt dette temaet.

2 Økonomiplanmål 2027 - 2030

Mål 1:

Synliggjøre og bekjempe vold i nære relasjoner og seksuelle overgrep

- Fokus på barn og unge som utsettes for vold og overgrep
- Tilby et samtaletilbud til unge med uønsket seksuell adferd
- Videreutvikle krisesentertilbudet for utsatte grupper, for eksempel mennesker i aktiv rus eller med alvorlige psykiske lidelser
- Kompetanseheving av personalgruppa innenfor våre satsingsområder
- Kompetanseheving av personalgruppa innenfor områder der samfunnet er i rask endring og utvikling
- Utvide og tydeliggjøre vårt samarbeid med det øvrige hjelpeapparatet i eierkommunene og gjøre dem bevisst sitt ansvar for vår brukergruppe
- Utvikle samarbeidet med eierkommunene, spesielt med tanke på individuelt tilrettelagt tilbud

Mål 2:

Forebygging

Forebygging blant barn og unge har fokus fra overordnede myndigheter og helt ned til kommunene. Vårt mål er at vold skal avdekkes langt tidligere enn det gjøres i dag, og vi ønsker å nå ut til personalet i barnehager og skoler.

Krise- og incestsenteret i Follo tilbyr:

- Vår kompetanse og bistand til lærere og ansatte i barnehagene når de skal gjennomføre det nasjonale opplæringsprogrammet om vold og overgrep
- Undervisning på 4. og 6. trinn i alle Follo-skolene
- Undervisning til studenter og lærere ved utdanningsinstitusjonene
- Veiledning og hospitering til studenter som er under utdanning
- Undervisning til de voksne som jobber i barnehagene, skolene og innenfor pleie og omsorg

Mål 3:

Utvide tilbudet til menn

Krise- og incestsenteret i Follo skal bygge en ny avdeling forbeholdt menn. Ås kommune ved eiendomsavdelingen står som ansvarlige for byggeprosessen. Det ble avholdt befarings i april 2026 og Byggmester Gunnar T. Høvik AS vant anbudet. Nybygget og sikkerhetsoppgraderingen av hovedbygget blir sett på som ett felles prosjekt. Begge byggene skal ha samme grad av sikkerhet.

Planlagt byggestart er oktober 2026 og planlagt ferdigstillelse er oktober 2027.

Mål 4:

Øke sikkerheten for ansatte og beboere

Krise- og incestsenteret i Follo skal legge til rette for at beboere og ansatte opplever størst mulig grad av trygghet. Dette betyr at det alltid er minimum to personer på jobb samt at sikkerheten i hovedbygget skal oppgraderes.

Dette arbeidet er i gang (se mål 3). Arbeidet med hovedbygget og arbeidet med nybygget gjøres parallelt. Når begge bygninger får lik grad av sikkerhet, vil dette bidra til økt trygghet for både ansatte og beboere.

Konsekvensjustert budsjett

(i hele 1000)

Vedtatt budsjettramme 2026

30 653

3,4 prosent deflatorjustering

1 042

Budsjettramme 2027

31 695

	Basis 2026	2027	2028	2029	2030
Budsjett 2026	30 653	31 695	31 695	31 695	31 695
		0	0	0	0
	0	0	0	0	0

I konsekvensjustert budsjett legges 3,4% deflator inn for å sette budsjettrammen for 2027. Budsjettrammen for 2027 blir kr 137 000,- lavere enn om vi justerer med en lønnsvekst på 3,4% og en prisvekst på 2,6% for varer og tjenester.

Budsjettrammer økonomiplanperioden

(i hele 1000)

	2026	2027	2028	2029	2030
Lønn	23 256	24 163	24 163	24 163	24 163
Amortisering premieavvik	685	685	685	685	685
Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon	5 812	5 826	5 826	5 826	5 826
Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon	900	931	931	931	931
EK-tilskudd (KLP)		90	90	90	90
Finansutgifter mv					
Brutto driftsutgifter	30 653	31 695	31 695	31 695	31 695
Sykepenger refusjon	410	400	400	400	400
Tilskudd fra eierkommuner	22 682	23 567	23 567	23 567	23 567
Tilskudd fra staten til INC	7 061	7 336	7 336	7 336	7 336
Kostpenger fra beboere		200	200	200	200
Overføringer fra andre	500	192	192	192	192
Finansinntekter (renteinntekter)					
Brutto driftsinntekter	30 653	31 695	31 695	31 695	31 695
Netto driftsutgifter	0	0	0	0	0

Kommentarer:

Estimert lønnsøkning i 2027 er på 3,9%. Dette er basert på prognoser fra Norges Banks regionale nettverk og andre økonomiske analyser. Estimert økning i pris på varer og tjenester er på 2,6%. Dette er basert på økonomiske analyser fra blant annet Statistisk Sentralbyrå.

Krise- og inntestsenteret i Follo opprettholder bemanningsnormen med minst to personer på jobb kvelder, netter og i helger. Lønnskostnaden blir da på kr 24 163 000 kr for 2027.

Kjøp av varer og tjenester som erstatter egenproduksjon, er lønn, regnskap og arkiv som vi kjøper fra Ås kommune. Vi kjøper IT-tjenester fra IKOMM. For 2027 settes denne posten til kr 931 000,-.

Tilskudd fra staten estimeres til 3,9%.

1 Brutto driftsinntekter

Refusjoner og tilskudd er tilskudd fra kommunene og andre refusjoner som sykepenger og fødselspenger.

2 Statstilskudd

Tilskuddet fra staten økte med 3,9% fra 2025-2026. Vi estimerer at det vil være samme økning fra 2026-2027. Det faktiske tilskuddet vil vi få i starten av 2027, og det vil da foretas en budsjettjustering.

Det er kun incestsenteret som får statstilskudd/øremerkede midler fra Barne- , ungdoms- og familiedirektoratet BUFDIR.
Statens tilskudd fordrer minimum 20% kommunal finansiering.

Sum tilskudd fra staten i 2027 beregnes å bli kr 7 336 000,-.

Når nybygget står ferdig 4. kvartal 2027, vil husleia øke.

Innbyggertall pr. 1. januar 2026:

Nordre Follo	65 497
Enebakk	11 697
Ås	22 722
Vestby	20 329
Frogn	16 429
Nesodden	21 005
Sum	155 679

Tilskudd er fordelt per innbygger. Enebakk sitt tilskudd beregnes av 50% av innbyggertallet for krisesenterets del, og 100% for incestsenteret.

Herav utgjør tilskudd fra kommunene:

(i hele 1000)

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029	Budsjett 2030
Nordre Follo	8 127 495	9 761 929	10 136 869	10 136 869	10 136 869	10 136 869
Enebakk	791 374	937 450	973 191	973 191	973 191	973 191
Ås	2 791 689	3 372 928	3 516 649	3 516 649	3 516 649	3 516 649
Vestby	2 488 650	3 019 091	3 146 287	3 146 287	3 146 287	3 146 287
Frogn	2 065 432	2 466 144	2 542 691	2 542 691	2 542 691	2 542 691
Nesodden	2 611 360	3 124 457	3 250 911	3 250 911	3 250 911	3 250 911
	18 876 000	22 682 000	23 566 598	23 566 598	23 566 598	23 566 598

I fordelingen er det lagt til grunn en lønnsøkning på 3,9%.

Innsparingsforslag

Krise- og incestsenteret i Follo er bedt om å komme med kutt/omstillingstiltak tilsvarende 3% av bruttobudsjett året før. Statstilskudd i incestsenteret er ikke utsatt for kutt. Når statstilskuddet trekkes ut, utgjør 3% kr 707 000,- .

Konsekvenser av 3 % innsparing av budsjett 2026

(i hele 1000)

Vedtatt budsjetttramme 2026	30 653
3 % innsparing (- statstilskudd)	707
Budsjetttramme 2027	29 374

Tiltak	2027	2028	2029	2030
• Redusere kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon, som f.eks brukerkostnader, vedlikehold og rengjøringstjenester	200			
• Redusere kjøp av varer og tjenester som ikke inngår i egen tjenesteproduksjon (lønn, økonomi, regnskap og arkiv)	200			
• Holde deler av en stilling på dagtid vakant	307			
Totalt	707			

Konsekvenser:

Krise- og incestsenteret i Follo har gjennomgått utgiftspostene for å identifisere mulige innsparingstiltak. Overordnet målsetting er å opprettholde lovpålagte kjerneoppgaver, skjerme fagkompetansen og gi brukerne et forsvarlig tilbud.

For å oppnå en innsparing på 3%, foreslås følgende kutt:

1. **Utsettelse av vedlikehold og inventarfornyelse:** Senteret var nytt i 2001, og en del av inventaret har behov for oppgradering. Dette gjelder blant annet innredning og møbler i beboerrommene som bærer preg av sin alder. Konsekvensen er at dersom inventaret ikke holdes ved like, forringes den fysiske kvaliteten til beboerne. For beboere på senteret er fysisk trygghet og verdige boforhold en viktig del av prosessen mot en ny og bedre tilværelse.
2. **Kutt i posten brukerkostnader:** Dette er midler satt av til eksterne utflukter, transport og innkjøp rundt trivselstiltak og høytidsmarkeringer på senteret. Konsekvensen er at denne reduksjonen primært vil ramme barna som bor på senteret. Kvaliteten på tilbudet vil bli redusert, da det er viktig for brukerne med opplevelser, avlastning og en normalisering av hverdagen.
3. **Utsettelse av vedlikehold av utenomhus anlegg:** Senteret er opptatt av at arealene utendørs er vedlikeholdt, og disse tjenestene utføres i dag av en ekstern

bedrift. Konsekvensen av å si opp denne avtalen, er at disse oppgavene må flyttes over til de ansatte. Dette vil igjen gå på bekostning av andre brukerrelaterte oppgaver og forringe tilbudet til brukerne.

4. **Reduksjon i rengjøringstjenester:** Rengjøring utføres av en ekstern bedrift slik at arbeidet utføres profesjonelt og systematisk. Frekvensen på rengjøring av kontorer og fellesarealer kan reduseres. Konsekvensen blir at rengjøringsoppgaver delvis må løses gjennom interne omrokkinger og økt egeninnsats på rengjøringsoppgaver som ikke krever spesialkompetanse. Lavere frekvens på profesjonelt renhold vil over tid merkes på fellesområdene. Dette kan påvirke innemiljøet negativt, spesielt i perioder med hyppig besøk på senteret.
5. **Konkurransetsetting av administrative støttetjenester:** Krise- og incestsenteret har i dag en avtale med Ås kommune som leverer tjenester som lønn, økonomi, regnskap og arkiv. Dette er varer og tjenester som ikke inngår i senterets egen tjenesteproduksjon. Den årlige kostnaden på disse tjenestene er kr 931 000,-. Senteret vil legge disse tjenestene ut på anbud for å sondere alternative leverandører av tilsvarende tjenester. Dette kan dreie seg om andre kommuner eller private aktører som kan tilby tilsvarende tjenester til en lavere årlig utgift.

Konsekvensen er at en eventuell utskifting av systemer og leverandører vil kreve administrative ressurser til implementering, opplæring og kvalitetssikring i en overgangsfase. Det må sikres at en ny løsning er innenfor lovverket når det gjelder sikkerhet og personvern.

6. **Holde deler av en stilling på dagtid vakant:** Krise- og incestsenteret i Follo kan holde deler av en stilling på dagtid vakant. Dette innebærer at dersom det oppstår sykemeldinger eller en ansatt sier opp sin stilling, erstattes ikke hele stillingen. De gjenværende ansatte omrokkers slik at oppgavene fylles. Oppgaver som utføres i miljøet på dagtid, vil flyttes til en ansatt på kveld og i helger.

Det er ønske om å skjerme lønns- og personalkostnader fra innsparing. Dette begrunnes gjennom følgende:

1. Krise- og incestsenteret i Follo sine tjenester er basert på høy fagkompetanse kombinert med trygge og gode relasjoner mellom ansatt og bruker. Dersom antall ansatte reduseres, kan det føre til at kvaliteten i brukerkontakten svekkes.
2. Krise- og incestsenteret i Follo utfører et omfattende og systematisk forebyggende arbeid rettet mot skoler i regionen. Tidlig innsats avdekker vold i nære relasjoner, reduserer senskader og kan spare kommunene for kostnader i fremtiden.

3. Redusert bemanning øker arbeidsbelastningen på gjenværende personale, og dette vil medføre økt sykefravær i en allerede belastende arbeidssituasjon. Dette vil gjøre seg gjeldende både i det forebyggende arbeidet og i miljøarbeidet.

Dersom Krise- og incestsenteret i Follo lykkes med å gjennomføre de nevnte tiltak, vil målet om 3% innsparing oppfylles.

Konsekvenser av å beholde vedtatt budsjettramme for 2026

(i hele 1000)

Budsjettramme 2027

30 653

Tiltak	2027	2028	2029	2030
• Redusere kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon, som f.eks brukerkostnader, vedlikehold og rengjøringstjenester	400			
• Redusere kjøp av varer og tjenester som ikke inngår i egen tjenesteproduksjon (lønn, økonomi, regnskap og arkiv)	300			
• Holde deler av vakant stilling på dagtid ledig	342			
Totalt	1 042			

Konsekvenser:

Ved å beholde vedtatt budsjettramme for 2026, må ytterligere kr 342 000,- spares inn. For utfyllende redegjørelse, vises det til foregående avsnitt.

For å motvirke de negative konsekvensene av driftskuttene og sikre økonomisk bærekraft, foreslås det følgende tiltak for å generere eksterne inntekter i 2027:

1. **Salg av kompetansetjenester og kurs:** Krise- og incestsenteret i Follo besitter unik spisskompetanse på vold i nære relasjoner, æresrelatert vold, traumehåndtering og kulturell ulikhet. Det kan tilbys honorerte fagdager og veiledningstjenester til eksterne aktører. Andre med tilsvarende kompetanse mottar kompensasjon for slike tjenester i dag.
2. **Søknad til Bufdir:** Krise- og incestsenteret i Follo vil søke prosjektmidler gjennom Bufdir sine tilskuddsordninger, spesielt rettet mot tiltak for barn som oppholder seg på krisesenter, eller for det forebyggende arbeidet i skolene.
3. **Søknad til private stiftelser og legater:** Det kan opprettes et systematisk arbeid for å søke midler gjennom ulike stiftelser og lokale legater. Disse midlene kan øremerkes aktiviteter for beboere eller oppgradering av møbler og inventar.

**KONTROLLUTVALGET I
NORDRE FOLLO KOMMUNE**

Arkivsak-dok. 24/00064-9
Saksbehandler Kjell Nordengen

Saksgang
Kontrollutvalget i Nordre Follo kommune

Møtedato
01.09.2026

BUDSJETT 2027 FOR KONTROLLARBEIDET I NORDRE FOLLO KOMMUNE

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Kontrollutvalget anbefaler at kr 2 925 000 bevilges som budsjetttramme 2027 for kontrollarbeidet.
2. Kontrollutvalget oversender saken til kommunedirektøren. Kontrollutvalgets forslag følger formannskapets innstilling til kommunestyret.

Vedlegg

Tolkningsuttalelse om kommunelovens § 23-5, Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Saksframstilling:

Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. Forslaget til budsjetttramme for kontrollarbeidet skal følge formannskapets innstilling til kommunestyret.

Budsjettforslaget er delt inn i kontrollutvalgets egen virksomhet, sekretariatsfunksjonen og revisjonen.

Kontrollutvalgets egen virksomhet

Disse postene består av kontrollutvalgets godtgjørelser, andre møteutgifter og abonnementer. Det er også budsjettet for kurs/opplæring.

Møtegodtgjørelse

Utgiftene til kontrollutvalget avhenger av antall møter og deltakelse på kurs/opplæring. For 2027 legges det til grunn 8 møter, like mange møter som i 2026.

All godtgjørelse beregnes ut i fra 100 % av stortingsrepresentantenes faste årsgodtgjøring. (BG)

I henhold til reglement for godtgjørelse til folkevalgte skal leder for kontrollutvalget motta en godtgjørelse som tilsvarer 15 % av (BG) per år. Medlemmer og varamedlemmer skal ha en godtgjøring på 0,15 % av (BG) per møte.

Fra 1. mai 2026 er årlig fast godtgjørelse for stortingsrepresentantene kr 1 272 209 per år. Denne reguleres 1. mai 2027. Et anslag på effekten av reguleringen ut året utgjør 2%. Ved beregning av godtgjørelse for 2026 legges kr 1 300 000 til grunn.

Møtegodtgjørelse for kontrollutvalgets medlemmer for 2027 vil etter dette utgjøre:

Funksjon	Pr. møte	Årlig	Sum
Utvalgets leder		195 000	195 000
Utvalgets medlemmer	1 950		124 800
Til sammen			319 800

Annen godtgjørelse

Det utbetales skyssgodtgjøring, inkl. parkering, på 0,01 % av (BG), per møte. Dette vil utgjøre kr 9 400.

Andre driftsutgifter

I denne posten inngår arbeidsgiveravgift, bevertning, abonnement og medlemskontingent. I 2026 var det budsjettet kr 80 000. For 2027 foreslås kr 85 000.

Kurs og opplæring

Kurs og opplæring består av den årlige kontrollutvalgskonferansen (ca. kr 10 000 per person) hvor det er tatt høyde for at alle medlemmene skal kunne delta. I tillegg inngår det i summen annen opplæring, som f.eks. en dagsamling (ca. kr 2 000 per person). Totalt utgjør dette 110 000 kroner.

Sekretariatsfunksjonen

Sekretariatsfunksjonen kjøpes av Viken kontrollutvalgssekretariat IKS. Budsjettposten foreslås på samme nivå som i 2025, med en prisjustering på 3%. Posten budsjetteres med kr 400 000.

Kjøp av revisjonstjenester

Revisjonstjenestene omfatter regnskapsrevisjon, forenklet etterlevelseskontroll, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll, særattestasjoner og faglig veiledning. Regnskapsrevisjon vil være etter fastpris per år, rettledning og bistand vil være etter timepris. Forvaltningsrevisjon vil være etter timepris.

I 2026 ble kjøp av revisjonstjenester budsjettet med kr 1 950 000. Revisjonen kan justere pris på bakgrunn av konsumprisindeks hvert år. Det budsjetteres med en prisjustering på 3%. Budsjettet blir da kr 2 000 000.

Totalt

Alle summer er eks. mva da kommunen får refundert mva. utgiftene.

Det samlede forslaget er som følger:

	Poster	Budsjett 2027	Budsjett 2026
Kontrollutvalget	Godtgjørelser kontrollutvalget	330 000	306 000
	Andre driftsutgifter	85 000	80 000
	Kurs og opplæring	110 000	110 000
	Sum	525 000	496 000
Sekretariatet		400 000	390 000
Revisjonen		2 000 000	1 950 000
		2 925 000	2 836 000

Annet

Kontrollutvalgets budsjettforslag for 2026 ble redusert med kr 500 000 på posten revisjonen. Dette medførte at kontrollutvalget hadde 250 timer til forvaltningsrevisjon, noe som er lite for en kommune på Nordre Follo's størrelse.

Tolkningsuttalelse fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet der det fremgår at kommunedirektøren ikke kan endre eller redusere kontrollutvalgets budsjettforslag for kontrollarbeidet før det skal behandles i formannskapet vedlegges.

ALARM ØST IKS

Øst 110-sentral IKS

- når hvert sekund teller

Forslag til budsjett 2027

INKL. ØKONOMI- OG INVESTERINGSPLAN 2027 – 2030

Innhold

1 Innledning	4
1.1 Organisering og gjennomføring av budsjettprosessen	4
1.2 Budsjettprinsipp	4
1.3 Bakgrunn og organisering	4
1.4 Representantskapet	5
1.5 Styret	6
1.6 Om selskapet	6
1.7 Særlige risikofaktorer	7
Ekstraordinære hendelser	7
2 Sentrale forutsetninger	9
2.1 Befolkningsutvikling	9
2.2 Øst 110-sentral IKS – Bemanningsbehov	9
2.4 Deflator	10
2.5 Kostnadsfordelingsmodell	11
2.6 Sykefravær	11
3 Driftsbudsjettet	12
3.1 Driftsbudsjett	12
3.1.1 Budsjettavlastende tiltak i økonomiplanperioden	12
3.1.2 Tiltak aktivert innenfor rammen	12
3.1.3 Tiltak i konsekvensjustert budsjett	13
3.1.4 Budsjettbelastende tiltak i økonomiplanperioden	13
3.1.5 Budsjettbelastende tiltak med begrenset varighet	13
3.1.6 Grunnlag for årsbudsjett og økonomiplan	13
3.1.7 Investeringsbudsjettet	14
4. Gebyrer og brukerbetalinger	14
5. Lånegjeld og fond	14
5.1 Langsiktig lånegjeld	14
5.2 Fond	15

Vedlegg:

- 1 Økonomisk oversikt DRIFT 2027 - 2030
- 2 Økonomisk oversikt INVESTERING 2027 – 2030
- 3 Eiertilskudd pr. kommune for 2027

Forord

Styret legger med dette frem forslag til budsjett for 2027 og økonomiplan for perioden 2027–2030. Forslaget er utarbeidet i tråd med representantskapets vedtak om eierstrategi og selskapsavtale fra 26. oktober 2020, og beskriver hvordan Øst 110-sentral IKS skal ivareta eierkommunenenes ansvar og oppgaver knyttet til nødalarmering, beredskap og operativ støtte innen brann- og redningstjenesten.

Budsjettarbeidet er forankret i selskapets risiko- og sårbarhetsanalyse, som danner et viktig grunnlag for prioriteringer og videre utvikling av virksomheten. Analysen understreker behovet for en robust organisasjon med høy kompetanse, moderne teknologiske løsninger og evne til å håndtere et stadig mer komplekst risikobilde.

I 2027 går selskapet inn i sitt tiende budsjettår siden etableringen i 2018. Gjennom hele perioden har Øst 110-sentral IKS hatt en nøktern og kostnadsbevisst drift, samtidig som kvaliteten og kapasiteten i tjenestene er styrket. Styret vil også i årene fremover legge vekt på effektiv ressursutnyttelse og kontinuerlig forbedring av virksomheten.

Det foreslåtte budsjettet innebærer en kostnad på 93,75 kroner per innbygger, tilsvarende en samlet ramme på 76,351 millioner kroner. Økningen fra 2026 følger i hovedsak den kommunale deflatoren på 3,5 prosent. Samtidig påvirkes budsjettet av økte kostnader knyttet til nasjonale fellesskapsløsninger gjennom Nasjonalt kommunesamarbeid for 110-sentralene IKS (NKS 110 IKS), som er nødvendige for å sikre videre utvikling og drift av nasjonale systemer og tjenester.

Øst 110-distrikt er Norges nest største 110-region og betjener en befolkning i vekst. Teknologisk utvikling, økende forventninger til tjenestekvalitet og mer komplekse hendelser stiller stadig høyere krav til operatører, ledere og organisasjonen som helhet. Styret legger derfor til grunn at satsingen på kompetanseutvikling, HMS, organisasjonsutvikling og ledelse videreføres. Investeringer i opplæring, øvelser, fagutvikling og lederutvikling er avgjørende for å opprettholde høy kvalitet, styrke beredskapen og sikre at selskapet er rustet til å møte fremtidige krav.

I planperioden vil flere utviklings- og moderniseringsprosjekter bidra til å videreutvikle sentralens teknologiske plattform og operative støttesystemer. Disse investeringene vil gi mer robuste og fremtidsrettede løsninger som styrker beslutningsstøtten, forbedrer ressursutnyttelsen og bidrar til raskere og bedre hjelp til innbyggerne når behovet oppstår.

Avslutningsvis vil styret rette en stor takk til selskapets ansatte for deres innsats, profesjonalitet og engasjement. Hver dag bidrar de til å ivareta samfunnets trygghet gjennom viktige beredskapsoppgaver. Styret har stor tillit til at Øst 110-sentral IKS også i 2027 vil levere tjenester med høy kvalitet og høy pålitelighet på vegne av våre 29 eierkommuner, til beste for innbyggerne i hele regionen.

Ski, 05.10.2026

Atle Holten (Oct 5, 2026 13:44:43 GMT+2)
Atle Holten
Styreleder
Øst 110-sentral

1 Innledning

1.1 Organisering og gjennomføring av budsjettprosessen

Styrets forslag til budsjett 2027 finansierer en godkjent 110-sentral for kommunene i Øst-distrikt. Grunnlag for budsjettforslag 2027 er godkjent regnskap 2025, budsjett og prognose for 2026 samt gjeldende forskrifter og selskapets planverk.

Budsjettet er forankret i selskapets administrasjon.

Styret behandlet administrasjonens forslag til budsjett og økonomiplan i sitt møte 21. september 2026 sak 23/26. Styrets forslag oversendes eierkommunene og behandles i Representantskapsmøte 30. november 2026

1.2 Budsjettprinsipper

Selskapets budsjett og økonomiplan fremmes saldert, og legger opp til økonomiske rammebetingelser basert på eiertilskudd, kronesum pr innbygger. Det er for budsjettåret 2027 budsjettert med deflator på 3,5 % som nærmere anvist i pkt. 2.3.

Endringer som følge av vedtak i løpet av driftsåret, nye tiltak og endrede forutsetninger legges til/trekkes fra rammen og utgjør ny ramme for det kommende budsjettåret.

1.3 Bakgrunn og organisering

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB):

DSB har pålagt alle kommunene i Øst-politidistrikt å etablere 110-sentral for den nye 110-regionen. Regionens kommuner er forpliktet til å knytte seg til nødalarmeringssentralen, og med grunnlag i avtalen bære sin andel av kostnadene ved etablering og drift av sentralen. Vedtak om nye 110-regioner ble sendt fra DSB 15.03.16.

Vedtaket er hjemlet i brann- og eksplosjonsloven jf. § 16:

I brev fra DSB den 27.09.2016 ble det presisert at 110-sentralen skal samlokaliseres med politiets operasjonssentral, og Ski kommune ble dermed pålagt å være vertskommunene for både 112 og 110-sentralen.

Selskapsavtalen:

Selskapets formål er å utføre deltakernes plikter knyttet til brann- og eksplosjonsvernlovens § 16:

«Sentral tilsynsmyndighet kan pålegge en kommune å etablere en nødalarmeringssentral for mottak av meldinger om branner og andre ulykker innen en fastsatt region som kan omfatte flere kommuner. De kommuner som omfattes av den fastsatte regionen plikter å knytte seg til nødalarmeringssentralen og med grunnlag i avtale bære sin andel av kostnadene ved etablering og drift av sentralen.

Nødalarmeringssentralen skal bemannes, utrustes og opereres slik at den til enhver tid fyller behovet for mottak og registrering av nødmeldinger, alarmering av mannskaper og kommunikasjon med innsatsstyrkene og den som melder ulykken. Etablering og drift skal samordnes med øvrige nødalarmeringssentraler for helse og politi.

Departementet kan gi forskrifter om etablering og drift av nødalarmeringssentralen for mottak av meldinger om branner, eksplosjoner og andre ulykker, herunder krav til personellens kvalifikasjoner.»

Oppgavene er å motta og registrere nødmeldinger, etablere og opprettholde kommunikasjon med den som melder ulykken, utalarmere mannskaper og ivareta kommunikasjon med innsatsstyrkene. I tillegg skal sentralen sikre samordning med nødmeldingssentralene for helse og politi, samt dokumentere og loggføre hendelser, tiltak og kommunikasjon.

Selskapet skal utalarmere tilstrekkelig innsatsstyrke og varsle personell i overordnet vaktberedskap. I tillegg til dette skal 110-sentralen ved tidskritiske hendelser med fare for liv, helse, store miljømessige konsekvenser eller tap av store materielle verdier, utalarmere egnet ressurs med kortest utrykningstid uavhengig av brann- og redningsvesenenes geografiske grenser. I tillegg skal også ressursene som sendes være egnet til oppdraget de har fått utalarmering på.

Selskapet skal begrense sin sekundærvirksomhet til brann- og redningsrelaterte oppgaver og som bidrar til å nå hovedmålet.

Selskapet skal gi samme tjenestenivå hos alle kommuner og brannvesen, men skal i tillegg ha anledning til å få levert tjenester utover dette nivået, mot kostnadsdekkende godtgjørelse til selskapet. Slike tjenester krever godkjenning av de øvrige deltakerne.

Selskapet eier 11 % i Nasjonalt kommunesamarbeid for 110-sentralene IKS (NKS 110).

NKS 110 har som formål:

«Selskapets formål er å ivareta deltakernes behov, plikter og oppgaver som gjelder anskaffelse, implementering, forvaltning og drift av felles oppdragshåndteringsverktøy. Selskapets formål er også å ivareta deltakernes behov for andre relevante datasystemer, anskaffelse av teknisk infrastruktur og håndtering av felles opplæring for disse systemene for alle 110-sentralene.»

Representantskapet i Øst 110-sentral IKS oppnevner en representant og vara til NKS 110.

1.4 Representantskapet

Det er 29 kommuner i Øst 110 sitt distrikt, og deltakerne er i representantskapet som følgende pr. 01.01.26¹:

Kommune	Andel
Aremark kommune	0,17 %
Follo Brannvesen IKS	16,85 %
Fredrikstad kommune	10,58 %
Halden kommune	3,93 %
Hvaler kommune	0,57 %
Indre Østfold Brann og redning IKS	6,81 %
Mossregionen interkommunale brannvesen IKS	10,74 %
Nedre Romerike brann og redningsvesen IKS	27,15 %
Rakkestad kommune	1,05 %
Sarpsborg kommune	7,44 %
Øvre Romerike brann og redning IKS	14,66 %
Totalt	100 %

¹ <https://www.ssb.no/statbank/table/01222/tableViewLayout1/>

1.5 Styret

Etter representantskapsmøte 18. mai 2026, sak 3/26 og valg av ansatterepresentant den 26.04.26 er styret sammensatt av:

Rolle	Navn
Styrets leder	Atle Holten
Nestleder	Anita Eidsvold Grønli
Styremedlem	Kjerstin W. Funderud
Styremedlem	Ole-Christian Torgalsbøen
Ansattes representant	Lasse Hoff
1. vara	Monika Newman
2. vara	Rune Larsen
3. vara	Kim Haugan
Vara ansattes representant	Martin H Kristiansen

Styrets sammensetning ivaretar en bred kombinasjon av brannfaglig, administrativ og annen relevant kompetanse som er nødvendig for å forvalte selskapet på en god og forsvarlig måte. Styret har samlet sett kompetanse som understøtter selskapets samfunnsoppdrag, strategiske utvikling, økonomiske forvaltning og arbeid med organisasjon og virksomhetsstyring.

Styret arbeider med å sikre at selskapet forvaltes med søkelys på kostnader, leveranser og arbeidsmiljø i tråd med selskapets formål, selskapsavtalen, selskapets årsbudsjett og andre vedtak og retningslinjer fastsatt av representantskapet samt videreutvikling i tråd med vedtatt eierstrategi. Styret fører tilsyn med daglig leders ledelse av virksomheten.

1.6 Om selskapet

Administrasjonen:

Består av medarbeidere med relevant kompetanse innen operative tjenester, HR, IKT, innkjøp, økonomi, regnskap og alarmvirksomhet. Lønns- og regnskapstjenester kjøpes eksternt.

Selskapet benytter også eksterne leverandører ved behov for å sikre tilgang til nødvendig spesialkompetanse. Dette gjelder særlig ved komplekse eller fagspesifikke oppgaver der det er hensiktsmessig å benytte ekstern kompetanse fremfor å bygge opp kapasiteten internt.

Teknisk avdeling:

Har ansvar for virksomhetens datarom, kjernesystemer, krafttilførsel, reservesystemer, samt radio-, tele og datakommunikasjon. Videre driftsovervåkning av fagsystemer, oppfølging av informasjonssikkerhet, proaktivt vedlikehold, feilretting og brukerstøtte for brukere av virksomhetens systemer.

Teknisk personell er hovedkontakt på avtalenivå ovenfor eksterne tekniske leverandører og tjenesteytere. Herav koordinerer all aktivitet av teknisk karakter, her også inklusive lokal prosjektledelse ved innføring av fremtidens alarmmottak og ny kommunikasjonsløsning. Avdelingen har fokus på sterk og sikker drift med trygge operatører og øvrige brukere.

Operativ avdeling:

110-sentralen har 5 vaktlag som går i en turnus for å bemanne sentralen til enhver tid. De har som primæroppgave å ta imot nøddrop, utalarmere brannvesen, samt etablere og loggføre hendelser ut ifra brann- og redningsforskriften. Våre operatører bistår utrykningsledere og innsatstledere med operativ støtte under enhver aksjon, og sikrer en koordinert og effektiv håndtering av oppdraget.

I tillegg til dette håndterer vi automatiske brann- og heisalarmer fra næringseiendommer/offentlige bygg. 110-sentralen har et tett samarbeid med AMK (113) og politiet (112) ved hendelser, og andre aktører som blir involvert i de ulike hendelsene som 110-sentralen er den del av. Som en del av satsingen på kompetanseutvikling og samarbeid med utdanningsinstitusjoner, tar Operativ avdeling imot praksisstudenter fra den nye fagskolen. Praksisordningen gir studentene verdifull erfaring fra operative arbeidsprosesser og bidrar til å styrke koblingen mellom utdanning og arbeidsliv. Dette gir samtidig avdelingen mulighet til å synliggjøre fagområdet og bidra til utviklingen av fremtidig kompetanse.

1.7 Særlige risikofaktorer

Styrets budsjettforslag for 2027 er primært basert på videreføring av vedtatt budsjett 2026, inkludert konsekvensjustering av vedtak og sentrale føringer.

De forhold som særlig oppfattes å utgjøre en risiko i f.t. å levere etterspurte og forventede tjenester innen vedtatte rammer er:

- NKS 110 IKS er involvert i flere store og langsiktige utviklingsprosjekter som vil ha betydning for både dagens og fremtidens nødmeldingstjeneste. Dette omfatter blant annet Alarm, ny kommunikasjonsløsning og neste generasjons Nødnett, som alle stiller betydelige krav til ressurser, kompetanse og organisasjonens evne til omstilling. Samtidig ser vi administrative utfordringer i selskapet som kan påvirke gjennomføringsevnen og den daglige driften negativt. Det er derfor viktig at selskapet har tilstrekkelig fokus på intern styring, ressursforvaltning og organisatorisk utvikling for å sikre at de strategiske målene nås.
- Brann- og redningsskolen representerer fortsatt et usikkerhetsmoment og kan medføre økte kostnader knyttet til personellressurser, administrasjon og utstyr. Øst 110-sentral IKS har startet arbeidet med å ta imot studenter og ser dette som et viktig bidrag til fremtidig kompetanseutvikling innen brann- og redningsfaget. Erfaringene viser samtidig at mottak og oppfølging av studenter er ressurskrevende og involverer store deler av organisasjonen gjennom planlegging, tilrettelegging, veiledning og administrativ oppfølging. Etter mottak av de første studentene høsten 2025 skal Øst 110-sentral IKS fremover ta imot to studentkull årlig, noe som styrker samhandlingen mellom utdanning og arbeidsliv og bidrar til utviklingen av fremtidige nødalarmeringsoperatører og brann- og redningspersonell.
- Innføringen av nytt nødnett er et omfattende og strategisk viktig nasjonalt prosjekt som skal være fullt iverksatt innen 2031. For Øst 110-sentral IKS innebærer dette usikkerhet knyttet til kostnader, teknologisk overgang og ressursbehov. Særlig vil opplæring, systemintegrasjoner, implementeringsarbeid og økt avhengighet av eksterne leverandører og mobilnett kunne påvirke drift og økonomi i årene frem mot full overgang til den nye løsningen.

Ekstraordinære hendelser

Budsjett 2027 er basert på forutsetningen om normal drift og ordinært aktivitetsnivå. Det er ikke tatt høyde for ekstraordinære hendelser eller vesentlige økninger i antall hendelser som krever særskilt ressursinnsats over tid. Eksempelvis kan omfattende skogbranner, ekstremvær eller andre større beredskapshendelser medføre økt belastning på organisasjonen og føre til merkostnader knyttet til personell, drift og øvrige beredskapsressurser. Slike hendelser vil kunne få økonomiske konsekvenser som ikke er innarbeidet i budsjettet.

Nasjonalt kommunesamarbeid for 110-sentralen IKS (NKS 110 IKS)²

NKS 110 har lagt frem et budsjett som gir en kostnad for Øst 110 på 16 076 000 kr som gir en økning på drift fra 2026 til 2027 på kr. 1 167 410 (7,4 %).

NKS IKS legger frem revidert budsjett i ekstraordinært representantskapsmøte i NKS 110 IKS, 11.september 2026.

På bakgrunn av merforbruket i NKS 110 IKS i 2025, samt risiko for forsinkelser i KOM-prosjektet, har Øst 110-sentral IKS valgt å avsette 2 000 000 kroner ekstra i budsjettet. Avsetningen er gjort for å sikre at selskapet har nødvendige midler tilgjengelig dersom det blir aktuelt å dekke Øst 110-sentral IKS sin andel av eventuelle tilleggsutgifter eller økonomiske konsekvenser som måtte oppstå som følge av den videre prosjektutviklingen. Totalt er det budsjettet med 18 076 000 kroner.

Innbyggerpris med kun deflator: 91,29 kroner pr. innbygger

Innbyggerpris med NKS 110 IKS sin økning inkludert avsatte midler: 93,75 pr. innbygger

NKS 110 IKS	
Økning fra 2026 til 2027	1 167 000
Forsinkelse prosjekt	900 000
Merforbruk 2025	1 100 000
Totalt	3 167 000

Totalkostnad NKS 110 IKS

Driftskostnader fordelt etter eierandel					
	Eierandel	2026	2027	2028	2029
Sør-Varanger kommune	5 %	kr 6 776 871	kr 7 307 512	kr 7 628 710	kr 7 886 316
Tromsø kommune	6 %	kr 8 132 246	kr 8 769 015	kr 9 154 452	kr 9 463 580
Salten Brann IKS	6 %	kr 8 132 246	kr 8 769 015	kr 9 154 452	kr 9 463 580
Midt-Norge 110 sentral IKS	8 %	kr 10 842 994	kr 11 692 020	kr 12 205 936	kr 12 618 106
Ålesund kommune	7 %	kr 9 487 620	kr 10 230 517	kr 10 680 194	kr 11 040 843
Bergen kommune	10 %	kr 13 553 743	kr 14 615 025	kr 15 257 420	kr 15 772 633
Rogaland brann og redning IKS	9 %	kr 12 198 368	kr 13 153 522	kr 13 731 678	kr 14 195 370
Agder 110 IKS	7 %	kr 9 487 620	kr 10 230 517	kr 10 680 194	kr 11 040 843
Sør-Øst 110 IKS	10 %	kr 13 553 743	kr 14 615 025	kr 15 257 420	kr 15 772 633
Oslo kommune	13 %	kr 17 619 866	kr 18 999 532	kr 19 834 646	kr 20 504 423
Øst 110 IKS	11 %	kr 14 909 117	kr 16 076 527	kr 16 783 162	kr 17 349 896
Hamar kommune	8 %	kr 10 842 994	kr 11 692 020	kr 12 205 936	kr 12 618 106
	100 %	kr 135 537 427	kr 146 150 248	kr 152 574 199	kr 157 726 328

² www.nks110.no

NKS 110 - Investeringsplanen for perioden 2026-2029:

Investeringer 2026 - 2029 NKS110 IKS	2026	2027	2028	2029
OHV prosjekt - kostnader med endringer og forlenget prosjekt Locus	kr 8 000 000	kr 4 000 000	kr 4 000 000	kr 4 000 000
Endringer sikkerhetskonsept mobile enheter				
Programvare og hardware driftstøtteverktøy, tilpassing av driftstøtteverktøy				
DSB, Siste faser av Midlife upgrade ICCS (MLU) + tilkobling Nødnett KOM				
Etablering av infrastruktur i datasenter DC2				
Hardware AHV				
Inplementeringskostnader AHV				
AHV programvare (25%-2024, 75%-2025, inkl 25% usikkerhet)				
Etablering driftskonsept				
KOM (Ny ICCS) 50% investering, inkl 25 %usikkerhet	kr 46 875 000			
Hardware KOM	kr 5 000 000			
Inplementeringskostnader KOM	kr 5 000 000			
Klienter og skjermer operatørplasser, inkl 15%usikkerhet		kr 5 750 000		
Utskifting av servere (50 %2028 og 50% 2029) - inkl 15% usikkerhet			kr 25 000 000	kr 25 000 000
Entreprenør- kontraktsarbeider Atea-Servere (50 % 2028 og 50% 2029) - inkl 15% us			kr 4 000 000	kr 4 000 000
Kostnader for gjennomføring av prosjekter	kr 11 858 436	kr 14 315 253	kr 14 086 867	kr 14 348 410
Fordelte lønnskostnader prosjekt avd intern 2025-2028				
Fordelte lønnskostnader (Innleie 100% prosjektleder SAK)				
Fordelte lønnskostnader (Innleie 60% prosjektleder AHV)				
Fordelte lønnskostnader (Innleie 100% prosjektleder KOM og utvikling)	kr 6 000 000	kr 4 500 000	kr 3 000 000	kr 3 000 000
Fordelte lønnskostnader (Innleie 60% prosjektleder opplæring)	kr 700 000			
Fordelte lønnskostnader (Innleie prosjektdeltagere 400kr pr time)	kr 1 400 000	kr 1 400 000	kr 1 400 000	kr 1 400 000
Sum	kr 84 833 436	kr 29 965 253	kr 51 486 867	kr 51 748 410

2 Sentrale forutsetninger

2.1 Befolkningsutvikling

Øst 110-sentral sin region er sammensatt av 29 kommuner med store forskjeller i antall innbyggere og kompleksitet. Regionen har også særdeles ulik befolkningsvekst. I regionen er det flere kommuner som har betydelig vekst. Det har de tidligere årene vært en økning på ca. 1,5 % årlig. Regionen vil i perioden 2026-2029 ha en snittvekst på ca. 1,1 %, som brukes til videre framskrivning av prognosen. Iht. Selskapsavtalen benyttes innbyggerantallet fra 01.01. foregående år.

Tabellen viser prognostisert vekst i Øst 110-sentrals region for perioden 2026 – 2030³:

Estimert innbyggerutvikling og pris pr. innbygger					
Budsjettår	2026	2027	2028	2029	2030
Innbyggere pr:	01.01.2025	01.01.2026	01.01.2027	01.01.2028	01.01.2028
Antall innbyggere	806 774	814 415	822 214	831 258	840 040
Pris pr innbygger	88,47	93,75	96,60	99,19	101,20

2.2 Øst 110-sentral IKS – Bemanningsbehov

Befolkningsvekst i eierkommunene, økt oppdragsmengde og høyere krav fra eiere, myndigheter og samarbeidspartnere forventes å medføre et økende behov for kapasitet, kompetanse og ressurser i årene fremover. Samtidig stiller den teknologiske utviklingen innen nødkommunikasjon, digitalisering og informasjonssikkerhet stadig større krav til organisasjonens systemer, infrastruktur og fagkompetanse.

I 2024 og 2025 ble alarmtjenesten og administrative telefonhenvendelser skilt ut i en egen funksjon. Tiltaket har styrket den operative kapasiteten, frigjort operatørressurser og gitt en tydeligere rollefordeling mellom alarmmottak og nødalarmring. På sikt kan det bli behov for å styrke denne funksjonen ytterligere.

³ <https://www.ssb.no/statbank/table/01222/>

Øst 110-sentral IKS har over tid hatt utfordringer med å besette alle stillingshjemler. Rekruttering til operative og spesialiserte stillinger er tidkrevende, og omfattende opplæringsløp medfører at faktisk tilgjengelig kapasitet ofte er lavere enn planlagt. For å sikre nødvendig robusthet i driften arbeides det derfor med å dekke alle vedtatte stillinger, samtidig som det ved behov aksepteres en begrenset bemanningsmessig overhøyde innenfor vedtatte økonomiske rammer.

Med en forventet årlig befolkningsvekst på 1,1-1,4 prosent vurderes det som sannsynlig at den operative bemanningen må styrkes fra 2028. Dagens dagbemanning utfordrer allerede kapasiteten til å ivareta både drift, utviklingsoppgaver og fremtidige krav til tjenesteleveransen.

Det vurderes også som sannsynlig at administrasjonen må styrkes fra 2028. Økte krav til dokumentasjon, rapportering, internkontroll, informasjonssikkerhet, prosjekter og virksomhetsutvikling legger et betydelig press på dagens ressurser. Flere administrative oppgaver utføres i dag av ansatte med andre primæroppgaver, noe som påvirker både kapasitet og gjennomføringsevne.

Samlet vurderes det at både virksomhetens omfang og kompleksitet vil øke i planperioden. For å opprettholde nødvendig beredskap, redusere sårbarhet og sikre videre utvikling av tjenestene må fremtidige bemannings- og ressursbehov følges opp gjennom økonomiplan- og budsjettarbeidet.

2.3 Aktivitetsnivå⁴

Prognosen for 2026 tilsier et volum på i overkant av 70 000 registrerte hendelser, basert på data hentet fra BRIS.

Når telefonhenvendelser, BRIS-hendelser og TransFire-alarmer ses samlet, forventes det totale aktivitetsnivået å utgjøre om lag 185 000 oppgaver i løpet av 2026. Dette tilsvarer et gjennomsnitt på rundt 495 oppgaver per døgn.

Oppgavene varierer betydelig i omfang og kompleksitet. Enkelte henvendelser håndteres i løpet av få minutter, mens større hendelser kan kreve oppfølging over flere timer eller dager og dermed binde betydelige operative ressurser.

Hva	Totalt 26	jan.26	feb.26	mar.26	apr.26	mai.26	jun.26	jul.26	aug.26	sep.26	okt.26	nov.26	des.26	Snitt pr. dag 26
Telefoni														
Innkommende anrop	44 589	5 543	4 861	5 929	5 547	5 822	6 128	5 238	5 521					183,5
Utgående samtaler	7 151	1 100	920	1 055	937	1 140	105	997	897					29,4
Totalt (antall telefoner)	51 740	6 643	5 781	6 984	6 484	6 962	6 233	6 235	6 418	0	0	0	0	212,9
BRIS - hendelser														
Brann	1 202	189	135	123	155	172	141	168	119					4,9
Ulykker	1 520	209	160	224	158	195	198	184	192					6,3
Andre typer oppdrag	830	109	81	95	99	101	104	134	107					3,4
Unødige og falske utrykninger	4 155	580	487	474	504	497	536	529	548					17,1
Øvelse	12 901	1 614	1 758	1 812	1 733	1 638	1 699	1 170	1 477					53,1
Oppdrag løst av 110	30 253	3 669	3 193	3 970	3 691	3 957	4 229	3 582	3 962					124,5
Med alt	50 861	6 370	5 814	6 698	6 340	6 560	6 907	5 767	6 405	0	0	0	0	209,3
TransFire - alarmer														
Håndterte alarmer	17 505	2 139	2 043	2 185	2 122	2 441	2 396	1 876	2 303					72,0
Totalt alle oppgaver	120 106	15 152	13 638	15 867	14 946	15 963	15 536	13 878	15 126	0	0	0	0	Totalt pr dag 494,3

2.4 Deflator

Det er lagt opp til en deflator på 3,5 %. Tallene er hentet fra KS (Kommunesektorens organisasjon) 6. august 2026.

I tillegg kommer ordinær prisvekst og nye/andre kostnader som øker mer enn deflator. Eksempler på dette er økte kostnader til lønnsøkning, NKS 110 IKS og eksterne avtaler på tjenestekjøp (lønn/økonomi).

⁴ <https://www.brannstatistikk.no/brus-ui/>

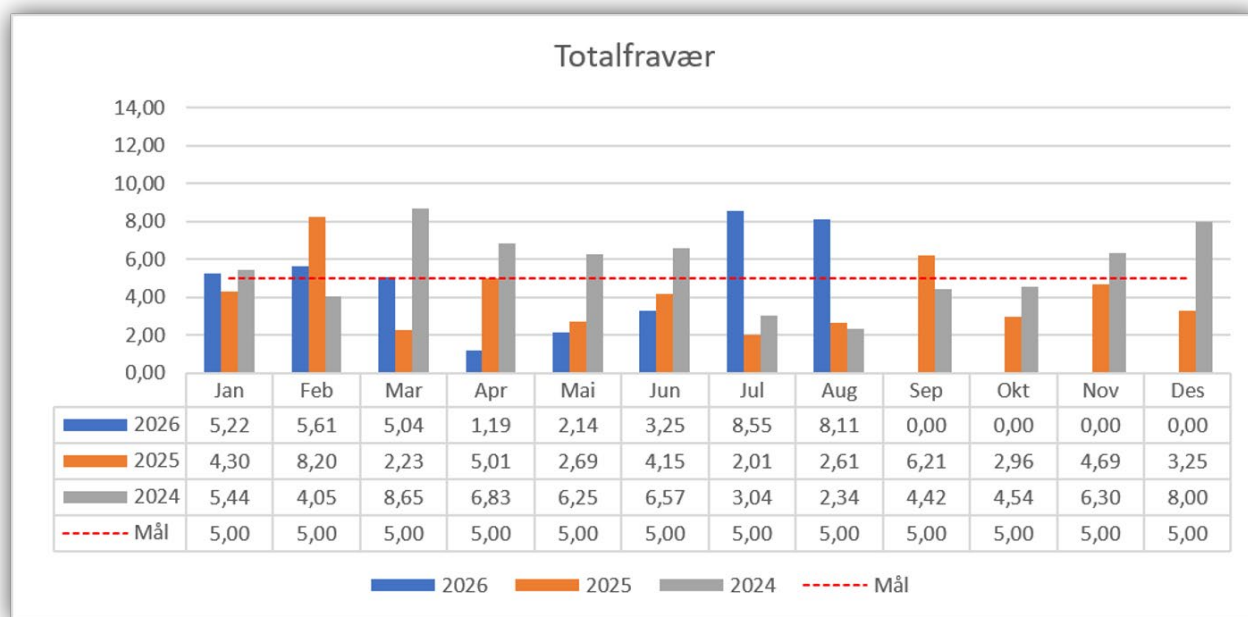
2.5 Kostnadsfordelingsmodell

Fordeling av kostnadene til selskapets drift fordeles mellom eierkommunene i kostnad pr innbygger.

Eksempelvis vil en kostnadsøkning på 1 million kroner med innbyggertallet pr. 01.01.26, bety en økning på 1,23 kr pr innbygger. For våre deltakerkommuner spenner dette seg fra 1.663 kr for Aremark til 118.823 kr for Lillestrøm.

2.6 Sykefravær

Grafisk fremstilling av det totale sykefraværet måned for måned i 2024 og 2025 og hittil i 2026

Langtidsfraværet var relativt høyt i selskapets oppstartsperiode. Dette skyldtes i hovedsak fravær som ikke var arbeidsrelatert. I løpet av 2026 har sykefraværet utviklet seg som forventet, og nivået har så langt vært stabilt og lavt. Dette indikerer en positiv utvikling og en fortsatt stabil fraværssituasjon i virksomheten.

- Langtidsfraværet var 3,48 % i 2024 og 1,86 % i 2025 og 2,20 % hittil i 2026
- Korttidsfraværet var 3,35 % i 2024 og 2,22 % i 2025 mot 2,69 % hittil i 2026
- Totalt sykefraværet var 5,83 % i 2024 og 4,08 % i 2025 og 5,22 % hittil i 2026

Selskapet har siden oppstart hatt søkelys på fraværet og hatt tett oppfølging og dialog med de aktuelle ansatte. Det ble i 2019 inngått en avtale om IA-bedrift og økt antall egenmeldingsdager. Det er tett oppfølging av både langtidsfravær og korttidsfravær. Det er også etablert et godt samarbeid med bedriftshelsetjenesten og selskapet har etablert arbeidsmiljøutvalg.

Livsfasepolitikk:

Arbeidsgiver ønsker at selskapets livsfasepolitikk skal avspeile likeverdighet for ansatte i alle aldersgrupper, og selskapet skal være preget av mangfold. En livsfaseorientert personalpolitikk erkjenner at den enkelte medarbeiders behov, krav, begrensinger og muligheter varierer over tid. Selskapet ønsker så langt som mulig å imøtekomme de ansatte slik at de er aktive, kvalifiserte, fleksible og etterspurte hele sitt arbeidsliv. Dette ble vedtatt i AMU og iverksatt 14. juli 2023.

3 Driftsbudsjettet

Driftsbudsjettet for selskapet finansieres med tilskudd fra deltakerkommunene.

3.1 Driftsbudsjett

Selskapets kostnader kan deles opp i følgende kategorier:

	Årsbudsjett 2027	% av totale utgifter
Lønn og sosiale utgifter	51 367 000	60 %
Varer og tjenester	11 712 000	14 %
Kjøp av tjenester	18 629 000	22 %
Finans- og overføringsutgifter	3 500 000	4 %
Totalt utgifter	85 208 000	100 %

Lønnskostnadene er i all hovedsak bundne kostnader regulert av avtaler, som selskapet i begrenset grad er i stand til å påvirke. Det samme gjelder kjøp av tjenester, finans og overføringskostnader. Handlingsrommet ligger i posten varer og tjenester. Også av denne størsteparten av kostnadene bundet opp av avtaler og driftsformer, slik som blant annet husleie, kostnader til NKS 110, lisenser og vedlikeholdskostnader.

Selskapets inntekter kan fordeles i følgende kategorier:

	Årsbudsjett 2026	% av totale inntekter
Refusjon	-1 850 000	0 %
Alarminntekter	-5 112 000	6 %
Rammetilskudd fra eierkommunene	-76 351 000	92 %
Finans og overføringsinntekter	-1 895 000	2 %
Totale inntekter	-85 208 000	100 %

Hovedtyngden av tilskudd er rammetilskuddet, og sammen med finans- og overføringsinntekter og sykerefusjon, har selskapet lite påvirkning på egne inntekter.

3.1.1 Budsjettavlastende tiltak i økonomiplanperioden

For 2027 er det ikke funnet rom for budsjettavlastende tiltak. Ved å holde seg til kun deflatorøkning, er det effektivisert innsparing ved at selskapet har måtte holde igjen på kostnadsutviklingen og ikke har kunnet økt enkelte poster som konsulenttjeneste, inventar og utstyr.

Budsjettet baseres på forventninger om at sykefravær holdes på nivå med 2025 og til nå i 2026.

I tillegg er det sett på driftsutgifter, faste lisenser og innkjøp, og funnet tiltak hvor selskapet kan foreta innsparinger. Alarminntektene er økt med deflator.

3.1.2 Tiltak aktivert innenfor rammen

Ikke aktivisert tiltak i planperioden utover normal drift.

3.1.3 Tiltak i konsekvensjustert budsjett

Det er ingen konsekvensjusterte tiltak for 2027.

3.1.4 Budsjettbelastende tiltak i økonomiplanperioden

Nye varige tiltak som er lagt inn i budsjett 2027 og økonomiplanperioden som utløser endringer i rammebehov utover deflator:

- Økning i NKS kostnad

Øst 110 er ett distrikt i stor vekst (se pkt. 2.1.). Det selskapet ser, og har sett over tid er:

- Stor befolkningsvekst og sterkt voksende infrastruktur som gir økt antall oppdrag/hendelser
- Flere, større og langvarige naturhendelser
- Økende forventninger til dokumentasjon og en utvikling i typer hendelser
- Sterk økende alarmportefølje

Dette utfordrer selskapet på kapasitet med dagens bemanning og det sees på alternative måter å løse dette på. En økning i bemanningen vil fremtvinges om veksten i distriktet fortsetter slik det har gjort til nå.

Ved fortsatt vekst i tilsvarende tempo, vil en økning i bemanningen fremtvinges. Dette gjelder både operativt- og administrativt personell.

3.1.5 Budsjettbelastende tiltak med begrenset varighet

Det er ingen tiltak med begrenset varighet foreslått i budsjett 2027.

3.1.6 Grunnlag for årsbudsjett og økonomiplan

Grunnlag for årsbudsjett og økonomiplan						
	2026	2027	2028	2029	2030	Kommentar
Eiertilskudd foregående år	68 357 000	73 173 000	76 351 000	79 424 635	82 453 734	
Deflator	3,50 %	3,50 %	3,1 %	3,1 %	3,1 %	
Endring i kr	2 392 000	2 561 000	2 367 000	2 462 000	2 556 000	
Estimert årsbudsjett, kun inkl pris- og lønnsvekst	70 749 000	75 734 000	78 718 000	81 887 000	85 010 000	
Endringer i rammebehov utover pris- og lønnsvekst	2 424 000	617 000	706 635	566 734	0	
Eiertilskudd inkl økninger utover pris- og lønnsvekst	73 173 000	76 351 000	79 424 635	82 453 734	85 010 000	
Endring i kr	4 816 000	3 178 000	3 073 635	3 029 099	5 585 365	

Økninger utover lønns- og prisvekst	2026	2027	2028	2029	2030	Kommentar
	0	0	0	0	0	
	0	0	0	0	0	
Sum Finanskostnader	0	0	0	0	0	
Økning NKS 110	2 794 000	1 167 000	706 635	566 734	0	Basert på NKS- økonomiplan 2026-2029
Sum nye varige tiltak	2 794 000	1 167 000	706 635	566 734	0	
Ekstra regning NKS 110 - forsinkelse i prosjekt		900 000				
Merforbruk NKS 110 IKS		1 100 000				
Sum midlertidige tiltak	0	2 000 000	0	0	0	
Innsparing på budsjett	-370 000	-550 000				
Bruk av pensjonsfond		-2 000 000				
Sum budsjettavlastende tiltak	-370 000	-2 550 000	0	0	0	
Sum endringer i rammebehov	2 424 000	617 000	706 635	566 734	0	

Fremlagt budsjettforslag for 2027 gir behov på eiertilskudd på kr. 76 351 000, - som gir en innbyggerbetaling på kr. 93,75 pr. innbygger som er en økning på 5,28 % fra 2026.

NKS 110 legger til grunn en økning i driftskostnadene på 7,4 prosent sammenlignet med budsjettet for 2026. Samlet budsjettforslag utgjør 16 076 527 kroner, fordelt mellom eierne etter eierandel. Med tillegg av varige tiltak på 2 000 000 kroner utgjør den totale kostnaden 18 079 000 kroner.

Øst 110-sentral IKS sin andel av denne kostnaden er beregnet til 23,7 prosent av det samlede budsjettet.

Det er i budsjettforslaget lagt inn disponering av midler fra Øst 110-sentral IKS sitt pensjonsfond (KLP). Pensjonsfondet utgjør per 01.01.2026 kr 9 616 860.

I tråd med tidligere anbefalinger om en gradvis og forsvarlig bruk av fondsmidler, samt for å bidra til å dempe den økonomiske belastningen for eierkommunene, er det innarbeidet en bruk av pensjonsfondet på kr 2 000 000 i budsjettperioden.

Disponeringen er begrunnet med behovet for å redusere de totale pensjonsrelaterte kostnadene og sikre en mer forutsigbar kostnadsutvikling. Samtidig vurderes uttaket som økonomisk forsvarlig sett opp mot fondets størrelse og formål. Bruken av fondsmidler vil bidra til å holde kostnadsnivået på et moderat nivå, uten at dette går på bekostning av selskapets økonomiske bæreevne eller langsiktige forpliktelser knyttet til pensjonsordningen. Det legges til grunn at videre disponering av pensjonsfondet vurderes fortløpende i forbindelse med fremtidige budsjett- og økonomiplanprosesser, basert på fondets utvikling, pensjonskostnader og selskapets samlede økonomiske situasjon.

Som følge av tiltakene og endringsbehovene beskrevet i punkt 3.1.1–3.1.6, vurderes det som nødvendig å øke budsjettrammen for 2027 og økonomiplanperioden i tråd med tabellen ovenfor. Rammen for 2027 er basert på rammen for 2026, deflator, deretter korrigert med konsekvensjusterte tiltak (3.1.4), nye varige tiltak (3.1.5) og midlertidige tiltak (3.1.6) Midlertidige tiltak faller ut av neste års eiertilskudd.

3.1.7 Investeringsbudsjettet

	2027	2028	2029	2030
MVA	0	0	0	0
Investering teknisk utstyr	0	0	0	0
Egenkapitalinnskudd KLP	240 000	260 000	280 000	300 000
Totalt investeringsbehov	240 000	260 000	280 000	300 000
MVA-kompensasjon	0	0	0	0
Låneopptak / ubrukte midler	0	0	0	0
Overføring fra drift	-240 000	-260 000	-280 000	-300 000
Sum finansiering	-240 000	-260 000	-280 000	-300 000
Netto	0	0	0	0

Egenkapitalinnskuddet til KLP finansieres via overføring fra drift

Det er alle planlagt med investeringer i 2027.

4. Gebyrer og brukerbetalinger

Det ble ved etableringen av Øst 110-sentral IKS bestemt at alarmhåndteringen skulle løses i de lokale brannvesen, men at Øst 110-sentral IKS skulle ha alarmmottaket.

For at ikke Øst 110-sentral IKS skal subsidiere de enkelte brannvesen med mange alarmkunder, falt løsningen på en pris pr. alarmobjekt. Dette ble estimert til 1 times arbeid i året pr. alarmobjekt. I tillegg kommer det kostnader for alarmmottaket. Prisen justeres med deflator, og blir for 2027 på 889 kr.

5. Lånegjeld og fond

5.1 Langsiktig lånegjeld

Det vises til selskapsavtalens § 16, som gir selskapet adgang til å oppta lån til fremme av selskapets formål innenfor en samlet låneramme på inntil kr 10 000 000, forutsatt at låneopptaket ligger innenfor vedtatte budsjettammer.

Selskapet har pr 31.12.2025 kr. 2 055 884 i lånegjeld.

5.2 Fond

Selskapet har pr 31.12.2025 opparbeidet disposisjonsfond på kr. 17 649 958. I denne summen er det to vedtak som ikke er trukket ifra, samt forslag til budsjett 2027.

- Vedtak 09/25 – bruk av disposisjonsfondet for å dempe kostnadsvekst NKS110 IKS – 1 794 000 kr.
- Vedtak 04/26 – Bruk av disposisjonsfondet – inntil 2 450 000 kr
- Forslag til budsjett 2027 – bruk av disposisjonsfondet for å dempe kostnadsvekst NKS110 IKS – 1 145 000 kr.

Disse midlene foreslås til å bygge ett disposisjonsfond til kostnader som kommer for blant annet utskiftning av nytt nødnett og andre uforutsette større kostander.

Vedlegg til årsbudsjett 2027 og økonomiplan 2027-2030

VEDLEGG 1:

Øst 110-sentral – Økonomisk oversikt DRIFT

	B 2025	2026	2027	2028	2029
10 - Lønn og sosiale utgifter	48 065 000	49 884 000	51 367 000	52 908 010	54 495 250
11 - Utgifter til egen produksjon	4 432 000	4 850 000	5 312 000	5 471 360	5 635 501
12 - Inventar og konsulenter	7 312 000	6 475 000	6 400 000	6 592 000	6 789 760
13 - Tjenestekjøp	12 710 000	15 619 000	18 629 000	19 187 870	19 763 506
14 - Overføringer	1 500 000	1 600 000	1 800 000	1 854 000	1 909 620
15 - Finansutgifter	839 000	1 605 000	1 700 000	1 751 000	1 803 530
16 - Salg og leieinntekter	0	0	0	0	0
17 - Refusjoner	-1 700 000	-1 750 000	-1 850 000	-1 905 500	-1 962 665
18 - Rammetilskudd	-68 357 000	-71 379 000	-76 351 000	-78 641 530	-81 000 776
18 - Alarm	-4 551 000	-4 810 000	-5 112 000	-5 265 360	-5 423 321
19 - Finansinntekter	-250 000	-2 094 000	-1 895 000	-1 951 850	-2 010 406
Balanse	0	0	0	0	0

VEDLEGG 2:

Øst 110-sentral – Økonomisk oversikt INVESTERING

	2026	2027	2028	2029
32 - investeringer KLP	220 000	170 000	170 000	170 000
32 - investeringer ny AV-løsning	3 000 000	0	0	0
34 - mva. komp. investeringer	750 000	0	0	0
Totalt investeringsbehov	2 670 000	170 000	170 000	170 000
37 - mva. komp. investeringer	-750 000	0	0	0
39 - låneopptak / ekstra eiertilskudd	-3 000 000	0	0	0
39 - overføring fra drift	-220 000	-170 000	-170 000	-170 000
Sum finansiering	-2 670 000	-170 000	-170 000	-170 000
Netto	0	0	0	0

Vedlegg 3:

Eiertilskudd pr. kommunene for 2027:

Antall kommuner	Kommune	Innbyggere	Andel	Totalbudsjett 2027 (tilskudd)	Tilskudd pr. kvartal
1	Halden	32 082	3,9393	kr 3 007 671	kr 751 918
2	Sarpsborg	60 614	7,4426	kr 5 682 532	kr 1 420 633
3	Fredrikstad	86 243	10,5896	kr 8 085 238	kr 2 021 310
4	Hvaler	4 714	0,5788	kr 441 935	kr 110 484
5	Aremark	1 354	0,1663	kr 126 937	kr 31 734
6	Rakkestad	8 583	1,0539	kr 804 652	kr 201 163
	Indre				
7	Indre Østfold	47 943	5,8868	kr 4 494 632	
8	Marker	3 647	0,4478	kr 341 904	
9	Skiptvet	3 940	0,4838	kr 369 373	
	Sum brannvesen	55 530	6,8184	kr 5 205 910	kr 1 301 477
	MIB				
10	Moss	53 207	6,5332	kr 4 988 130	
11	Råde	7 892	0,9690	kr 739 871	
12	Våler	6 229	0,7648	kr 583 966	
13	Vestby	20 167	2,4763	kr 1 890 646	
	Sum brannvesen	87 495	10,7433	kr 8 202 613	kr 2 050 653
	Follo				
14	Nordre Follo	65 381	8,0280	kr 6 129 436	
15	Ås	22 725	2,7903	kr 2 130 457	
16	Frogn	16 429	2,0173	kr 1 540 211	
17	Nesodden	21 005	2,5792	kr 1 969 208	
18	Enebakk	11 697	1,4362	kr 1 096 588	
	Sum brannvesen	137 237	16,8510	kr 12 865 900	kr 3 216 475
	NRBR				
19	Aurskog-Høland	18 458	2,2664	kr 1 730 428	kr 432 607
20	Rælingen	20 904	2,5668	kr 1 959 740	kr 489 935
21	Lørenskog	51 511	6,3249	kr 4 829 131	kr 1 207 283
22	Lillestrøm	96 771	11,8823	kr 9 072 233	kr 2 268 058
23	Nittedal	26 032	3,1964	kr 2 440 487	kr 610 122
24	Gjerdrum	7 478	0,9182	kr 701 059	kr 175 265
	Sum brannvesen	221 154	27,1550	kr 20 733 077	
	ØRB				
25	Ullensaker	45 982	5,6460	kr 4 310 790	kr 1 077 697
26	Nes	24 948	3,0633	kr 2 338 863	kr 584 716
27	Eidsvoll	28 739	3,5288	kr 2 694 267	kr 673 567
28	Nannestad	16 662	2,0459	kr 1 562 054	kr 390 514
29	Hurdal	3 078	0,3779	kr 288 561	kr 72 140
	Sum brannvesen	119 409	14,6619	kr 11 194 534	
	Totalt	814 415	100	kr 76 351 000	kr 19 088 000

Kilde: SSB, per. 01.01.26

<https://www.ssb.no/befolkning/statistikker/folkemengde>

<https://www.ssb.no/statbank/table/01222/tableViewLayout1/>

HANDLINGSPROGRAM 2008 – 2011

Final Audit Report

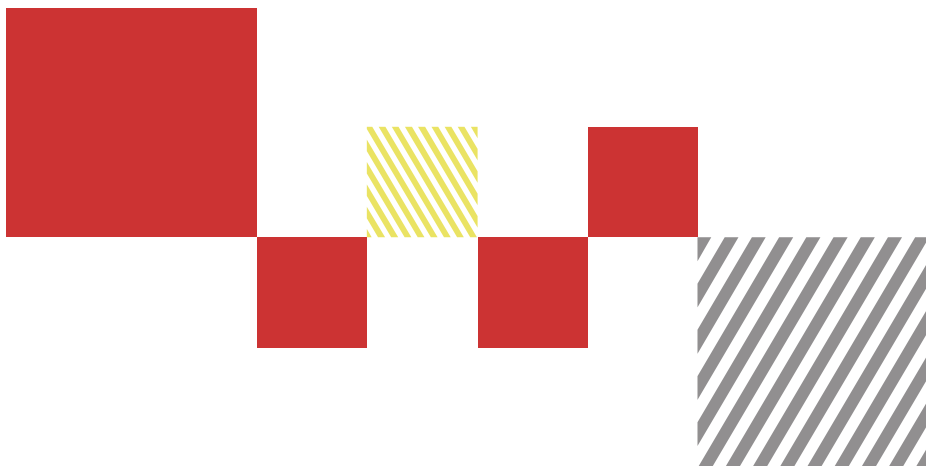
2026-10-05

Created:	2026-10-05
By:	Kjetil Grav (kjetil.grav@ost110.no)
Status:	Signed
Transaction ID:	CBJCHBCAABAA4XJqly_07GrImtYS5waV6hxq7iDBh3tL

"HANDLINGSPROGRAM 2008 – 2011" History

- Document created by Kjetil Grav (kjetil.grav@ost110.no)
2026-10-05 - 11:43:54 AM GMT
- Document emailed to Atle Holten (atholt@fredrikstad.kommune.no) for signature
2026-10-05 - 11:43:59 AM GMT
- Email viewed by Atle Holten (atholt@fredrikstad.kommune.no)
2026-10-05 - 11:44:26 AM GMT
- Document e-signed by Atle Holten (atholt@fredrikstad.kommune.no)
Signature Date: 2026-10-05 - 11:44:43 AM GMT - Time Source: server - Signature Appearance Selected: DRAW
- Agreement completed.
2026-10-05 - 11:44:43 AM GMT

FOLLO BRANNVESEN IKS

Budsjett 2027 og økonomiplan 2027-2030

Follo Brannvesen IKS

30. september 2026

Innhold

Forord av brannsjef og daglig leder.....	4
Sentrale forutsetninger.....	6
Rammebetingelser.....	6
Befolkningsutvikling.....	8
Aktivitetsnivå.....	8
Utvikling i oppdragsmengde.....	9
Deflator.....	9
Kostnadsfordelingsmodell.....	9
KOSTRA-tall.....	9
Organisering og gjennomføring av budsjettprosessen.....	11
Budsjettprinsipp.....	11
Organisering av FBV Brannvesenet skal dimensjoneres i tråd med brann- og redningsvesen forskriften, med utgangspunkt i selskapets risiko- og sårbarhetsanalyse, forebyggendeanalyse og beredskapsanalyse.....	11
Utfordringer frem mot 2030 Bemanning og robusthet i beredskapsstyrken.....	13
Oppgradering av brannstasjoner.....	13
Driftsbudsjettet.....	13
Driftsbudsjett brann (beredskap, forebyggende og administrasjon).....	14
Konsekvensjustert budsjett brann.....	15
Driftsbudsjett feier (selvkost).....	18
Konsekvensjustert budsjett selvkost.....	19
Oppsummering brann og feier samlet.....	20
Et budsjett på deflator.....	20
Robust kommunikasjon og drift ved bortfall av strøm og ekom.....	22
Effektivisering og inntektsutvikling.....	22
Budsjettavlastende tiltak i budsjettperioden.....	23
Samlet vurdering.....	26
Anbefaling.....	27
Investeringer.....	27
Tankbil Nesodden.....	28

Fremskutt enhet Korsegården brannstasjon	29
Lånegjeld og fond	30
Langsiktig lånegjeld	30
Fond	30

Forord av brannsjef og daglig leder

Et stadig mer robust, profesjonelt og fremtidsrettet Follo brannvesen

Follo brannvesen har ett samfunnsoppdrag: **å redde liv og verdier** gjennom forebygging, beredskap og samarbeid. Samfunnsoppdraget ligger fast, men omgivelsene og forventningene til brann- og redningstjenesten er i endring.

Nasjonale og regionale analyser peker på et mer komplekst risikobilde. Klimaendringer og ekstremvær, ny teknologi og elektrifisering, tettere utbygging og økte forventninger til samfunnets samlede beredskap stiller nye krav til den lokale brann- og redningstjenesten.

Samtidig utvikles Beredskaps-Norge i retning av større regioner og tettere samarbeid på tvers av kommune- og virksomhetsgrenser. Store og komplekse hendelser krever kapasitet og utholdenhet over tid, god ledelse og koordinering og evne til å samvirke og dele ressurser. Leirskredet i Gjerdrum i 2020 og storbrannen i Krokstadelva i 2026 illustrerer dette tydelig. Beredskap kan ikke bygges den dagen hendelsen inntreffer. Kompetanse, kapasitet, utstyr, planverk og samvirke må utvikles på forhånd.

For Follo brannvesen innebærer dette at vi må utvikle virksomheten samtidig som vi ivaretar en god og forutsigbar daglig beredskap. Ambisjonen er ikke å bli større, men å bli bedre. Samtidig må de økonomiske rammene være tilstrekkelige til å opprettholde den bemanningen og beredskapen virksomheten er dimensjonert for gjennom hele året. Vår strategiske ambisjon er derfor et stadig mer robust, profesjonelt og fremtidsrettet Follo brannvesen.

Profesjonalitet handler også om hvordan vi organiserer, styrer og utnytter ressursene våre. Follo brannvesen skal møte kravene til økonomistyring, dokumentasjon, anskaffelser og øvrig virksomhetsstyring med høy kvalitet og god etterlevelse. Samtidig skal vi utvikle bedre sammenheng mellom økonomi, planverk, analyse og de operative og forebyggende behovene.

Vi skal utnytte handlingsrommet i egen organisasjon. Det innebærer å tydeliggjøre ansvar og ledelse, forenkle arbeidsprosesser, prioritere tydeligere og bruke eksisterende kompetanse og ressurser bedre. Ambisjonen er ikke å bygge en større administrasjon eller flere ledernivåer, men å styrke gjennomføringsevnen og sikre best mulig bruk av de samlede ressursene.

Follo brannvesen har over tid måttet gjøre krevende prioriteringer for å holde driften innenfor de økonomiske rammene. I perioder har vi redusert bemanningen under

nivået i egen brannordning for å holde budsjettet. Nødvendige materiellinvesteringer er utsatt, og vi må fortløpende vurdere om faglige behov skal dekkes gjennom faste ansettelser eller midlertidige løsninger. Dette er valg som påvirker kapasitet, kontinuitet og muligheten til å utvikle tjenestene. De viser også at det økonomiske handlingsrommet allerede er begrenset.

Et mer robust Follo brannvesen skal også være bedre rustet til å håndtere større hendelser i egen region og til å inngå i et stadig tettere regionalt samarbeid. Evnen til å motta og yte støtte, samvirke med andre beredskapsaktører og koordinere ressurser på tvers blir stadig viktigere.

Utviklingen av Follo brannvesen skjer i tett samspill med eierkommunene. FBV skal ta ansvar for å utvikle egen virksomhet og utnytte ressursene våre godt. Samtidig er vi avhengige av at eierkommunene viderefører arbeidet med blant annet nødvendige HMS-tiltak ved brannstasjonene og bidrar til rammebetingelser som gjør oss i stand til å løse samfunnsoppdraget også i årene som kommer.

Budsjett- og økonomiplanen viser hva det koster å opprettholde den beredskapen og de tjenestene FBV er organisert for, hvilke interne tiltak som kan bidra til bedre ressursutnyttelse, og hvilke økonomiske og driftsmessige konsekvenser en ramme begrenset til lønns- og prisvekst på 3,4 prosent kan medføre. Målet er å gi eierkommunene et tydelig grunnlag for å vurdere de økonomiske rammene og prioriteringene de innebærer.

Målet er å sikre at Follo brannvesen også fremover kan ivareta tryggheten for innbyggerne i eierkommunene – som et stadig mer robust, profesjonelt og fremtidsrettet brannvesen.

Ski, 29. september 2026

Stein Grongstad
brannsjef/daglig leder

Sentrale forutsetninger

Rammebetingelser

Lovgivning

Av brann- og eksplosjonsvernloven fremgår det at brannvesenet skal

- a. gjennomføre informasjons- og motivasjonstiltak i kommunen om fare for brann, farer ved brann, brannverntiltak og opptreden i tilfelle av brann og andre akutte ulykker
- b. gjennomføre brannforebyggende tilsyn
- c. gjennomføre ulykkesforebyggende oppgaver i forbindelse med håndtering av farlig stoff og ved transport av farlig gods på veg og jernbane
- d. utføre nærmere bestemte forebyggende og beredskapsmessige oppgaver i krigs- og krisesituasjoner
- e. være innsatsstyrke ved brann
- f. være innsatsstyrke ved andre akutte ulykker der det er bestemt med grunnlag i kommunens risiko- og sårbarhetsanalyse
- g. etter anmodning yte innsats ved brann og ulykker i sjøområder innenfor eller utenfor den norske territorialgrensen
- h. sørge for feiing og tilsyn med fyringsanlegg.

Kommunen kan legge andre oppgaver til brannvesenet så langt dette ikke svekker brannvesenets gjennomføring av oppgavene i første ledd.

Departementet kan gi forskrifter om brannvesenets oppgaver.

Selskapsavtalen

Follo brannvesen IKS har en selskapsavtale som er under revisjon.

I Follo brannvesen IKS gjeldende selskapsavtale tillegges følgende tilleggsoppgaver av eierkommunene:

- ansvar for beredskap mot akutt forurensning, jf. lov av 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) §§ 7, 43, 44, 46, 47, 74, 75 og 76
- ansvar for drift av brannstasjonene iht. leieavtaler
- drift og vedlikehold av biler, båter og materiell som disponeres/eies av selskapet
- ansvar for drift og vedlikehold av sivilforsvarslager jf. Lov av 25. juni 2010 om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) § 12 bokstav d og §13

- etter avtale bistå deltakerne med å se til at kummer, brannventiler, hydranter, anvisere og lignende anretninger er i orden og skal når det er mulig ut fra den øvrige tjenesten, bistå deltakerne med rydding av snø og is ved/på disse
- bistå byggesaksavdelingene med brannteknisk rådgivning, kontroll og byggesaksbehandling
- hjelpetjenester for innbyggerne ved akutte nødsituasjoner
- selge tjenester herunder vektertjenester, forestå opplæring og kurs på kommersiell basis samt påta seg andre inntektsbringende oppgaver som naturlig hører til selskapets fagområde. Omfanget av slike tjenester og tilleggsoppgaver skal begrenses til hva styret finner forsvarlig innenfor den kapasitet selskapet antas å ha, og under hensyntagen til forsvarlig ivaretagelse av selskapets primæroppgaver.

En deltakerkommune har likevel anledning til å få levert tjenester utover dette nivået, mot kostnadsdekkende godtgjørelse. Eierne kan pålegge selskapet å utføre andre oppgaver for en eller flere av eierne som eierne finner hensiktsmessig.

Nasjonale mål iht St meld 16 23-24

Følgende nasjonale mål vil være gjeldende fremover:

Ingen skal omkomme som følge av brann.

Unngå tap av uerstattelige kulturhistoriske verdier.

Unngå branner som lammer kritiske samfunnsfunksjoner.

Styrket beredskap og håndteringsevne.

Mindre tap av materielle verdier.

En videreføring av de nasjonale målene vil bidra til kontinuitet i arbeidet og vil ligge til grunn for tiltak som iverksettes på brannområdet også i årene som kommer.

Med disse nasjonale målene som utgangspunkt, vil regjeringen legge vekt på tre områder for å utvikle brann- og redningsvesenet og brannvernarbeidet videre:

- 1) lokal, regional og nasjonal oppgaveløsning og samarbeid
- 2) brannforebyggende arbeid
- 3) utdanning, kompetanse og rekruttering

Befolkningsutvikling

Befolkningsvekst, demografi og tettstedsutvikling har direkte konsekvenser for organisering og dimensjonering av selskapet. Antall innbyggere er også en faktor som påvirker selskapets økonomi i tillegg til generell lønns- og prisvekst.

Bemanning innen forebyggende arbeid er en direkte følge av befolkningstall i distriktet.

Brann- og redningsvesen forskriften stiller krav om 0,1 årsverk med forebyggende arbeid per 1000 innbyggere i ansvarsområdet.

Tabellen viser prognostisert vekst i Follo BV sin region:

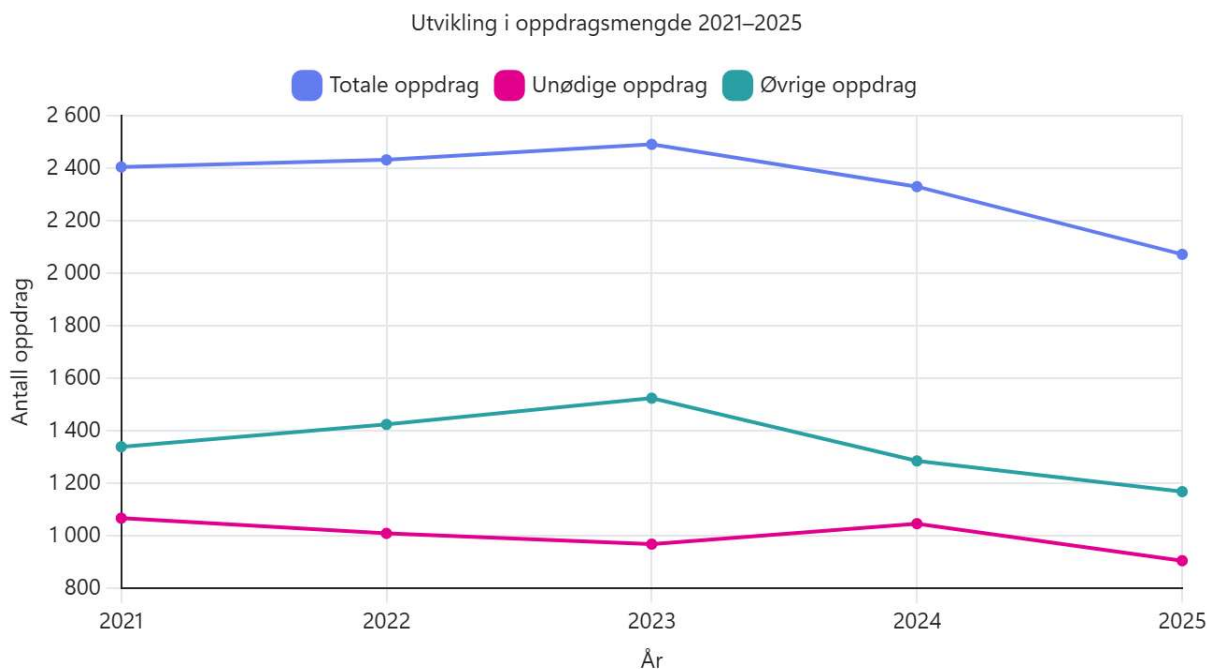
	Reelle tall pr 1.1				Prognose basert på snittvekst siste 5 år		
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Antall innbyggere pr 1.1.	131 415	133 812	135 596	137 237	139 296	141 385	143 506
Reell vekst/prognose i %	1,8 %	1,8 %	1,3 %	1,2 %	1,5 %	1,5 %	1,5 %

Selskapet legger til grunn en snittvekst på 1,5 prosent de siste fem årene for fremlagt prognose. Regionen passerte 135.000 innbyggere i 2024 og vil passere 140.000 i 2027.

Konsekvenser for budsjettet:

- Det er lagt inn en halv stilling på forebyggende avdeling fra og med 2028.

Aktivitetsnivå

Per 17.08.26 har selskapet utført 1237 oppdrag.

Utvikling i oppdragsmengde

Follo brannvesen har i 2025 registrert en lavere oppdragsmengde enn foregående år. Nedgangen må imidlertid vurderes med varsomhet og kan ikke uten videre tolkes som et uttrykk for redusert behov for beredskap. Erfaring viser at det er betydelige årlige variasjoner i antall hendelser, blant annet som følge av værforhold, trafikkulykker, automatiske brannalarmer og andre hendelser som i stor grad påvirkes av tilfeldige forhold. Vi ser at antall unødige utrykninger ble redusert fra 1045 i 2024, til 904 i 2025.

Samtidig fortsetter befolkningen i regionen å vokse, og det skjer en betydelig fortetting og utbygging i Follo-kommunene. Dette medfører økt samlet risiko, større verdikonsentrasjoner og flere innbyggere som er avhengige av brann- og redningstjenestens tjenester. På lengre sikt er det derfor grunn til å forvente at aktivitetsnivået vil øke, selv om den registrerte oppdragsmengden kan variere mellom enkeltår.

Follo brannvesen legger derfor til grunn at nedgangen i 2025 i hovedsak representerer normal statistisk variasjon, og ikke en varig endring i behovet for beredskap og innsatskapasitet.

Deflator

Follo brannvesen forholder seg til mottatt forventningsbrev fra representantskapet/eierkommunene, og har lagt den oppgitte deflatoren til grunn (3,4%) i budsjett- og økonomiplanarbeidet. Deflatoren benyttes som uttrykk for forventet samlet lønns- og prisvekst, og er lagt inn som en generell regulering av rammen der det ikke foreligger særskilte beregningsforutsetninger.

Kostnadsfordelingsmodell

Fordelingen av kostnader i budsjett- og økonomiplanarbeidet bygger på ny kostnadsfordelingsmodell i ny selskapsavtale som er under behandling i hver enkelt kommune. Det vil si at for 2027 legges til grunn en vektet fordeling mellom gammel kostnadsfordeling (50%) og innbyggertall i hver enkelt kommune pr. 01.01.26 (50%). Denne fordelingen gjelder kun i 2027, som kan betegnes som et overgangså. Fra 2028 legges innbyggertall fullt ut til grunn for kostnadsfordeling. Dette gjelder for BRANN (beredskap, forebyggende og adm.).

For selvkostområdet (feiing og tilsyn med fyringsanlegg) er kostnadene fordelt mot eierkommunene etter deres andel av tjenesteproduksjonen.

KOSTRA-tall

Tabellen under viser netto driftsutgifter til funksjon 339 (Brann) per innbygger

BRANN		2021	2022	2023	2024	2025	Endring fra året før
	Landet	868	916	993	1 020	1 076	56
	Landet uten Oslo	907	953	1 030	1 063	1 128	65
	Enebakk	665	790	898	910	986	76
	Nesodden	549	740	826	838	877	39
	Ås	605	799	779	899	923	24
	Frogn	770	983	1 097	1 167	1 232	65
	Kostra-Gruppe 7	829	889	911	1 009	1 064	55
	Nordre Follo	689	868	915	1 015	1 048	33
	Kostra-Gruppe 11	837	864	934	954	1 024	70

Tabell fra SSB statistikkbank – Netto driftsutgifter til funksjon 339 pr innbygger, konsern (kr).

For FBVs eierkommuner viser sammenligningen at nivået samlet sett fremstår moderat når det vurderes opp mot sammenlignbare KOSTRA-grupper og landet for øvrig. Rammetilskuddet fra eierkommunene til FBV utgjør i 2026 i gjennomsnitt 994 kroner per innbygger, mens netto driftsutgifter til funksjon 339 for landet uten Oslo i 2025 var 1 128 kroner per innbygger. Dette indikerer at eierkommunenes betaling til brannberedskap gjennom FBV ligger om lag på nivå med, eller noe under, landsgjennomsnittet for tilsvarende KOSTRA-funksjon.

FEIER		2021	2022	2023	2024	2025	Endring fra året før
	Landet	532	555	588	639	674	35
	Landet uten Oslo	533	556	587	638	726	88
	Enebakk	350	240	288	342	330	-12
	Nesodden	467	452	469	520	459	-61
	Ås	466	480	880	670	666	-4
	Frogn	440	416	416	416	426	10
	Kostra-Gruppe 7	464	475	509	557	591	34
	Nordre Follo	285	318	339	355	388	33
	Kostra-Gruppe 11	357	360	377	409	447	38

Tabell fra SSB statistikkbank – Årsgebyr for feiing og tilsyn – ekskl. mva

Det er store variasjoner mellom kommunene når det gjelder årsgebyr som faktureres innbyggerne. Gjennomsnittskostnad er beregnet til NOK 429,- pr boenhet for FBVs kommuner samlet, basert på tall pr januar 2026 (36.253 bruksenheter med fyringsanlegg).

Organisering og gjennomføring av budsjettprosessen

Budsjett- og økonomiplanen for 2027–2030 er utarbeidet med utgangspunkt i gjeldende rammebetingelser, vedtatte føringer fra representantskapet og de økonomiske forutsetningene for perioden.

Et foreløpig budsjett ble lagt frem for styret 25. august. Forslaget ble deretter gjennomgått i eiermøtet 15. september og i dialogmøtet med kommunedirektørutvalget (KDU) 21. september. Innspillene fra møtene er tatt med i det videre budsjettarbeidet.

Dialogen med eierne har tydeliggjort behovet for å vise hvilke prioriteringer og tiltak FBV tidligere har gjennomført for å sikre effektiv og nøktern drift, hvilke driftsmessige dilemmaer virksomheten står overfor, og hva en økning i eierbidraget begrenset til 3,4 prosent kan innebære. I eiermøtet ble det også uttrykt ønske om at effektivisering skal komme tydelig frem i det konsekvensjusterte budsjettet. Budsjettforslaget er derfor supplert med omtale og vurderinger av disse forholdene.

Administrasjonen legger frem et samlet forslag til budsjett og økonomiplan for styret 28. september. Forslaget viser konsekvensjustert ramme, nye behov, prioriteringer og økonomiske virkninger for eierkommunene. Etter styrets behandling sendes budsjettforslaget til representantskapet, som behandler og vedtar budsjettet 28. oktober.

Budsjettprinsipp

Selskapets budsjett og økonomiplan fremmes saldert, og legger opp til økonomiske rammebetingelser basert på befolkningsvekst, samt lønns- og prisvekst, i tråd med veksten i selskapets eierkommuner.

Endringer som følge av eksempelvis befolkningsvekst, vedtak i løpet av driftsåret, nye tiltak og endrede forutsetninger, legges til/trekkes fra rammen og utgjør ny ramme for det kommende budsjettåret.

Organisering av FBV

Brannvesenet skal dimensjoneres i tråd med brann- og redningsvesen forskriften, med utgangspunkt i selskapets risiko- og sårbarhetsanalyse, forebyggendeanalyse og beredskapsanalyse.

FBV er organisert i tre avdelinger: administrasjon, beredskap og forebyggende. Selskapets ledelse og administrasjon er lokalisert ved Ski brannstasjon i Nordre Follo kommune, mens forebyggende avdeling er lokalisert ved Korsegården brannstasjon i Ås kommune.

Beredskapen ved tre av selskapets fem brannstasjoner er fullkasernert. På Nesodden ble det innført delkasernering i 2025. To mannskaper er kasernert på døgnavakt, mens tre mannskaper har dagstillinger der de kombinerer stabs- og beredskapsoppgaver med utrykningsplikt. Utenfor ordinær arbeidstid ivaretas beredskapen av tre mannskaper på hjemmevakt.

I Ytre Enebakk er det også etablert kombinasjonsstillinger som ivaretar stabsoppgaver og har utrykningsplikt på dagtid. I tillegg består beredskapen av seks mannskaper på hjemmevakt hele døgnet, hvorav to rykker ut fra Flateby.

Kombinasjonsstillingene var et bevisst valg, knyttet til knapphet på ressurser, for å kunne opprettholde god beredskap på Nesodden og i Enebakk, samtidig som FBV har kapasitet til å ivareta nødvendige stabs oppgaver. FBV har valgt en svært uvanlig organisering for et såpass stort brannvesen, med stabsstillinger som også har utrykningsplikt. Ordningen innebærer at medarbeidere som skal utføre stabsmessig planlegging, HMS-arbeid, materiellanskaffelser og vedlikehold, også må være tilgjengelige for utrykning. Stabsressursene er dessuten geografisk spredt for å ivareta beredskapen i eierkommunene.

Dette gir FBV tilgang til både operativ bemanning og stabsfaglig kompetanse innenfor de tilgjengelige ressursene, men det er ikke en optimal løsning for stabsarbeidet. Utrykninger kan avbryte planlagte oppgaver, og den geografiske spredningen gjør det mer krevende å koordinere arbeidet og bygge et samlet fagmiljø. En virksomhet som FBV har behov for kontinuitet og kapasitet i stabsfunksjonene. Dagens organisering innebærer derfor en løpende avveining mellom å sikre lokal beredskap og å gi stabsarbeidet den tiden og sammenhengen det krever.

Siden mai 2024 har FBV kjøpt regnskaps- og lønnstjenester fra Nordre Follo kommune. IKT-tjenester kjøpes fra ekstern konsulent. Regnskap og lønn hos Nordre Follo har høy kvalitet og dekker FBV sitt behov på svært god måte. IKT-løsningen er derimot midlertidig, sårbar og lite robust. Denne er valgt kun med tanke på kostnader og er et absolutt minimum. Med dagens cybertrusselbilde burde en mer robust løsning vært et naturlig valg, men kostnadsbilde medfører at FBV planlegger å beholde løsningen gjennom 2027.

FBV kjøper alarmtjenester fra Øst 110-sentral IKS. Eierkommunene dekker kostnadene til 110-sentralen direkte, mens FBVs utgifter til Øst 110 er knyttet til håndteringen av selskapets alarmkunder.

Selskapet leier bygningsmasse av de respektive kommunene, med unntak av Korsegården brannstasjon, som leies av privat utleier. På Flateby leies i tillegg en garasje av privat utleier. Det skal i økonomiplanperioden gjennomføres nødvendige utbedringer ved brannstasjonene for å etablere tilfredsstillende skille mellom rene og urene soner. Utbedringene skal finansieres av eierkommunene, men investeringene forventes å medføre økte leiekostnader for FBV når tiltakene er gjennomført. Omfanget av økningen er foreløpig ikke kjent og er derfor ikke innarbeidet i økonomiplanen. Dette representerer en økonomisk usikkerhet i planperioden som må innarbeides når kostnadene blir kjent.

Utfordringer frem mot 2030

Bemanning og robusthet i beredskapsstyrken

Follo brannvesen har i dag begrenset overdekning i beredskapsstyrken og benytter vikarer for å opprettholde minimumsbemanning ved sykdom, ferie og annet fravær. Ordningen har så langt fungert, men er sårbar.

Økende kompetansekrav og føringer fra DSB vil redusere tilgangen på kvalifiserte vikarer og gjøre dagens bemanningsmodell mer krevende over tid. Kravene til kompetanse og utdanning for brann- og redningspersonell har økt og utviklet seg de senere årene, jf. brann- og redningsvesen forskriften kapittel 8 om opplæring og kompetanse. Den nye grunnutdanningen for heltids brann- og redningspersonell er et toårig fagskolestudium, som reflekterer et mer komplekst risikobilde og behov for bredere kompetanse. For å sikre stabil minimumsbemanning og nødvendig beredskap gjennom hele året må FBV derfor planlegge for økt bemanning i beredskapsstyrken frem mot 2029.

Oppgradering av brannstasjoner

Ingen av brannstasjonene Follo brannvesen benytter, har i dag tilfredsstillende skille mellom rene og urene soner. Flere av stasjonene har også et betydelig vedlikeholdsetterslep.

Representantskapet har vedtatt at en plan for oppgradering av brannstasjonene skal legges frem i løpet av høsten 2026. FBV har startet dialog med eierkommunene og utleier av Korsegården brannstasjon. Nødvendige tiltak bør kunne iverksettes fra 2027 og ferdigstilles innen utgangen av 2029.

Investeringene ligger utenfor FBVs driftsbudsjett og må finansieres av eierkommunene og aktuell utleier. Tiltakene vil på sikt gi økte leiekostnader for FBV.

Driftsbudsjettet

Totalt for FBV finansieres driftsbudsjettet for selskapet av to adskilte bidrag fra kommunene.

Beredskap, forebyggende og administrativ virksomhet finansieres via rammetilskudd fra eierkommunene, kalt Brann. Selskapets disposisjonsfond på det rammefinansierte området forvaltes i selskapet.

Feiertjenesten er basert på selvkostbudsjett og fond på selvkostområdet forvaltes av eierkommunene. Dette betyr at årsresultatet for selvkostområdet i FBV enten tilbakeføres eller belastes eierkommunene i sin helhet.

Driftsbudsjett brann (beredskap, forebyggende og administrasjon)

Det rammefinansierte området omfatter følgende kostnadsposter:

<i>tall i 1000 kr</i>	Regnskap 2025	Prognose 2026	Årsbudsjett 2027	%-andel av totalt budsjett 2027
Lønnskostnader	105 657	113 763	126 069	75 %
Varer og tjenester	23 635	23 849	23 180	14 %
Kjøp av tjenester	14 282	14 097	13 797	8 %
Finans og overføringsutgifter	4 110	5 380	5 222	3 %
Totale utgifter	147 684	157 089	168 268	100 %

Lønnskostnadene er i all hovedsak bundne kostnader regulert av avtaler, som selskapet i begrenset grad er i stand til å påvirke. I tillegg har selskapet en variabel lønnskostnad til innleie av vikar, siden selskapet er basert på en lav overdekning i beredskapsstyrken. Bundne kostnader gjelder også kjøp av tjenester og finans, samt overføringskostnader.

Handlingsrommet ligger i posten varer og tjenester. Også av denne er en del kostnader bundet opp av avtaler og driftsformer, slik som lisenser, nødnett, bedriftshelsetjeneste, drivstoff, forsikringer, husleier, serviceavtaler og reparasjoner.

Selskapets inntekter kan fordeles i følgende kategorier:

<i>tall i 1000 kr</i>	Regnskap 2025	Prognose 2026	Årsbudsjett 2027	%-andel av totalt budsjett 2027
Salgsinntekter	-2 346	-2 235	-2 314	1 %
Alarmkunder	-10 230	-10 600	-10 929	6 %
Sykelønnsrefusjon	-2 330	-2 085	-2 262	1 %
Rammetilskudd fra eierkommuner	-126 492	-136 430	-146 966	87 %
Finans og overføringsinntekter	-6 286	-5 739	-5 797	3 %
Totale inntekter	-147 684	-157 089	-168 268	100 %

Hovedtyngden av inntekter er rammetilskuddet, og sammen med finans- og overføringsinntekter og sykerefusjon kan selskapet i liten grad aktivt påvirke egne inntekter.

FBV utøver ingen målrettet aktivitet for å øke antall alarmkunder, men opplever allikevel en økning i kundeporteføljen. Det er noe frafall av alarmkunder gjennom året, men i mindre omfang enn økningen. Dersom store kunder skulle falle fra, vil selskapet tape inntekt.

Unødige alarmer er noe selskapet fakturerer for i dag. Det jobbes med å redusere disse. Selskapet har kostnader knyttet til unødige alarmer, særlig ved utrykning av deltidspersonell.

Konsekvensjustert budsjett brann

Konsekvensjustert budsjett - brann

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige periode	136 430	136 430	136 430	136 430
Finanskostnader	0	696	696	1 044
Deflatorjustering	4 639	4 639	4 639	4 639
Lønnsløft konstabler (sentrale forhandlinger)	2 000	2 000	2 000	2 000
Lønnsløft ledere (lønnssikringsbestemmelse)	1 500	1 500	1 500	1 500
Minimumsbemanningsoperativ	2 400	2 400	2 400	2 400
Lovpålagt bemanning BRAFO	0	500	500	500
Konsekvensjustert ramme	146 969	148 165	148 165	148 513
Bruk av fond	0	0	0	0
Konsekvensjustert ramme egen drift	146 969	148 165	148 165	148 513

Konsekvensjustert ramme for 2027 er basert på rammen for 2026, økt med kostnader for å opprettholde dagens vedtatte dimensjonering og organisering, tillegg deflator.

Konsekvensjustert ramme beskriver reelt rammebehov for selskapet innen området brann.

Finanskostnader

Finanskostnadene i budsjett 2027 forventes å ligge på om lag samme nivå som i budsjett 2026. Investeringene som foreslås i 2027, herunder tankbil og fremskutt enhet, vil ved godkjenning bli bestilt og finansiert gjennom låneopptak sent i 2027. Låneopptaket vil dermed ikke medføre vesentlige rente- og avdragskostnader i 2027. Investeringene forventes heller ikke levert i budsjettåret. Renter og avdrag knyttet til de nye investeringene vil derfor først få budsjettmessig effekt fra 2028 og er innarbeidet i økonomiplanen fra dette året.

Deflatorjustering

Prisveksten er innarbeidet med utgangspunkt i representantskapets/ eierkommunenes forventningsbrev og den fastsatte deflatoren for 2027. Justeringen skal ivareta forventet samlet lønns- og prisvekst og er lagt til grunn som en generell regulering av eksisterende driftsramme.

Lønnsløft for brannkonstabler og økonomiske konsekvenser

I hovedtariffoppgjøret i 2024 ble det tatt inn særskilte protokollmerknader knyttet til brann- og redningstjenesten. Det ble blant annet avklart at ansatte som uteksamineres fra Brann- og redningsskolen med toårig fagskole, skal avlønnes tilsvarende stillinger med krav om fagbrev og toårig fagskole. Videre ble partene enige om at det i forkant av tariffoppgjøret i 2026 skulle utarbeides en løsning for å sikre en rimelig lønnsrelasjon mellom ansatte med gammel etatsutdanning og ansatte med ny toårig fagskoleutdanning.

Dette innebærer et lønnsløft for brannkonstabler, blant annet gjennom opprykk til stillingskode 7737 og stillingsgruppen «Fagarbeider med toårig fagskoleutdanning». Endringen vil gi økte lønnsutgifter for Follo brannvesen IKS fra 1. mai 2026 og videre inn i

økonomiplanperioden 2027–2030.

Lønnsloftet vil i tillegg få følger for lønnsrelasjonene internt i brannstyrken. Etter Hovedtariffavtalen kapittel 4, punkt 4.0 nr. 6, skal ledere i brannstyrken som er tillagt vesentlige arbeidsgiverfunksjoner ha høyere lønn enn dem de er satt til å lede. Når brannkonstabler får økt lønn som følge av ny stillingskode og ny stillingsgruppe, utløser dette for FBV behov for lønnsjusteringer også for ledere som omfattes av denne lønnssikringsbestemmelsen. Dette kan ikke utstå til lokale forhandlinger neste år dersom vilkårene i bestemmelsen er oppfylt. En brannkonstabel med 16 års ansiennitet får et lønnsloft som tilsvarer ca 55000,-, som tilsvarer en prosentvis vekst på 8,5%.

Lønnsoppgjøret medfører også at lønnsrelasjonen mellom konstabler, og deres operative ledere er opprettholdt.

De samlede økonomiske konsekvensene av lønnsoppgjøret, herunder opprettholdelsen av lønnsrelasjonene mellom de operative stillingsgruppene, er innarbeidet i budsjettforslaget for 2027.

I hovedtariffoppgjøret i 2024 ble følgende tatt inn i protokoll;

1. Særskilt om brann- og redningstjenesten

Vedr. ny stillingsgruppe «Stillinger med krav om fagbrev og 2-årig fagskole»

Partene er enige om at de som uteksamineres fra brann- og redningsskolen med 2-årig fagskole, her under de som er kvalifisert for fagskolestudiet på grunnlag av andre utdanningsprogram enn fag- eller svennebrev, skal avlønnes tilsvarende «Stillinger med krav om fagbrev og 2-årig fagskole».

Lønnsrelasjoner mellom ansatte i brann med ny og gammel utdanning

I forkant av tariffoppgjøret 2026 vil partene i fellesskap utarbeide en løsning for hvordan sikre en rimelig lønnsrelasjon mellom ansatte med den gamle etatsutdanningen og ansatte med 2-årig fagskole.

Hovedtariffavtalen (HTA) Innledende merknader 4.0 nr. 6

Ledere i brannstyrken som er omfattet av HTA kap. 4 skal i henhold til HTA pkt. 4.0 nr. 6 ha høyere lønn enn dem de er satt til å lede dersom de er tildelt vesentlige arbeidsgiverfunksjoner. Brannkonstablers opprykk til st.kode 7737 og stillingsgruppe «Fagarbeider med toårig fagskoleutdanning», med tilhørende lønnsøkning, kan resultere i at ledere i brannstyrken får økt sin lønn fra 1.5.26 som følge av denne lønnssikringsbestemmelsen. Dette kan ikke utstå til lokale forhandlinger. Det er imidlertid ikke definert i HTA hvor mye over ledere med vesentlige arbeidsgiverfunksjoner skal ligge over dem de er satt til å lede – det avgjøres lokalt av arbeidsgiver. Sikringsbestemmelsen i HTA kap. 4.0 nr. 6 gjelder ikke fagledere og ledere uten vesentlige arbeidsgiverfunksjoner.

Utsiktede lønnskjevheter mellom brannkonstabler og ledere på ulike nivåer kan søkes opprettet gjennom lokale lønnsforhandlinger i kap. 4 som er avtalt for 2027.

Minimumsbemanning beredskap

For å sikre forsvarlig minimumsbemanning gjennom hele året må rammen til operativ bemanning økes. Gjennomgang av faktisk bemanning og kostnader i 2025 og 2026 viser at tidligere beregningsgrunnlag ikke fullt ut har fanget opp kostnaden ved å opprettholde vedtatt minimumsbemanning.

Dette har blant annet medført at bemanningen i enkelte perioder har måttet reduseres for å holde driften innenfor vedtatt budsjett. I praksis har hensynet til budsjettrammen dermed gått foran vedtatt minimumsbemanning. Dette er ikke en tilstrekkelig robust modell. Økningen innebærer derfor ikke en endring av minimumsbemanningen, men en mer realistisk finansiering av den bemanningen FBV allerede er dimensjonert for.

En styrking av rammen er nødvendig for å sikre stabil og forutsigbar beredskap ved ferieavvikling, sykdom og annet fravær.

Minimumsbemanningen innebærer at 15 mannskaper til enhver tid er i kontinuerlig, kasernert vaktberedskap ved stasjonene i Ski, Oppegård, Korsegården og Nesodden. I tillegg kommer dagbemanning og hjemmevakt ved Nesodden, Ytre Enebakk og depotet på Flateby, som vist i tabellen:

Stasjon/depot	Kontinuerlig kasernert vakt	Dagbemanning	Hjemmevakt kveld/natt/helg
Ski	5 (inkl. sjåfør tankbil/lift)	–	–
Oppegård	4	–	–
Korsegården	4	–	–
Nesodden	2	3	3
Ytre Enebakk	–	2	4 hele døgnet (2 på dagtid)
Flateby depot	–	–	2 hele døgnet
Sum	15	5	9

Lovpålagt bemanning BRAFO

Det er budsjettet med 13,5 årsverk innen forebyggende arbeid i 2027. Som følge av forventet befolkningsvekst i ansvarsområdet vil forskriftskravet til bemanning øke i økonomiplanperioden. Det legges derfor inn 14,0 årsverk fra og med 2028, med tilhørende helårskostnad innarbeidet i budsjett- og økonomiplanen. Økningen skal sikre at selskapet fortsatt oppfyller kravet til lovpålagt forebyggende bemanning.

Det er mulig å holde årsverk vakant som et midlertidig budsjettavlastende tiltak. Dette vil imidlertid redusere kapasiteten i det forebyggende arbeidet. Konsekvensen vil være at FBV enten må redusere eller avvikle støtten til eierkommunene innen sløkkevann og tilrettelegging for brannvesenets innsats, eller gjennomføre færre tilsyn med særskilte brannobjekter etter brann- og eksplosjonsvernloven § 13. En slik reduksjon i kapasitet må

derfor ses som en konsekvens av den økonomiske rammen som fastsettes, og ikke som en effektivisering av dagens tjenestenivå.

For 2027 vil behovet for rammetilskudd fra eierkommunene for brann, være fordelt som følger:

Kostnadsfordeling brann (beredskap, forebyggende og adm) 2026 og 2027						
Utgifter til fordeling						146 966
	Nordre Follo	Enebakk	Frogn	Nesodden	Ås	Sum FBV
Andel (%)	48,73 %	8,68 %	12,51 %	14,40 %	15,69 %	100,0 %
Eiertilskudd 2027	71 610	12 752	18 379	21 160	23 066	146 966
Eiertilskudd 2026	67 955	12 047	17 790	18 404	20 232	136 428

Som følge av endringen i kostnadsfordelingen fra 2026 til 2028 vises i tabellen under den prosentvise fordelingsnøkkelen pr kommune. Legg merke til at 2028 er et estimat siden denne beregningen baseres på 2027-tall.

Kostnadsfordeling i % brann (beredskap, forebyggende og adm) 2026, 2027 og 2028						
Utgifter til fordeling						
	Nordre Follo	Enebakk	Frogn	Nesodden	Ås	
Andel (%) 2026	49,81 %	8,83 %	13,04 %	13,49 %	14,83 %	
Andel (%) 2027	48,73 %	8,68 %	12,51 %	14,40 %	15,69 %	
Andel (%) 2028*	47,64 %	8,52 %	11,97 %	15,31 %	16,56 %	

* basert på innbyggertall pr 01.01.2026. Faktisk fordeling for 2028 vil bygge på tall pr. 01.01.2027.

Driftsbudsjett feier (selvkost)

Kostnadene på selvkostområdet fordeles som følger;

<i>tall i 1000 kr</i>	Årsbudsjett 2027	%-andel av totale utgifter
Lønnskostnader	12 372	76 %
Varer og tjenester	2 772	17 %
Kjøp av tjenester	859	5 %
Finans og overføringsutgifter	353	2 %
Totale utgifter	16 356	100 %

Den største andelen av kostnadene er lønn. Selskapet har slitt med å rekruttere til stillinger som brannforebygger/feier. De siste års regnskap har båret preg av dette gjennom budsjettavvik i form av mindreforbruk. Dette har endret seg og ved utgangen av 2025 er det ingen vakante stillinger i avdelingen.

Inntektene på selvkostområdet fordeles som følger:

<i>tall i 1000 kr</i>	Årsbudsjett 2027	%-andel av totale utgifter
Salgsinntekter	0	0 %
Sykelønnsrefusjon	0	0 %
Kostnadsdekkende inntekter	-16 091	98 %
Finans og overføringsinntekter	-265	2 %
Totale inntekter	-16 356	100 %

Kostnadsdekkende inntekter (innbyggerbetaling) står for 98% av de samlede inntektene. Resten kommer fra lærlingetilskudd.

Konsekvensjustert budsjett selvkost

Konsekvensjustert budsjett – selvkost

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige periode	15 560	15 560	15 560	15 560
Finanskostnader	0	0	0	0
Deflatorjustering	529	529	529	529
Konsekvensjustert ramme	16 089	16 089	16 089	16 089
Bruk av fond	0	0	0	0
Konsekvensjustert ramme egen drift	16 089	16 089	16 089	16 089

Budsjettet for feier 2027 er foreslått med en netto ramme på NOK 16,089 mill. kroner. I gjennomsnitt tilsvarer dette NOK 444,- pr. boenhet. Prognosen for inneværende år viser mindreforbruk, noe som vil reduserer tilskudd fra kommunene i 2027.

For 2027 vil kostnadsdekkende inntekter fra eierkommunene til feier, være fordelt som følger:

Kostnadsfordeling feiing og boligtilsyn (selvkost)						
Utgifter til fordeling						15 717
	Nordre Follo	Enebakk	Frogn	Nesodden	Ås	Sum FBV
Andel (%)	38,48 %	10,52 %	17,38 %	17,96 %	15,65 %	100,0 %
Kostnadsdekkende inntekter 2027	6 048	1 654	2 732	2 823	2 460	15 717
Kostnadsdekkende inntekter 2026	6 018	1 072	2 499	3 107	2 866	15 562

Selvkostreglene innebærer at kostnader for feiing og tilsyn med fyringsanlegg skal fordeles mot eierkommunene etter deres andel av tjenesteproduksjonen. Ny felles gebyrforskrift (ikke vedtatt av alle eierkommuner) har to gebyrer, ett for tilsyn (i dag 73 % av aktiviteten gjennom året) og ett for feiing (27 % av aktiviteten gjennom året).

I kostnadsfordelingen for 2027 er eierkommunenes oppdaterte data fra fagsystemet (2026-tall) lagt til grunn, dvs. antall bruksenheter med fyringsanlegg og antall pipeløp per kommune.

Oppsummering brann og feier samlet

På bakgrunn av behovene og utviklingen som er beskrevet ovenfor, fremgår rammebehovet for 2026 og økonomiplanperioden 2027–2029 av tabellen under.

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige periode	151 990	151 990	151 990	151 990
Finanskostnader	0	696	696	1 044
Deflatorjustering	5 168	5 168	5 168	5 168
Lønnsløft konstabler (sentrale forhandlinger)	2 000	2 000	2 000	2 000
Lønnsløft ledere (lønssikringsbestemmelse)	1 500	1 500	1 500	1 500
Minimumsbemanning operativ	2 400	2 400	2 400	2 400
Lovpålagt beamnning BRAFO	0	500	500	500
Konsekvensjustert ramme	163 058	164 254	164 254	164 602
Bruk av fond	0	0	0	0
Konsekvensjustert ramme egen drift	163 058	164 254	164 254	164 602

Budsjettforslaget for 2027 og økonomiplanperioden 2028–2030 bygger på konsekvensjustering av dagens drift, forventet lønns- og prisvekst og nødvendige tiltak for å sikre forsvarlig bemanning og lovpålagte tjenester. Den viktigste endringen gjelder operativ minimumsbemanning i henhold til vedtatt ordning.

tall i 1000 kr

	Regnskap 2025	Budsjett 26	Endring	Prognose 26	Endring
Lønnskostnader	105 657	115 210	1,09	113 763	0,99
Varekostnader	37 918	36 454	0,96	37 947	1,04
Finanskostnader	4 110	5 222	1,27	5 380	1,03
Sum kostnader	147 684	156 885	1,06	157 090	1,00
Driftsinntekter	-13 109	-12 611	0,96	-12 815	1,02
Finansinntekter	-1 980	-1 241	0,63	-1 241	1,00
Rammetilskudd	-126 492	-136 430	1,08	-136 430	1,00
Overføringer	-6 103	-6 603	1,08	-6 604	1,00
Sum inntekter	-147 684	-156 885	1,06	-157 090	1,00

Tabellen over viser faktiske regnskapstall for BRANN for 2025, sammenlignet med budsjett og prognose 2026.

Et budsjett på deflator

En økning i eierbidraget begrenset til deflator på 3,4 prosent utgjør 5,168 mill. kroner og gir FBV en samlet ramme på 157,158 mill. kroner i 2027. Dette er 5,9 mill. kroner lavere enn FBVs beregnede behov.

For å synliggjøre hva en slik ramme vil innebære, er det utarbeidet et alternativ som viser hvordan det økonomiske gapet kan dekkes. Alternativet består av redusert operativ bemanning tilsvarende ett mannskap gjennom året, én vakant stilling i brannforebyggende avdeling (BRAFO) og økte inntekter fra kurs- og alarmkundevirksomheten på 0,5 mill. kroner.

Den operative reduksjonen vil innebære enten avvikling av fast tankbilberedskap på Nesodden eller avvikling av fast liftberedskap i Ski, med tilhørende konsekvenser for tankbilberedskapen. En vakant stilling i BRAFO vil redusere kapasiteten til forebyggende arbeid. Tiltakene og konsekvensene av dem beskrives nærmere avslutningsvis i dokumentet.

Med en forventet økning i dieselprisen på om lag 10 kroner per liter i 2027, anslås merkostnaden til om lag 250 000 kroner. Denne merkostnaden må dekkes innenfor det tildelte rammetilskuddet.

Tabellen under viser et tallene for 3,4% økning i eierbidrag.

Grunnlag/tiltak	Beløp	Konsekvens/merknad
Budsjett 2026	151,990 mill. kr	Utgangspunkt for beregningen.
Deflator (forventet lønns- og prisvekst) på 3,4 prosent	5,168 mill. kr	Gir en samlet ramme på om lag 157,158 mill. kr i 2027.
Nødvendig samlet tilpasning	5,9 mill. kr	Kostnader må reduseres eller inntekter økes tilsvarende for at eierbidraget ikke skal øke med mer enn 3,4 prosent.
Redusere operativ bemanning med ett mannskap gjennom hele året	4,4 mill. kr	Vil innebære redusert tankbilberedskap på Nesodden eller redusert bemanning av lift/tank i Ski, som beskrevet under budsjettavlastende tiltak.
Holde én stilling i BRAFO vakant	Inntil ca. 1,0 mill. kr	Vil redusere kapasiteten til forebyggende arbeid, herunder tjenester til eierkommunene og/eller tilsyn med særskilte brannobjekter.
Øke inntektene fra kurs- og alarmvirksomheten	0,5 mill. kr	Forutsetter økt aktivitet og kundegrunnlag. Effekten er usikker og kan ikke regnes som en sikker innsparing.
Samlet mulig tilpasning	5,9 mill. kr	Forutsetter redusert bemanning, vakant stilling og økte inntekter

Robust kommunikasjon og drift ved bortfall av strøm og ekom

FBV må kunne opprettholde beredskap, kommunikasjon og samvirke også ved langvarig bortfall av strøm og elektronisk kommunikasjon (EKOM). Dette er nødvendig for at brannstasjonene skal kunne fungere som operative ressurser ved alvorlige hendelser og kriser.

Det er allerede igangsatt et regionalt arbeid med å oppgradere VHF-sambandet i samvirke med brannvesenene i Øst 110-området. Dette for å ha reservesamband til operativ innsats ved utfall av nødnett. FBV har også behov for å reparere to eksisterende aggregater og anskaffe ytterligere to, slik at brannstasjonene kan sikres nødstrøm. I tillegg er det behov for å etablere alternative internettforbindelser. Samlet vil tiltakene redusere sårbarheten ved bortfall av ordinær strømforsyning og elektronisk kommunikasjon og styrke FBVs evne til å opprettholde drift og samhandling. Samtidig vil disse kapasitetene være tilgjengelig for eierkommunene både under ekstremvær og andre kriser.

Tiltakene er ikke lagt inn som egne nye budsjettposter i budsjettforslaget for 2027. FBV vil likevel prioritere å gjennomføre tiltak på dette området dersom det gjennom året oppstår økonomisk handlingsrom innenfor vedtatt ramme, eksempelvis som følge av at avsatte midler ikke blir disponert eller forpliktet som forutsatt. Eventuelt tilgjengelig handlingsrom vil vurderes opp mot virksomhetens samlede behov, med særlig vekt på tiltak som styrker beredskap og evnen til å opprettholde drift ved alvorlige hendelser og kriser.

Effektivisering og inntektsutvikling

Follo brannvesen skal kontinuerlig arbeide for å utnytte tilgjengelige ressurser best mulig for vårt mål er å bli stadig bedre. Dette innebærer å redusere unødvendige kostnader, organisere arbeidet mer effektivt og utnytte mulighetene for økte inntekter der dette kan gjøres uten å svekke samfunnsoppdraget eller vedtatt beredskapsnivå.

FBV er i gang med å tydeliggjøre organisering, ansvar og roller innen blant annet økonomi, anskaffelser, materiellforvaltning, tjenesteplanlegging og virksomhetsstyring. Bedre planlegging, tydeligere ansvar og mer systematisk oppfølging skal bidra til bedre kostnadskontroll, redusert unødvendig ressursbruk og bedre utnyttelse av eksisterende kompetanse og kapasitet.

FBV vil samtidig arbeide mer systematisk med mulighetene for å øke egne inntekter. Alarmkundevirksomheten er et område hvor selskapet i dag ikke driver målrettet aktivitet for å øke kundeporteføljen, selv om antall kunder over tid har økt. Bedre organisering og mer aktiv oppfølging av markedet kan gi grunnlag for økte inntekter fra denne virksomheten.

Det vurderes også å være et potensial for økte inntekter gjennom kursvirksomhet rettet mot eksterne aktører. FBV har kompetanse og ressurser som kan benyttes til blant annet utrykning kurs for eksterne. Tydelig ansvar for kursvirksomheten, bedre planlegging og mer systematisk tilbud av kurs kan bidra til økt aktivitet og bedre utnyttelse av eksisterende kompetanse og kapasitet.

Arbeidet med å redusere unødige alarmer skal videreføres. Slike alarmer medfører ressursbruk og kostnader for FBV, særlig når deltidspersonell må kalles ut. Målet er først og fremst å redusere unødvendig operativ belastning og frigjøre kapasitet, og økning av gebyr for unødige utrykninger kan være ytterligere et virkemiddel. Den samlede økonomiske effekten må sees i sammenheng med at unødige alarmer også faktureres.

Flere av tiltakene er under utvikling, og den økonomiske effekten er dermed usikker. FBV vil følge utviklingen gjennom 2027 og synliggjøre dokumenterte økonomiske effekter som en del av den ordinære virksomhets- og økonomistyringen. Der det er mulig, skal både effekt i budsjettåret og forventet helårseffekt synliggjøres.

Område	Tiltak og retning	Forventet effekt
Organisering og arbeidsprosesser	Tydeligere ansvar og roller, bedre samordning og mindre dobbeltarbeid	Frigjort kapasitet, bedre ressursutnyttelse og økt gjennomføringsevne
Alarmkunder	Systematisk kundeoppfølging og mer aktivt arbeid med nye kunder	Flere alarmkunder og økte salgsinntekter
Utryknings-kurs for eksterne	Tydelig ansvar, bedre planlegging og mer systematisk tilbud av kurs til eksterne	Økt kursaktivitet, bedre utnyttelse av kompetanse og økte inntekter
Unødige alarmer	Systematisk oppfølging av alarmkunder og årsaker til unødige alarmer, Økning av gebyr som mulig virkemiddel.	Redusert operativ belastning og bedre ressursutnyttelse

Tiltakene over viser hvordan FBV vil arbeide med effektivisering og inntektsutvikling innenfor dagens beredskapsnivå. Det er samtidig viktig å skille mellom effektivisering og en reduksjon i den økonomiske rammen som krever at operative kapasiteter tas bort.

Budsjettavlastende tiltak i budsjettperioden

I forventningsbrevets punkt 6 bes selskapet synliggjøre budsjettavlastende tiltak som er realistiske, som ivaretar lovlig drift og som viser konsekvensene av tiltakene.

Follo brannvesen har gjennomgått driftsbudsjettet med dette som utgangspunkt.

Beregningene av mulige innsparingstiltak er gjort med utgangspunkt i budsjettområdet BRANN, det vil si den rammefinansierte delen av virksomheten. Selvkostområdet er holdt utenfor vurderingen, da dette området finansieres gjennom gebyrer og skal håndteres etter selvkostprinsippet.

Vurderingen er at selskapet har et svært begrenset økonomisk handlingsrom. Hoveddelen av kostnadene er knyttet til lønn, lov- og avtalebundne forhold, beredskapsmessig minimumsbemanning, husleie, nødnett og andre nødvendige driftskostnader. Det er derfor ikke identifisert tiltak av vesentlig størrelse innenfor varer og tjenester som kan gi varig reduksjon uten at dette samtidig svekker driftssikkerhet, HMS eller beredskap.

Dersom budsjettet skal reduseres med om lag 4,1 mill. kroner, vil reduksjonen i praksis måtte tas i lønnskostnader og beredskapsordninger. Dette innebærer at tiltakene ikke kan beskrives som ordinære effektiviseringstiltak, men som reelle reduksjoner i operativ kapasitet. En slik reduksjon vil påvirke Follo brannvesens evne til å opprettholde vedtatt beredskapsnivå, håndtere samtidige hendelser og stille med nødvendige støtteressurser ved større og mer komplekse hendelser.

De to første beskrevne alternativene innebærer reduksjon av operative kapasiteter som inngår i dagens vedtatte brannordning for Follo brannvesen. Begge alternativer gir en innsparing på 4,5 mil. Kroner. Behovet for både tankbilberedskap og høyderedskap er vurdert i beredskapsanalysen og ligger til grunn for dagens organisering og dimensjonering av beredskapen. Dersom en av disse kapasitetene reduseres eller tas bort, innebærer det derfor en endring av forutsetningene for gjeldende brannordning. En slik reduksjon må følges opp med en ny vurdering av brannordningen og det analysegrunnlaget den bygger på.

Et tredje alternativ som ikke dekker inn hele reduksjonen på 4,1 mill. tas også frem. Dette alternativet rammer den forebyggende delen av selskapet, og vil medføre lavere kapasitet på tilsyn av særskilte brannobjekter samt støtte til kommunenes byggesaksbehandling. Tiltaket treffer forebyggendeanalysen som ligger til grunn sammen med Brann- og redningsvesen forskriften, og bør følges av en ny forbyggendeanalyse.

Alternativ 1 – avvikle beredskap på tankbil Nesodden

Tiltaket innebærer at døgntilgjengelig eller fast beredskap knyttet til tankbil på Nesodden avvikles. Dette vil kunne gi en budsjettavlastende effekt gjennom redusert bemanningsbehov, men vil samtidig svekke slokkevannskapasiteten og redusere den operative robustheten på Nesodden og i regionen samlet.

Begrenset tilgang på slokkevann er særskilt behandlet i beredskapsanalysen og er definert som en egen dimensjonerende hendelse for FBV. Analysen viser til at det finnes flere områder i regionen hvor tankbil er nødvendig for å sikre tilstrekkelig slokkevann, og at Nesodden har områder med begrenset slokkevannsforsyning hvor tankbilberedskapen har særlig betydning.

Kommunens ansvar for tilstrekkelig slokkevann kan i boligområder med liten spredningsfare ivaretas ved at brann- og redningsvesenet disponerer passende tankbil, jf. forskrift om brannforebygging § 21. I flere byggesaker på Nesodden er tankbilberedskap lagt til grunn som del av løsningen for slokkevann. En avvikling av tankbilberedskapen må derfor ses i sammenheng med kommunens ansvar for slokkevann og kan medføre behov for alternative løsninger i områder og byggesaker hvor tankbilberedskap er lagt til grunn.

Beredskapsanalysen peker samtidig på at utfordringene med slokkevann ikke er tilstrekkelig kartlagt og anbefaler videre kartlegging. Analysen peker også på behovet for å vurdere ytterligere tankbilberedskap i regionen. Det er ikke utredet om tankbilressurser fra andre stasjoner kan ivareta behovet på Nesodden innenfor nødvendige tids- og beredskapskrav. En avvikling vil derfor kreve en nærmere vurdering av hvordan behovet for slokkevann skal ivaretas, samtidig som den vil redusere FBVs operative evne til å håndtere en allerede identifisert risiko.

Konsekvensene vil særlig kunne gjøre seg gjeldende ved større bygningsbranner, branner i områder med begrenset vannforsyning, skog- og terrengbranner og samtidige hendelser hvor tankbilressursen er nødvendig støttekapasitet. Tiltaket vil også kunne få betydning for kommunens vurderinger i plan- og byggesaker hvor tilgjengelig slokkevann og brannvesenets operative kapasitet inngår som forutsetninger.

Alternativ 2 – avvikle beredskap på lift

Tiltaket innebærer at fast beredskap knyttet til høyderedskap/lift avvikles. Dette vil kunne gi en budsjettavlastende effekt gjennom redusert bemanningsbehov, men vil samtidig redusere FBVs kapasitet til rednings- og slokkeinnsats i høyden.

Behovet for høyderedskap er identifisert gjennom FBVs risiko- og beredskapsanalyser. Beredskapsanalysen viser til flere komplekse og høye bygg i regionen hvor høyderedskap er et viktig verktøy ved rednings- og slokkeinnsats, og konkluderer med at behovet for høyderedskap i stående beredskap er tilstrekkelig belyst. Analysen peker også på behovet for tilstrekkelig bemanning av høyderedskap for å ivareta HMS og en sikker og effektiv innsats.

Brann- og redningsvesen forskriften § 14 stiller krav om at vaktlaget skal styrkes med ytterligere mannskap dersom det i byggesaken er forutsatt at beredskapen skal ivareta rømningsvei med høyderedskap. DSB presiserer i veiledningen til bestemmelsen at eldre kommunale tillatelser hvor brannvesenets stigemateriell er lagt til grunn som rømningsmulighet, kan legge bindinger på brannvesenets høyderedskap så lenge de aktuelle bygningene er i bruk. En avvikling av fast liftberedskap må derfor også vurderes opp mot hvilke bygg i FBVs område som bygger på slike forutsetninger, og om nødvendig kapasitet kan ivaretas på annen måte.

FBV har siden 1. mai 2026 i perioder ikke fylt opp bemanningen fra 14 til 15 ved fravær. I disse periodene har liften ikke vært sikret som fast tilgjengelig ressurs. Dette har vært et midlertidig budsjettavlastende tiltak og er ikke det samme som å beslutte permanent avvikling av liftberedskapen. Dersom redusert bemanning og bortfall av fast liftberedskap skal gjøres permanent, må konsekvensene vurderes som del av en ny vurdering av risiko, beredskap og dimensjonering.

Høyderedskapen er organisert i kombinasjon med tankbilberedskapen i Ski. Tiltaket vil derfor ikke bare påvirke tilgjengeligheten på lift, men også tankbilberedskapen og deler av FBVs samlede slokkevanns- og støttekapasitet. Konsekvensene må derfor vurderes samlet, herunder om andre ressurser kan ivareta behovene innenfor nødvendige tids- og beredskapskrav.

Alternativ 3 – holde forebyggende stillinger vakante

Tiltaket innebærer at inntil to ubesatte stillinger i avdelingen for objekter med særskilt brannrisiko (BRAFO) holdes vakante gjennom 2027. Dette vil redusere lønnskostnadene med om lag 2,0 mill. kroner. Planlagte tilsetninger i 2027 vil dermed ikke bli gjennomført, og kapasiteten til tilsyn, øvrig forebyggende arbeid og støtte til eierkommunene i plan- og byggesaker vil bli redusert.

Med to vakante stillinger vil bemanningen i det forebyggende arbeidet være lavere enn kravet til personellkapasitet etter brann- og redningsvesenforskriften. Tiltaket innebærer dermed ikke bare en prioritering innenfor dagens forebyggende kapasitet, men en reduksjon til et nivå som ikke oppfyller forskriftens krav til bemanning.

Samlet vurdering

Budsjettforslaget for 2027 tar utgangspunkt i å videreføre dagens vedtatte beredskap og tjenestetilbud. En økning i eierbidraget begrenset til deflator på 3,4 prosent gir en ramme som er 5,9 mill. kroner lavere enn FBVs beregnede behov. Hovedårsaken er at deflatorjusteringen ikke dekker de faktiske kostnadene ved å opprettholde vedtatt minimumsbemanning gjennom året og konsekvensene av lønnsoppgjøret.

FBV vil fortsatt arbeide for bedre ressursutnyttelse gjennom virksomhetsstyring, interne prosesser og økte inntekter fra kurs- og alarmkundevirksomheten. Tiltakene kan bidra til å redusere det økonomiske gapet, men gir ikke grunnlag for å legge til grunn at dagens drift kan videreføres innenfor en ramme på 3,4 prosent.

En ramme begrenset til 3,4 prosent vil derfor kreve ytterligere prioriteringer og reduksjoner i kapasitet. De tre beskrevne alternativene synliggjør ulike måter dette kan gjennomføres på, enten gjennom redusert operativ beredskap eller gjennom redusert kapasitet i det forebyggende arbeidet. Alternativet med to vakante stillinger i BRAFO vil redusere kapasiteten til tilsyn, øvrig forebyggende arbeid og støtte til eierkommunene i plan- og byggesaker, og innebære at bemanningen blir lavere enn forskriftens krav til personellkapasitet i det forebyggende arbeidet.

De to operative alternativene innebærer bortfall av kapasiteter som inngår i dagens beredskap og er begrunnet i FBVs risiko- og beredskapsanalyser. Både tankbilberedskap og høyderedskap har betydning utover den enkelte operative ressursen, blant annet gjennom forutsetninger knyttet til slokkevann, byggesaker og samlet beredskap. En permanent avvikling av disse kapasitetene må derfor vurderes i sammenheng med risiko, beredskap og dimensjonering, og kan ikke behandles som en effektivisering av uendret drift.

FBV har samtidig allerede utsatt nødvendige investeringer, og ytterligere utsettelse vil øke sårbarheten knyttet til materiell og utstyr. Det er også identifisert behov for å styrke robustheten ved bortfall av strøm og elektronisk kommunikasjon, blant annet gjennom nødstrøm, alternative kommunikasjonsløsninger og oppgradering av VHF-sambandet. Disse tiltakene er ikke lagt inn som egne nye budsjettposter, men vil bli prioritert dersom det gjennom året oppstår økonomisk handlingsrom innenfor vedtatt ramme.

I forventningsbrevets punkt 6 bes det også om at selskapet legger frem et alternativ som viser konsekvensene av å videreføre 2026-budsjettet uendret til 2027. Follo brannvesen vurderer at en nominell videreføring av 2026-budsjettet til 2027 ikke er et realistisk eller forsvarlig budsjettalternativ. Et slikt alternativ vil ikke ta høyde for lønns- og prisvekst, økte finanskostnader, nye avtale- og forskriftskrav, minimumsbemanning eller lovpålagt forebyggende bemanning. Konsekvensen vil være at nødvendige kostnadsøkninger må

dekkes gjennom kutt i drift, bemanning og beredskap. Dette vil innebære redusert tjenestenivå og økt risiko, og bør derfor eventuelt behandles som en prinsipiell endring av dimensjonering, brannordning og risikonivå – ikke som et ordinært budsjettalternativ.

Anbefaling

Driftsbudsjett brann (beredskap, forebyggende og administrasjon)

Det rammefinansierte området omfatter følgende kostnadsposter:

tall i 1000 kr	Regnskap 2025	Prognose 2026	Årsbudsjett 2027	% andel av totalt budsjett 2027
Lønnskostnader	105 657	113 763	126 069	75 %
Varer og tjenester	23 635	23 849	23 180	14 %
Kjøp av tjenester	14 282	14 097	13 797	8 %
Finans og overføringsutgifter	4 110	5 380	5 222	3 %
Totale utgifter	147 684	157 089	168 268	100 %

På bakgrunn av det beregnede finansieringsbehovet og konsekvensene av en ramme begrenset til deflator anbefaler administrasjonen at budsjettet for 2027 vedtas med et eierbidrag som gjør det mulig å videreføre dagens vedtatte beredskap og tjenestetilbud.

Budsjettforslaget innebærer ikke en økning i det operative ambisjonsnivået, men skal sikre realistisk finansiering av den bemanningen og kapasiteten FBV allerede er organisert og dimensjonert for. Samtidig skal arbeidet med bedre ressursutnyttelse, virksomhetsstyring og utvikling av egne inntekter videreføres.

En lavere økonomisk ramme vil kreve reduksjoner i kapasitet. Dersom eierkommunene ønsker en slik ramme, må konsekvensene for forebyggende arbeid og operativ beredskap vurderes særskilt, herunder behovet for ny vurdering av risiko, beredskap og dimensjonering.

Anbefalingen må også ses i sammenheng med investeringsbehovet i økonomiplanperioden. Flere nødvendige investeringer er allerede utsatt, og videre utsettelse vil kunne øke sårbarheten knyttet til kjøretøy, materiell og utstyr. Investeringsbehovet og de prioriteringene som er gjort, omtales nærmere i neste kapittel.

Investeringer

Follo brannvesens investeringer er primært reanskaffelser av eksisterende beredskapsmateriell, som ikke lenger anses forsvarlig eller økonomisk og vedlikeholdsmessig fornuftig å beholde i materiellparken. For å opprettholde et forsvarlig nivå på kjøretøypark og utstyr, er det behov for kontinuerlig utskiftning.

Investeringsbehovet finansieres ved låneopptak, med unntak av egenkapitaltilskuddet til pensjonsordningen, som finansieres ved overføring fra drift. Det kan være mulig å finansiere deler av investeringene ved bruk av fond, avhengig av hvor mye midler som til enhver tid er tilgjengelig på fond.

Follo brannvesen har skjøvet på planlagte investeringer i flere omganger. Dette gjelder også for 2027.

Tabellen under viser investeringsplan for planperioden.

Investeringsplan 2027-2030

tall i hele tusen	2027	2028	2029	2030
Fremskutt enhet	3 000			
Tankbil Nesodden	6 500			
Ekstremværbil				5 000
Brannbåt Nesodden		2 500		
ATV Ski		750		
Egenkapitaltilskudd KLP	700	700	700	700
Mva	2 375	813		1 250
Totalt FBV	12 575	4 763	700	6 950
Mva-kompensasjon	-2 375	-813	0	-1 250
Salg av utstyr	0			
Låneopptak/ubrukke lånemidler	-9 500	-3 250	0	-5 000
Overføring fra drift	-700	-700	-700	-700
Sum finansiering	-12 575	-4 763	-700	-6 950
Netto	0	0	0	0

Tankbil Nesodden

Tankbilen på Nesodden er etablert som følge av lokale forhold knyttet til slokkevannsforsyning. Flere områder i kommunen har begrenset eller manglende tilgang på tilfredsstillende slokkevann, og tankbilen inngår derfor som en del av den operative beredskapen ved brann.

Ressursen er bemannet med egen sjåfør i tillegg til øvrig innsatsstyrke. Tankbilberedskapen er dimensjonert for å sikre kontinuerlig fremføring av slokkevann under innsats samtidig som øvrig mannskap gjennomfører slokke- og redningsarbeid. Dette er særlig viktig i områder hvor tankbil benyttes som en del av slokkevannsløsningen. Ressursen fungerer dermed som et kompenserende tiltak i områder hvor tilfredsstillende slokkevannsforsyning ikke er etablert gjennom offentlig vannforsyning eller andre permanente løsninger.

Kjøretøyet er 24 år gammelt og har vesentlig overskredet normal forventet levetid for denne typen beredskapskjøretøy. Kjøretøyet er fortsatt operativt, men har de senere årene hatt jevnlig reparasjoner og vedlikeholdstiltak, inkludert større reparasjoner.

Alder og slitasje medfører økende risiko for tekniske feil, driftsavbrudd og redusert driftssikkerhet. Samtidig må det forventes økende utfordringer knyttet til reservedelstilgang og teknisk støtte etter hvert som kjøretøyet blir eldre. Det vil kreve stadig større ressurser å opprettholde dagens funksjonalitet og tilgjengelighet.

Tankbilen er en spesialressurs med lang anskaffelses- og leveringstid. Erfaringer fra tilsvarende anskaffelser viser at det normalt må påregnes 2–3 år fra arbeidet med kravspesifikasjon og anskaffelse starter til nytt kjøretøy er levert og satt i operativ drift. Dersom utskiftning utsettes til kjøretøyet får alvorlige tekniske feil eller vesentlig redusert tilgjengelighet, vil det være risiko for at brannvesenet står uten tilgjengelig erstatningsressurs over en lengre periode.

Fremskutt enhet Korsegården brannstasjon

Det foreslås å etablere en fremskutt enhet ved Korsegården brannstasjon. Formålet er å styrke brannvesenets evne til å etablere tidlig innsats ved branner, redningsoppdrag og andre akutte hendelser hvor rask fremføring av personell og effektiv førsteinnsats er avgjørende.

Fremskutt enhet skal være et mindre og mer fleksibelt innsatskjøretøy enn en ordinær mannskapsbil, og utrustes med personell og utstyr tilpasset rask førsteinnsats. Kjøretøyet skal kunne medbringe blant annet skjærslokker, slokkeutstyr, førstehjelpsutstyr og annet materiell som gjør det mulig å begrense skadeutvikling før øvrige ressurser ankommer.

Behovet for fremskutt enhet er forankret i Follo brannvesens ROS-analyse og beredskapsanalyse. Analysene viser at tidlig innsats er avgjørende for å begrense skadeutvikling ved flere av de dimensjonerende hendelsene brannvesenet skal håndtere. Dette gjelder særlig branner i boligområder, tett og verneverdig trehusbebyggelse, skog- og vegetasjonsbranner samt hendelser hvor fremkommelighet og tilgjengelighet er utfordrende.

Drøbak sentrum har tett og verneverdig trehusbebyggelse med betydelige kulturhistoriske verdier og høy risiko for brannspredning mellom bygninger. Samtidig har flere områder i Frogn smale og bratte veier, begrensede oppstillingsmuligheter og veinett som ikke er dimensjonert for større brannkjøretøy. Dette gjelder blant annet deler av Drøbak, eldre boligområder og områder med fritidsbebyggelse.

En fremskutt enhet vil være mindre, mer fleksibel og lettere å manøvrere enn en ordinær mannskapsbil. Ressursen kan derfor raskere bringe personell og førsteinnsatsutstyr frem til hendelsen og etablere livreddende og skadebegrensende tiltak før øvrige ressurser ankommer. Ved brann kan få minutters forskjell være avgjørende for om hendelsen begrenses til ett objekt eller utvikler seg til en større brann med fare for spredning til nabobebyggelse eller omkringliggende vegetasjon.

Ressursen vil også kunne benyttes ved trafikkulykker, helseoppdrag, redningsoppdrag og andre hendelser hvor rask tilstedeværelse og tidlig situasjonsforståelse er viktig. Tidlig innsats kan gi betydelige samfunnsøkonomiske gevinster ved å redusere skadeomfang, begrense brannspredning og redusere kostnader knyttet til gjenoppbygging, driftsavbrudd og skadehåndtering. Dette er særlig viktig i Drøbak sentrum, men også ved branner i flermannsboliger, rekkehus, leilighetsbygg og annen tett bebyggelse hvor brann kan spre seg raskt mellom boenheter eller bygninger.

Investeringen vil også bidra til økt robusthet ved samtidige hendelser. En fremskutt enhet kan håndtere mindre eller avklarende oppdrag uten å binde opp ordinære mannskapsbiler, noe som gir større fleksibilitet i den samlede beredskapen. Klimaendringer og økt risiko for ekstremvær, tørkeperioder og vegetasjonsbranner tilsier samtidig et økende behov for mobile og fleksible innsatsressurser med høy fremkommelighet og rask etableringsevne.

Brann- og redningsvesen forskriften stiller krav om at brannvesenet skal være organisert, bemannet og utrustet ut fra lokale risiko- og sårbarhetsforhold. Etablering av fremskutt enhet er et målrettet tiltak som svarer på identifiserte utfordringer knyttet til fremkommelighet, innsatstid og håndtering av dimensjonerende hendelser i Frogn kommune.

Salg av utstyr

Det budsjetteres ikke med salg av materiell/eldre utstyr, av hensyn til forsiktighetsprinsippet. Eventuelle inntekter fra denne type materiell vil bokføres i investering og redusere behovet for bruk av lån for å finansiere vedtatte investeringer.

Egenkapitalinnskudd KLP bokføres i investering og finansieres av overføring fra drift.

Lånegjeld og fond

Langsiktig lånegjeld

Selskapet kan ta opp lån til maksimalt NOK 50,0 mill.

Selskapets låneportefølje består pr 31.12.25 av 9 aktive lån. Total saldo på disse lånene pr 31.12.25 er kr. 39.062.390. Det ligger ikke inne investeringer i 2026 som medfører låneopptak.

Lånummer	Låneinstans	Opptatt år	Løpetid	Låneopptak	Saldo pr 31.12.25
20250227	Kommunalbanken	2025	10	3 100 000	3 100 000
20250228	Kommunalbanken	2025	20	14 200 000	14 200 000
20250229	Kommunalbanken	2025	10	1 600 000	1 600 000
20250230	Kommunalbanken	2025	5	750 000	750 000
20230315	Kommunalbanken	2023	18	8 570 000	7 835 420
20230155	Kommunalbanken	2023	20	2 985 000	2 686 480
20220274	Kommunalbanken	2022	5	1 950 000	650 490
20210471	Kommunalbanken	2021	20	4 500 000	3 600 000
20210367	Kommunalbanken	2021	20	5 800 000	4 640 000
Totalt					39 062 390

Gitt vedtak i henhold til styrets forslag til budsjett og økonomiplan, vil FBV pr 31.12 de respektive år ha langsiktig lånegjeld til investeringer i henhold til nedenstående tabell.

	2026	2027	2028	2029	2030
Gjeld (1000kr)	36 253	42 944	43 235	40 076	41 917

Fond

Per 31.12.2025 hadde FBV et disposisjonsfond på 3,789 mill. kroner. Det er ikke budsjettert med bruk av driftsfond i 2026, og i prognosen legges det ikke opp til mindreforbruk som kan avsettes til fond.

FBV har ingen investeringsfond.

FBV har ikke fondsmidler på selvkost. Det budsjettes med balanse på selvkostområdet for 2027. Et eventuelt mindreforbruk betales tilbake til eierne. På samme måte vil et merforbruk måtte dekkes inn av eierne.

NORDRE FOLLO RENSEANLEGG IKS

BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN 2027-2030

Nordre Follo Renseanlegg IKS

1. utfordringer fram mot 2030

- Utvide kapasiteten ved renseanlegget i henhold til vedtak i eierkommunene.
- Gjennomføre nødvendige tiltak som forlenger levetiden på eksisterende anlegg til en ny løsning kan være i produksjon
- Holde det eksisterende anlegget i så god stand at utslippstillatelsens krav kan overholdes
- Sørge for at utslippet til Bunnefjorden er i henhold til konsesjonen og at utslippet gir optimal effekt mhp. vannkvaliteten i fjorden.
- Overholde stadig nye myndighetspålagte krav

2. Økonomiplanmål

Mål 1

- Utvide dagens anlegg med nytt nitrogenrenseanlegg
- Overholde utslippstillatelsens rensekraav ved å gjennomføre rehabilitering av kritiske deler av eksisterende renseanlegg uten at det påvirker produksjonen i negativ retning.
- Prosess-styring som gir bedre energiutnyttelse og mer stabil drift.
- Forberede nytt flotasjonsbygg

Mål 2

- Videreutvikle organisasjonen for å aktivt bidra i arbeidet med å utvide renseanlegget og samtidig drifte anlegget på en miljømessig og kostnadseffektiv måte.
- Planlegge for generasjonsskifte
- Utvikle organisasjonen til å kunne tilfredsstillende varslede myndighetspålagte krav.
- Tilfredsstillende risikostyring og internkontroll

Heidi Ustvedt 16.07.2026

Forslag til styremøte 31.08.2026

3. Rammer for økonomiplanperioden (1000 kr)					
	Basis 2026	2027	2028	2029	2030
Brutto driftskostnader	63 466	76 280	85 133	103 552	105 506
Herav					
Lønnskostnader	19 425	19 744	20 593	21 211	21 847
Kjøp av varer og tjenester eksklusiv strøm	20 077	22 294	22 851	23 400	23 868
Kjøp av strøm	6 060	6 420	6 581	6 738	6 873
Netto renteutgifter	9 574	18 400	24 451	26 309	26 023
Avskrivninger/avdrag	8 330	9 736	10 971	26 208	27 208
Kostnader ekstern septik	-	-314	-314	-314	-314
Brutto driftsinntekter	-63 466	-76 280	-85 133	-103 552	-105 506
Herav					
Ekstern septik		-850	-850	-850	-850
Tilbakeføring inntekter ekstern septik		850	850	850	850
Refusjoner	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Overføringer	-60 966	-73 780	-82 633	-101 052	-103 006
Netto driftskostnader selvkost	-	-	-	-	-
Netto driftskostnader med ekstern septik	-	-536	-536	-536	-536

Herav tilskudd fra kommunene 2026-2030 (1000 kr)						
	R 2025	B 2026	B 2027	B 2028	B 2029	B 2030
Tilsk. Drift- Nordre Follo komm. (Volum 2024: 90,37%)	-39 260	-38 915	-41 248	-42 664	-43 861	-44 981
Tilsk. Drift Ås kommune (Volum 2025: 9,63%)	-4 184	-4 147	-4 396	-4 546	-4 674	-4 793
Andel finansutgifter Nordre Follo kommune (91%)	-4 227	-16 293	-25 604	-32 235	-47 791	-48 441
Andel finansutgifter Ås kommune (9%)	-365	-1 611	-2 532	-3 188	-4 727	-4 791
Samlet tilskudd - selvkost	-48 034	-60 966	-73 780	-82 633	-101 052	-103 006

4. personalmessige rammer				
		01.01.2027	31.12.2027	Endring
Antall ansatte		20,00	19,00	-1,0
Arsverk		19,10	18,50	-0,6

5. Investeringsbudsjett 2027-2030 (1000 kr)						
		P 2026 akk	B 2027	B 2028	B 2029	B 2030
Prosjektering nytt anlegg						
Bygging av nytt nitrogenrenseanlegg		150 042	216 992	53 745	869	
Bygging av nytt administrasjonsbygg - sluttført		52 146				
Nytt flotasjonsanlegg		0	15 000	30 000	25 000	
Nødvendig utbedring av eksisterende anlegg		1 429	2 200	3 500	3 500	3 500
Sikkerhet og beredskap		2 300	200			
Arbeidsmiljø		1 300	1 000	1 000	1 000	1 000
Miljø		3 700	2 300	1 500	1 500	1 500
Fornøyelse av styresystem		1 212	470	1 500	1 500	1 500
Gass/varme-system		60	1 500	1 000	1 000	1 000
Kjøp av aksjer/ andeler - (pensjonsfond)		758	60	60	60	60
Sum investeringer		212 947	239 722	92 305	34 429	8 560

FOLLO REN IKS

Møtetype: Fysisk møte / Styremøte
Dato: 6. oktober 2026, 12:15
Sted: Nordre Follo Rådhus

Innkalling

Innkalling til representantskapsmøte for Follo Ren IKS 6. oktober 2026

Agenda

Godkjenning av innkalling

Innkalling til møte med tilhørende dokumentasjon vil bli lagt frem for godkjenning.

Forslag til vedtak

Innkalling til møte med tilhørende dokumentasjon godkjennes.

Budsjett 2027 og økonomisk handlingsplan 2027-2030

- **Follo Rens budsjett for 2027**, herunder driftsbudsjett, driftstilskudd fra eierkommunene og gebyrgrunnlag. Budsjettet innebærer et samlet driftstilskudd på **171,5 mill. kroner**, en økning på 5,8 % fra 2026, og bygger blant annet på full effekt av den nye renovasjonsløsningen.
- Økonomisk handlingsplan 2027-2030 beskriver virksomhetens ambisjoner på økonomi og bærekraft de neste årene.

Forslag til vedtak

1. *Budsjett for 2027 vedtas*
2. *Økonomisk handlingsplan 2027 - 2030 vedtas*
3. *Investeringsbudsjettet med en ramme på kr 117 920 000 finansieres med låneopptak*

Orienteringssak - status ny renovasjonsløsning 2026

Status ny renovasjonsløsning 2026 ble lagt frem for representantskapet.

Orienteringssak - status Fossen Miljøstasjon

Status på prosjektet Fossen Miljøstasjon ble lagt frem for representantskapet.

Eventuelt

Orienteringssak - daglig leder i Follo Ren IKS går av med pensjon. Ny daglig leder er ansatt og tiltrer **1. desember 2026**.

* * * * *

8. september 2026 14:48

Handlingsplan 2027-2030

ØKONOMI OG MÅL

GODKJENT STYRET 25.08.2026

GODKJENT REPRESENTANTSKAPET XX.XX.XXXX

Innholdsfortegnelse

1	Innledning.....	1
2	Styringssystem.....	1
3	Utviklingstrekk innenfor renovasjonsområdet.....	2
3.1	Vekst i antall abonnenter - Befolkningsvekst i våre eierkommuner.....	2
3.3	Regional planstrategi – utvikling i våre eierkommuner	3
3.4	Utvikling av avfallstjenesten for husholdninger	3
3.5	Generelt	6
3.5.1	Forventet pris og kostnadsutvikling	6
3.5.2	Personell	7
4	Satsningsområder – Mål for perioden	7
5	Økonomiplan	10
5.1	Fossen miljøstasjon og vurdering av driften ved to gjenvinningsstasjoner.....	12
5.2	Renovasjonsløsning 2026.....	12
6	Beredskapsplan for økonomisk innsparing på minimum 3% i prioritert rekkefølge.....	12

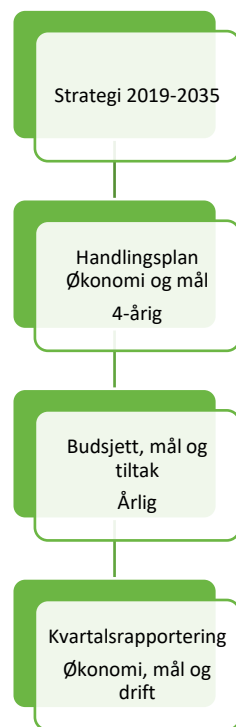
1 Innledning

Follo Ren ble opprettet 1. januar 1995 og ble organisert som et interkommunalt selskap (IKS) 1.januar 2004. Follo Ren IKS, heretter vi, har fire eierkommuner; Frogn, Nesodden, Nordre Follo og Ås.

Vi har ansvaret for innsamling, transport og behandling av avfall som faller innenfor det til enhver tid gjeldende kommunale ansvarsområdet etter Forurensningsloven, og supplerende bestemmelser gitt av sentral forurensningsmyndighet.

2 Styringssystem

Vårt styringssystem er basert på en overordnet strategi med underliggende økonomi og målstyring. Det skal sikre at vår strategi og våre hovedmål er i overensstemmelse med det ansvaret vi er delegert fra våre eierkommuner. Styringssystemet er bygd opp av følgende dokumenter, se figur 2.1.

FIGUR 2-1. OVERSIKT OVER FOLLO REN IKS SINE STYRENDE DOKUMENTER

Strategien er vårt styringsverktøy. Strategien peker ut retningen vår organisasjon skal jobbe mot og omhandler våre hovedmål. Strategien er bygd på tre bærende elementer som også er våre målområder; Innbygger/ansatt, Bærekraft og Økonomi.

I vår 4-årige handlingsplan, Økonomi og mål, konkretiseres hovedmålene gjennom delmål og tiltak. Handlingsplanene rulleres årlig. Hvert år utarbeides prioriterte mål og tiltak for den enkelte avdeling, som rapporteres på gjennom hele året. Dette skal sikre at målene nås.

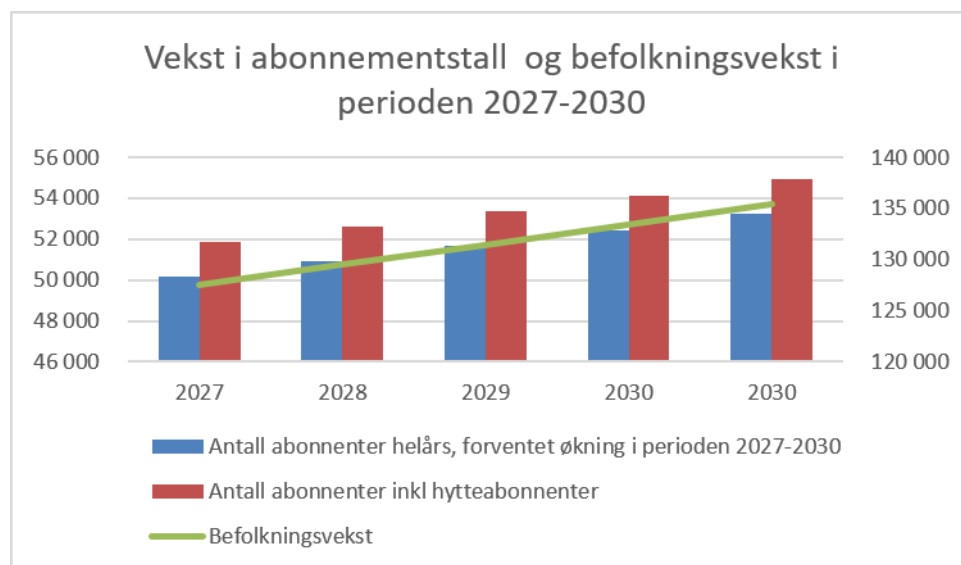
I tillegg har vi systemer som ivaretar internkontroll, HMS og samfunnsansvar.

3 Utviklingstrekk innenfor renovasjonsområdet

I nedenstående kapitler gis det informasjon om befolkningsvekst, områdeutvikling i våre eierkommuner og hvilke områder avfallstjenesten må videreutvikle i denne fireårs-perioden.

3.1 Vekst i antall abonnenter - Befolkningsvekst i våre eierkommuner

Forventet befolkningsvekst i våre eierkommuner ligger til grunn for vår økning av abonnementstall. SSB legger opp til en total økning av befolkningen på ca 18% frem mot 2050 i våre eierkommuner, som er noe endret i forhold til tidligere analyser. Follo Ren opprettholder en noe økt befolkningsvekst i våre eierkommuner den kommende fireårsperioden med bakgrunn i pågående plan-, regulerings- og byggesaker som er igangsatt i våre eierkommuner. Folketallet i våre eierkommuner i 1.kvartal 2026 er 125 699. Follo Ren hadde ved årsskiftet 49 401 helårs abonnenter og 3 439 fritidsabonnenter. Follo Ren legger til grunn en årlig befolkningsvekst på 1,5% for perioden 2027-2030. I 2030 forventer vi å ha ca. 53 000 helårsabonnenter og inkluderer vi fritidsabonnentene vil vi ha i underkant av 55 000 abonnenter, se figur 3.1.

FIGUR 3-1 FRAMSKRIVING AV ABONNEMENTSTALL OG BEFOLKNINGSVEKST (1,5% PR ÅR) FOR PERIODEN 2027-2030

3.3 Regional planstrategi – utvikling i våre eierkommuner

Regional planstrategi redegjør for viktige regionale utviklingstrekk og utfordringer, og fastsetter langsiktige utviklingsmål for Akershus. Hensikten er å gjøre den regionale planleggingen mer målrettet og ta stilling til hvordan aktørene i Akershussamfunnet i fellesskap skal arbeide for å møte utfordringene. Akershus er et mangfoldig fylke, og vi må finne ut hvordan vi kan nå felles mål, selv om vi har ulike forutsetninger.

Den regionale nevner avfallshåndtering i liten grad. Det eneste stedet avfallshåndtering nevnes spesifikt er under kapittel 5.6. Klimavennlig energiomstilling. Der nevnes viktigheten av at matavfallet går til biogassproduksjon.

Den regionale planstrategien har valgt ut seks innsatsområder, der vi anser innsatsområde 4 Klimavennlig energiomstilling og innsatsområde 5: Helhetlig by- og stedsutvikling som veldig vesentlige for Follo Ren.

Innsatsområde 4: Klimavennlig energiomstilling – Follo Ren vil bidra inn på de tre delmålene:

4A: Akershus skal bli et lavutslippssamfunn uten fossile utslipp, og klimagassutslippene skal kuttes med minst 80 prosent innen 2030 (Målt fra referanseåret 2016).

4B: I Akershus skal vi redusere det totale energiforbruket og sørge for at en så stor andel som mulig av energien vi forbruker kommer fra fornybare kilder.

4C: For å bidra til det globale lavutslippssamfunnet innen 2050, skal Akershus bli et foregangsfylke for sirkulær økonomi på en måte som bidrar til å redusere klimafotavtrykket vårt.

Innsatsområde 5: Helhetlig by- og stedsutvikling – bistå eierkommunene i bo-, areal- og transportutvikling med hensyn til renovasjonsløsninger og uttransport av avfall mht følgende delmål:

5C: I Akershus skal vi redusere det samlede transportbehovet gjennom samordnet areal og mobilitetsplanlegging.

3.4 Utvikling av avfallstjenesten for husholdninger

Tydelige mål og krav fra nasjonale myndigheter og EU på hvordan avfall skal håndteres, ombrukes og materialgjenvinnes gjør at renovasjonstjenesten er i endring. Follo Ren sitt mål er at avfallshåndteringen skal bli så enkel og effektiv for innbyggerne som mulig. 1. januar 2025 ga vedtatte endringer i avfallsforskriftens kapittel 10a nye plikter for kommunen, og derigjennom Follo Ren. Endringene gir tydelige føringer for hvilke avfallstyper som skal kildesorteres, om det skal være henteordning ved husstanden eller bringeordning til miljøpunkt, og målkrav til hvor stor andel av avfallstypen som skal utsorteres til materialgjenvinning. Ved å innføre slike forskriftskrav vil en sørge for at det blir likere løsninger for alle i hele Norge. I dag er det til dels store forskjeller fra område til område hvor mange beholdere man har og hva som skal kildesorteres. Det er et ønske å få en likere løsning, slik at alle som flytter fortsatt kjenner igjen avfallshåndteringen og avfallsløsningene.

Follo Ren skal perioden 2027-2030 bygge og igangsette ny miljøstasjon, samt videreutvikle tjenestetilbudet til våre innbyggere slik at vi når nasjonale og internasjonale mål og krav innenfor avfallsområdet.

Prosjekt Fossen Miljøstasjon

I perioden skal Fossen miljøstasjon bygges i Nesoddveien 24, som ligger ved avkjøringen til Nesodden innerst i Bunnefjorden. Det er igangsatt reguleringen av tomten. Det forventes at reguleringen blir vedtatt i Frogn kommune første halvdel av 2027. Bygging vil i hovedsak foregå i 2028, med forventet oppstart av grunnarbeid kan skje høsten 2027..

Fossen miljøstasjon vil bestå av administrasjons- og besøkssenter. En gjenvinningsstasjon for innbyggerne, samt sortering av avfall fra hente- og bestillingstjenester som Miljøbil og Miljøhus.

Fossen miljøstasjon skal dekke behovet for alle innbyggerne i eierkommunene til Follo Ren. Når Fossen miljøstasjon settes i drift skal Bølstad gjenvinningsstasjon legges ned og de andre to gjenvinningsstasjonene vil reduseres. Tre år etter igangsetting av Fossen miljøstasjon skal det vurderes videre drift av Teigen og Oppegård gjenvinningsstasjoner.

Tilrettelegging for mer ombruk

Ved Fossen miljøstasjon vil det i større grad være muligheter for mottak av ombruksartikler. I forbindelse med planleggingen av Fossen miljøstasjon vil det igangsettes samarbeide med ombruksbutikker, uavhengig av eierskap, som ønsker ombruksartikler som mottas ved miljøstasjonen.

Digitale plattformer som bedrer tjenesten for innbyggerne

Follo Ren har en omfattende digitaliseringsplan for å benytte ny teknologi der det er hensiktsmessig. Et hvert digitaliseringsprosjekt eller innføring av nye dataverktøy vil alltid være en avregning mellom kost og nytte, men det er samtidig viktig å holde seg oppdatert på de hjelpemidler og støtteverktøy som digitaliseringen kan gi oss.

Integrasjonsplattform

Integrasjonsplattform er et stort overordnet prosjekt der vi knytter eksisterende data fra mange av våre applikasjoner sammen i et datavarehus, slik at vi får nyttiggjort oss tall fra drift og administrasjon på best mulig måte. Målet er å få bedre oversikt over alle driftsdata i virksomheten slik at man kan ta datadrevne beslutninger, og rapportere enklere og mer riktig fra driftsavdelingene.

Datamerking av avfallsbeholdere

Alle beholdere skal i fire-årsperioden utstyres med et RFID-merke. I første omgang benyttes RFID-merke til å lokalisere hvor beholderne står på tømmedag (gps-lokasjon).

Data knyttet til RFID-merke kan på sikt benyttes til å registrere avvik i forbindelse med tømming, tømmetidspunkt, tømmerregistrering, vekt (dersom dette blir krav) osv.

Follo Ren-appen

Denne appen videreutvikles hele tiden. Målet er at appen skal bli en viktig ressurs for innbyggerne. I appen vil innbyggerne informasjon om tjenestetilbudet som er «obligatorisk», hvilke tjenester de kan bestille i tillegg, hva de betaler i renovasjonsgebyr osv. Plattformen skal gjøre det mulig å kommunisere med innbyggerne på en annen måte, og kanskje også gi en annen mulighet til å differensiere gebyret slik at det er den som produserer mest avfall som betaler mest for det.

KI – prosjekter

Prosjekter blir fortløpende igangsatt basert på behov og hvordan KI utvikler seg. I første omgang ses det på følgende:

- Benytte KI inn i fagapplikasjoner får å effektivisere arbeidsoppgaver

Tekstiler

Miljødirektoratet foreslår en ny forskrift som innfører utvidet produsentansvar for tekstiler, i tråd med EUs avfallsdirektiv. Produsenter av klær, tekstiler og sko får ansvar for produktene også etter at de er kastet, inkludert kostnader til innsamling, transport og behandling. De må være tilknyttet et godkjent produsentansvarsselskap som håndterer pliktene.

Forslaget omfatter også nye regler for avfallshåndtering og eksport av brukte tekstiler. Ordningen foreslås innført fra 1. januar 2027, men det er usikkerhet rundt om alle krav bør tre i kraft samtidig.

Dagens innsamlingssystem foreslås videreført, med samarbeid mellom produsentansvarsselskaper, kommuner og sosiale aktører som Fretex. Disse aktørene skal fortsatt kunne samle inn tekstiler, og produsentene må bidra til å dekke deres kostnader. Follo Ren skal samarbeide med produsentansvarsselskaper for tekstiler legge til rette for at innsamling av tekstiler skal være enkelt for våre innbyggere.

Hente- og bestillingstjenester

I dag tilbys tre former for hente- og bestillingstjenester.

- Hageavfall
- Miljøbil
- Miljøhus

Innsamling av hageavfall ved husstanden er en ekstratjeneste husstandene i Follo Ren kan bestille. Beholderen tømmes hver 4. uke i perioden mai til oktober. Tjenesten finansieres av abonnentene som benytter denne ordningen.

Miljøbilen – Follo Ren sin mobile gjenvinningsstasjon tar imot inntil en avfallssekk per besøk.

Miljøbilen gjør det enklere for beboere i sentrumsnære strøk å levere avfall man vanligvis må levere til gjenvinningsstasjonen. Miljøbilen kjører på rute og er på samme stoppested hver 14 dag. I dag er det 32 stoppesteder.

Miljøhus er et ubemannet døgnåpent mottak for av farlig avfall, småelektrisk og husholdningsartikler av metall, glass og porselen. Det er i dag utplassert totalt 11 miljøhus og det legges opp til ytterligere

utplassering av flere miljøhus i perioden. Miljøhuset er tilgjengelig døgnet rundt gjennom å låse opp døren med appen til Follo Ren.

I perioden vil videreutvikling av disse tilbudene pågå. I siste del av perioden skal det gjennomføres prosjekter der en ser på muligheter til betalingsløsninger for mottak av grovavfall som sofaer o.l på sentrale steder i våre eierkommuner.

Klimanøytral drift

Follo Ren vil jobbe videre mot klimanøytral innsamling og transport av avfall. Dette vil i første omgang relateres til innkjøp, der krav i anbud skal sikre at vi til enhver tid har den beste løsningen eller legger føringer for teknologiske utvikling innen feltet.

Samarbeide med avfallsaktører og FOU

I Østlandsområdet har Avfallsforum Øst (AFØ) satt et mål om å harmonisere dagens avfallsløsninger i regionen i 2030. AFØs medlemmer er RfD, Øras, ROAF, Renovasjonsetaten i Oslo, Nes i Akershus, Bærum, Asker, IØR og Follo Ren. Dette forumet igangsetter felles prosjekter innenfor drift, innkjøp og utvikling av avfallstjenesten i Østlandsområdet. Et regionalt samarbeid er viktig i forbindelse med oppfølging av arbeidet med sirkulær økonomi, grønne arbeidsplasser og klimamåloppnåelse. Et slikt samarbeid er også en forutsetning for å oppnå bedre styring av avfallsstrømmene og utvikle optimale løsninger for avfallshåndtering i regionen. Også i forhold til målsettinger om avfallsreduksjon, ombruk, materialgjenvinning og innsamling av avfall.

Follo Ren er deltaker i «Nettverk for helhetlige avfallsløsninger», der NKF – norsk kommunalteknisk forening er sekretariat. Dette nettverket ser på hvordan avfallsløsninger inkluderes så tidlig i planfasen som mulig. Dette innebære blant annet arbeid inn mot endringer i lovverk og forskrifter.

Delta i prosjekter med mål om at flere avfallstyper kan erstatte jomfruelige råvarer

Follo Ren vil være med i prosjekter som igangsettes for å gjøre avfall tilgjengelig som sekundære råvarer i markedet. Dette kan være FOU prosjekter, prosjekter i regi av private eller offentlige aktører.

3.5 Generelt

3.5.1 Forventet pris og kostnadsutvikling

Inngåtte avtaler indeksreguleres årlig med satser fastsatt i kontraktene. For nye kontrakter som skal inngås i perioden er kostnadsutviklingen avhengig av markedet både i Norge og internasjonalt. Her er kostnadsutviklingen mer usikker, men vi forventer en økning på ca. 4 % basert på dagens svingninger i markedet. Erfaringsmessig er det en stor konkurranse i avfallsbransjen, og Follo Ren er en attraktiv kunde for mange leverandører på grunn av sin størrelse og geografisk beliggenhet. Prisene på tilbudene som kommer inn på anbudene er ofte lavere enn den normale kostnadsutviklingen i samfunnet. På den andre siden er økte miljøkrav i anbudene med på å øke prisene.

For årene 2027-2030 ligger budsjettet for 2026 til grunn for forventet pris og kostnadsutviklingen samt utviklingen av avfallsmengder som normalt er relatert til befolkningsøkningen. Beregningene er basert på kalkulerte indeksreguleringer og forventede nye markedspriser ved inngåelse av nye

kontrakter, som nevnt over. I tillegg fører flere nye pålegg fra Statsforvalteren, Arbeidstilsynet og andre myndigheter at kostnadene ved gjenvinningsstasjonene øker mer enn normalt. Strengere krav og tilrettelegging for økt utsortering gjør at kostnadene også øker i forhold til tidligere avtaler. Nye regler for sortering av farlig avfall og forbud mot deponi av forurenset jord/stein på gjenvinningsstasjonene gir også økte kostnader. Krav til tettere og dypere oppfølging av inngåtte avtaler bidrar til økt ressursbruk.

Follo Ren IKS budsjetterer med kostnader som gir et gebyrgrunnlag på et standardabonnement for kommunene på kr 3 295 i 2027. Dette er fortsatt lavt sammenliknet med andre selskapers renovasjonsgebyrer i regionen.

3.5.2 Personell

Follo Ren jobber hele tiden for å tilby den beste renovasjonsløsningen for våre innbyggere. Det betyr at tjenestetilbudene stadig videreutvikles.

I perioden 2027-2030 forventes det at Follo Ren IKS drifter gjenvinningsstasjonene uten vesentlige endringer av antall ansatte.

I administrasjonen er det fortsatt store prosjekter som gjennomføres. Det planlegges ikke for flere ansatte utover to kundeservicemedarbeidere i forbindelse med utrulling av flere avfallsbeholdere i 2026 og med etterarbeider i store deler av 2027. Follo Ren IKS vil fortsette å styrke sin kompetanse gjennom kurs og etterutdanning av dagens ansatte innenfor områdene som berører avfall og renovasjonsløsninger.

4 Satsningsområder – Mål for perioden

Follo Ren ruller årlig mål for fire-årsperiodene. Målene er delt inn i selskapets bærende elementer. Nedenfor gis en overordnet beskrivelse av målene som settes.

Innbygger og ansatte

For å måle innbyggernes tilfredshet med Follo Ren gjennomføres en årlig kundetfredshetsundersøkelse blant våre innbyggere. Målet i perioden 2027-2030 er å ligge stabilt på en score på 80 eller mer. For å oppnå en økning skal det arbeides med tiltak på gjenvinningsstasjonene, øke kjennskapet til Follo Ren, samt arbeide for økt miljøbevissthet i alle ledd i organisasjonen.

For å måle de ansattes tilfredshet med Follo Ren gjennomføres det årlig en anonym medarbeiderundersøkelse. Denne skal ha en score over 70.

Nullvisjon for personskader.

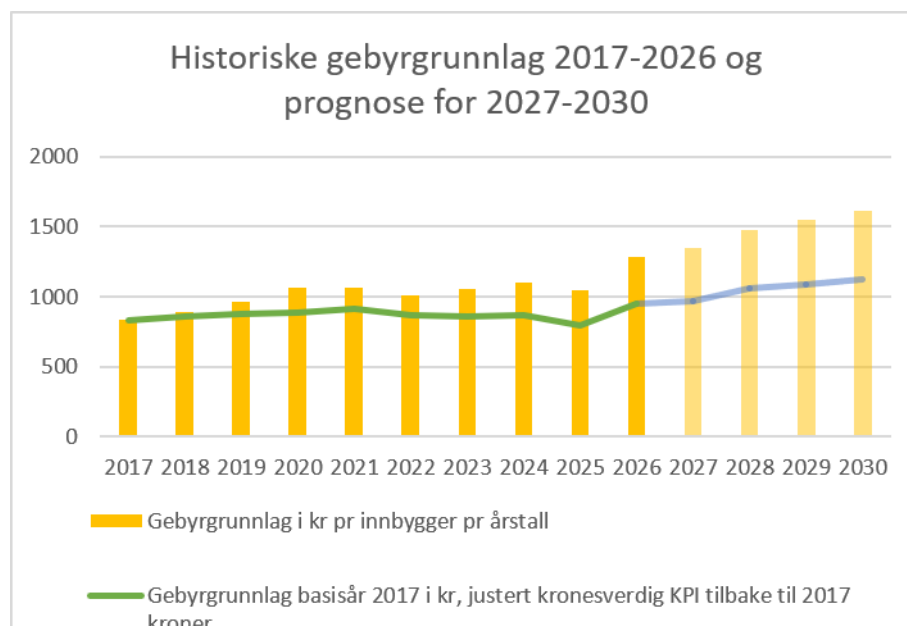
Bærekraft

Internasjonale (EU) og nasjonale myndigheter stiller krav til både hvordan avfallet skal sorteres og hvilken utsorteringsgrad det enkelte avfallsselskapet skal nå. Utsorteringsgrad til materialgjenvinning skal være på 65% i 2035. Ikke alle avfallstyper kan materialgjenvinnes eller bli ombrukt, derfor er det for enkelte avfallstyper strengere krav til utsorteringsgrad til materialgjenvinning. Målene for perioden 2027-2030 er å øke materialgjenvinningsgraden fra 55% til 60% som er kravet i 2030.

Det er et mål om å oppnå klimanøytral drift i 2030. Siden Follo Ren nå anses som en samfunnskritisk bedrift som også i kriser skal gjennomføre innsamlingen av avfall, vurderes det at deler av renovasjonskjøretøyene må kunne kjøre på ulik type drivstoff. Dette må evalueres opp mot om det er mulig med klimanøytraldrift.

Økonomi

Follo Ren har som målsetting at gebyrgrunnlaget skal ha en lavere vekst enn konsumprisindeksen i perioden frem til 2035, beregnet i 2017 kroner. I kommende 4-årsperiode skal det gjennomføres større investeringer som vil medføre en høyere vekst i gebyrgrunnlaget. Målet kan i denne perioden bli utfordrende å nå. Figur 3 gir en historisk oversikt over gebyrgrunnlaget pr innbygger for perioden 2017-2026 og en prognose for hvordan gebyrgrunnlaget pr innbygger forventes å øke i kommende fireårsperiode. Den grønne linjen viser gebyrgrunnlaget KPI-justert til 2017 kroner.

FIGUR 2 GEBYRGRUNNLAG, HISTORISKE OG PROGNOSE FOR 2027-2030

De nye direktivene om utvidet produsentansvar vil med stor sannsynlighet resultere i at produsentene må betale langt mer av kostnadene til innhenting og behandling av sitt avfall. Dette vil medføre at Follo Ren kan få inndekning for kostnadene tilknyttet separat innsamling av papp/papir/drikkekartong, plastavfall og glass- og metallemballasjeavfall. Dette gjelder også andre avfallstyper som mottas ved miljøbil, miljøhus og gjenvinningsstasjoner. Full effekt av disse nye lovendringene vil ta noen år, men på sikt vil store deler av kostnadene flyttes fra kommunene til produsentene og dermed gi en reduksjon i gebyrgrunnlaget.

	Hovedmål 2025-2035	Mål Perioden 2027-2030	Mål 2027	KPI for 2027
Innbygger og ansatte	Vi skal ha tjenester som gjør avfallshåndteringen enkel for innbyggeren. Tjenestene skal være av høy kvalitet og gi god kundeservice.	Årlig kundetilfredshetsundersøkelsen skal ha en score på over 80. I perioden skal det arbeides med områdene gjenvinningsstasjon, kjennskap til Follo Ren og miljøbevissthet i organisasjonen.	Årlig kundetilfredshetsundersøkelsen skal ha en score på over 80. I perioden skal det arbeides med områdene gjenvinningsstasjon, kjennskap til Follo Ren og miljøbevissthet i organisasjonen.	Totalindikator = score 80, Måltall for definerte områder; Miljøbevissthet = score 80, Kjennskap = score 80, Gjenvinningsstasjon = score 80
	Follo Ren skal være en trygg arbeidsplass som gir rom for vekst	Follo Ren skal ha en score på medarbeiderundersøkelsen på over 70. Null-visjon på alvorlige personskader	Follo Ren skal ha en score på medarbeiderundersøkelsen på over 70. Null alvorlige personskader	Totalscore fra anonym medarbeiderundersøkelse = 70 Null rapporterte alvorlige personskader
Bærekraft				
	Vi skal tilrettelegge for ombruk	Tekstiler til ombruk gjennom våre systemer skal økes fra 57% til 65% Ombruk skal være 2% av den totale avfallsmengden i 2030	Tekstiler til ombruk gjennom våre systemer skal økes til 60% Ombruk skal være 1,8% av den totale avfallsmengden i 2027	Øke ombruk av tekstiler til 60%. Beregnes som følger: tekstiler sendt til ombruk/(mengde tekstiler samlet inn i tekstiltårn + mengde tekstiler i restavfallet) Ombruk i prosent av total avfallsmengde
		Øke utsorteringsgraden slik at vi når nasjonale krav innhentet på husstandsnivå og miljøpunkt:		
		Papp, papir og kartong: 80% utsorteringsgrad, beregnet	Papp, papir og kartong: 80% utsorteringsgrad, beregnet	Måltall: 80% utsorteringsgrad, beregnes på følgende måte: papp/papir sendt til materialgjenvinning/(papp/papir sendt til materialgjenvinning + andel papp/papir i restavfallet)
		Glassemballasje: 70% utsorteringsgrad	Glassemballasje: 70% utsorteringsgrad	Måltall: 70% utsorteringsgrad, beregnes på følgende måte: glassemballasje sendt til materialgjenvinning/(glassemballasje sendt til materialgjenvinning + andel glassemballasje i restavfallet)
	Alt avfall vi håndterer, så fremt det ikke inneholder miljøgifter, skal bli en ressurs Ressursene skal behandles etter følgende målsetting: 65 % sendt til materialgjenvinning 32 % sendt til energiutnyttelse 3% sendt til deponi	Metallemballasje: 90% utsorteringsgrad (høyere enn nasjonalt krav som er 70%) Plastavfall: 50% utsorteringsgrad for total mengde innsamlet plastavfall Matavfall: 65% utsorteringsgrad	Metallemballasje: 90% utsorteringsgrad Plastavfall: 50% utsorteringsgrad for total mengde innsamlet plastavfall Matavfall: 60% utsorteringsgrad	Måltall: 90% utsorteringsgrad, beregnes på følgende måte: metallemballasje sendt til materialgjenvinning/(metallemballasje sendt til materialgjenvinning + andel metallemballasje i restavfallet) Måltall: 50% utsorteringsgrad for plastavfall, beregnes på følgende måte: materialgjenvinnbart plastavfall/(materialgjenvinnbart plastavfall + annet plastavfall i restavfallet) Måltall: 60% utsorteringsgrad, beregnes på følgende måte: matavfall sendt til materialgjenvinning/(matavfall sendt til materialgjenvinning + andelmatavfall i restavfallet)
		Totale måltall for hele virksomhetens avfallsmengder og klimautslipp		
		Øke utsorteringsgraden til materialgjenvinning fra 43% til 60% basert på EUs målepunkter	Øke utsorteringsgraden til materialgjenvinning til 50%	Måltall i vektprosent: utsorteringsgrad til materialgjenvinning av total avfallsmengde skal økes til 50%
		Redusere mengden til deponi fra 6% til 4%	Redusere mengden til deponi fra 5,5% til 5%	Måltall i vektprosent: avfall til deponi av total avfallsmengde skal reduseres til 5%
	Vi skal ha klimanøytral drift fra 2030	Våre driftsenheter skal redusere klimautslippet med 5% hvert år i forhold til året før	Våre driftsenheter skal redusere klimautslippet med 5% hvert år i forhold til året før	Scope 1 -3 skal reduseres med 5% hvert år
Økonomi				
	Hovedmål 2025-2035 Økningen i gebyrgrunnlaget fra Follo Ren skal over tid (målt mot 2017 kroner) ligge under økningen i konsumprisindeksen (KPI) (målt mot 2017 kroner)	Mål Perioden 2027-2030 Økningen i gebyrgrunnlaget fra Follo Ren skal over tid (målt mot 2017 kroner) ligge under økningen i konsumprisindeksen (KPI) (målt mot 2017 kroner)	Mål 2027 Økningen i gebyrgrunnlaget fra Follo Ren skal over tid (målt mot 2017 kroner) ligge under økningen i konsumprisindeksen (KPI) (målt mot 2017 kroner)	KPI for 2027 Inneværende års gebyrgrunnlag i 2017-kroner måles mot inneværende års økningen i KPI i 2017-kroner

5 Økonomiplan

Fordeling av driftstilskudd for eierkommunene 2027

Fordelingen av driftstilskuddet er beregnet i henhold til eierandeler gjeldende fra 2026.

Kommune	Eierandeler	Fordeling av driftstilskudd 2027
Frogn kommune	16,2 %	27 782 205
Nesodden kommune	16,9 %	28 982 670
Nordre Follo kommune	49,9 %	85 576 050
Ås kommune	17,0 %	29 154 165
Totalt	100,0 %	171 495 090

Forventet budsjett og driftstilskudd 2027 – 2030

Fordeling av driftstilskuddet er beregnet i henhold til eierandeler gjeldende fra 2026.

Kommune	Eierandeler	år 2027	år 2028	år 2029	år 2030
Frogn kommune	16,2 %	27 782 205	30 996 428	32 937 627	34 855 478
Nesodden kommune	16,9 %	28 982 670	32 335 780	34 360 857	36 361 579
Nordre Follo kommune	49,9 %	85 576 050	95 476 653	101 456 022	107 363 480
Ås kommune	17,0 %	29 154 165	32 527 116	34 564 176	36 576 737
Totalt	100,0 %	171 495 090	191 335 978	203 318 682	215 157 274

Budsjett og økonomiplan 2027 – 2030

Avdelinger	år 2027	år 2028	år 2029	år 2030
Administrasjon	44 377 447	52 829 206	58 172 363	63 908 310
101 Renovasjon	83 000 621	92 886 421	94 457 396	96 074 899
104 Teigen	6 834 737	7 048 100	7 264 225	7 486 332
105 Oppegård	10 810 477	11 146 670	11 483 865	11 830 675
106 Bølstad	11 172 295	11 523 529	5 938 109	0
110 Drift	3 142 335	3 233 626	3 327 656	2 394 507
119 Omlastehall og lager	9 232 603	9 611 711	10 170 643	10 507 943
123 Miljøbil_miljøhus	2 924 575	3 056 714	3 141 318	3 228 459
130 Fossen miljøstasjon			9 363 109	19 726 148
Driftstilskudd	171 495 090	191 335 978	203 318 682	215 157 274

Planlagte investeringer 2027 - 2030

Investeringer Selvkost 2027 - 2030	
2027	
Innsamlingsutstyr	1 700 000
Containere til Omlastehall og for transport	500 000
Mesalin Omlastehallen	400 000
Containere, utstyr og utbedring til gjenvinningsstasjonene	500 000
Integrasjonsplattform	300 000
Miljøhus	500 000
Rfid-merking av oppsamlingsutstyr hos abonnentene	1 000 000
Fossen miljøstasjon	50 000 000
Sum	54 900 000
2028	
Innsamlingsutstyr	200 000
Containere til Omlastehall og for transport	500 000
Containere, utstyr og utbedring til gjenvinningsstasjonene	500 000
Fossen miljøstasjon	122 000 000
Sum	123 200 000
2029	
Innsamlingsutstyr	200 000
Containere til Omlastehall og for transport	500 000
Containere, utstyr og utbedring til gjenvinningsstasjonene	500 000
Fossen miljøstasjon	102 000 000
Sum	103 200 000
2030	
Innsamlingsutstyr	200 000
Containere til Omlastehall og for transport	500 000
Containere, utstyr og utbedringer til gjenvinningsstasjonene	500 000
Sum	1 200 000

5.1 Fossen miljøstasjon og vurdering av driften ved to gjenvinningsstasjoner

Fossen Miljøstasjon er forventet regulert i løpet av første halvår 2027. Det er forventet oppstart av grunnarbeider i 2027, med påfølgende bygging av miljøstasjon.

Nødvendige oppgraderinger av farlig avfallsmottakene ved de eksisterende gjenvinningsstasjonene er gjennomført. Driften ved dagens tre gjenvinningsstasjoner vil bestå inntil nye Fossen miljøstasjon er satt i drift.

Bølstad gjenvinningsstasjon skal legges ned når Fossen miljøstasjon tas i bruk. Follo Ren vil fortsatt ha festekontrakt på 8 mål av tomten i Kongeveien 100, Ås kommune. Men resten av arealet som i dag leies skal ryddes.

Driften ved Teigen og Oppegård gjenvinningsstasjoner skal reduseres ved oppstarten av Fossen miljøstasjon. Etter tre års drift skal det vurderes om de to gjenvinningsstasjonene skal nedlegges.

5.2 Renovasjonsløsning 2026

Den 1 oktober 2026 trådte ny renovasjonsløsning i kraft med fire beholdere som tømmes ved husstanden.

Det vil i 2027 pågå etterarbeid i prosjektet; ferdigstilling av alle hytteområder og endringer i borettslag/sameier/vel som i etterkant av utsett av ny løsning ønsker endringer og RFID-merking av beholdere.

Prosjektet har en økonomisk ramme på 80 MNOK.

6 Beredskapsplan for økonomisk innsparing på minimum 3% i prioritert rekkefølge

Selskapet kan, om ønskelig eller nødvendig, gjennomføre en innsparing på 3 %. Dette er ikke en del av budsjettet, men blir iverksatt dersom det er behov. Dette vurderes løpende. Follo Ren IKS er et selskap som kjøper store deler av tjenestene i et konkurranseutsatt marked og er derfor prisgitt dette for å kunne tilby de lovpålagte tjenestene. De totale personalkostnadene i selskapet utgjør ca. 25% av totalkostnadene.

Follo Ren IKS sitt foreslåtte budsjett for 2027 har et driftstilskudd på kr 171,5 millioner.

3 % av dette utgjør ca. kr 5,2 millioner kroner.

Reduserte åpningstider på gjenvinningsstasjonene

Ved å redusere åpningstidene på gjenvinningsstasjonene vil man ha behov for mindre bemanning og noe lavere driftsutgifter på maskiner. Innsparingspotensial er estimert til inntil ca. kr 2,0 millioner. Konsekvensene av dette er redusert service til innbyggerne, noe økt forsøpling ute i kommunene og en lavere gjenvinningsgrad på grunn av dårligere sortering.

En kraftig besparelse ville være å ha en sentral gjenvinningsstasjon og avvikle de to andre. Grove anslag ligger på en besparelse på kr 10-15 millioner per år.

Økning i prisene på gjenvinningsstasjonene

Ved å øke gebyrprisene med 25 % vil de samlede inntekter øke med ca. kr 3,0 millioner innenfor selvkostområdet. Alternativt kan også den svært subsidierte egenandelen på levering av hageavfall økes til "normal" sats. Denne endringen vil utgjøre ca. kr 1,8 millioner. Totalt utgjør dette ca. kr 4,8 millioner.

Reduksjon av informasjonsbudsjettet

Det vil være mulig å redusere informasjonsbudsjettet for en periode med kr 0,3 millioner. Innsparingene vil gå ut over omdømme av Follo Ren IKS på grunn av mindre tilgjengelig informasjon for abonnentene. Resultatet vil sannsynligvis bli en dårligere matutsortering da mye av informasjonsmidlene må brukes på den nye renovasjonsløsningen.

Saksinformasjon:

Det fremlagte budsjettet for 2027 gir et behov for driftstilskudd fra eierkommunene på kr 171,5 millioner som er en økning på kr 9,4 millioner som utgjør 5,8 % fra 2026.

Dette gir et gebyrgrunnlag i 2027 som representerer en økning på kr 180,- på et standard årsabonnement som er mindre enn det som er vedtatt i tidligere handlingsplaner.

Økningen er et resultat av normal pris- og lønnsvekst, økt innbyggertall, nye avtaler som har vært ute på anbud og ekstra kostnader i forbindelse med ny lovpålagt renovasjonsløsning som blir rullet ut i 2026. For 2027 budsjettet vil det være en god del som gjenstår av krevende lokale tilpasninger og etterarbeid med spesielle områder med dertil ekstra kostnader. De fleste hytteområdene vil få nye løsninger i 2027. Den nye renovasjonsordningen er den største endringen som har skjedd hos Follo Ren på 15 år og krever store investeringer i avfallsbeholdere og utstyr samt langt mer omfattende tømmeruter. Antall tømminger hos abonnentene går fra ca. 1,2 millioner til 1,8 millioner tømminger per år. For 2026 vil den nye løsningen ruller ut kommune for kommune fra april til november. Merkostnadene vil øke suksessivt måned for måned i takt med utrulling. For 2027 vil den nye løsningen få full effekt på de økte kostnadene.

Inntektene fra brukerbetaling på gjenvinningsstasjonene har økt med til sammen kr 1,8 millioner i forhold til budsjett 2026. Den største delen av denne økningen er innføring av en moderat brukerbetaling på levering av hageavfall da prinsippet om at forurensere skal betale også må gjelde denne avfallstypen. Dette har tidligere vært gratis selv om kostnadene for transport og behandling av hageavfall er betydelig. Inntekter fra produsentansvarsordningene er budsjettet med kr 9,7 millioner da den lovpålagte ordningen begynner å fungere bedre selv om det fremdeles er store uenigheter på nivået av de kostnadene produsentansvarsselskapene skal dekke. Forhandlinger er pågående gjennom hele 2026. Derfor har deler av denne inntekstposten en grad av usikkerhet i seg.

Budsjettet er basert på normale kostnadsøkninger i forhold til indeksregulerte avtaler, estimerte lønnsøkninger og offentlige reguleringer og pålegg. Økning i antall abonnenter og avfallsmengder er beregnet med 1,5% og det er kalkulert med estimerte markedspriser for salg av avfallstyper som har positiv verdi.

Follo Ren har i sin strategi ambisiøse mål for fremtiden med «grønne» valg og nye løsninger. Det legges opp til et høyt aktivitetsnivå i 2027 der innføringen av nye renovasjonsløsninger med utrulling av nye avfallsbeholdere ferdigstilles for fellesløsninger og hytteområder. Parallelt vil arbeidet med regulering, prosjektering og bygging av Fossen miljøstasjon gå for fullt.

Follo Ren har i dag en av de beste renovasjonsløsninger når det gjelder miljø, bærekraft og innbyggerperspektiv. Innføring av renovasjonsbiler på biogass, levering av restavfallet til sentralsortering, høye krav i ny avtale om jordproduksjon av hageavfallet og utvidelse av antall sorterte avfallstyper har medført at kostnadene de seneste årene har økt.

En overgang til «det grønne skiftet» med en rekke nye målsetninger gjennom EU-direktiver og forordninger gjør at hele avfallsbransjen er under store endringer. Resultatet er at mange av tiltakene for å nå målene vil være langt mer kostbare enn dagens innarbeidede løsninger med tilhørende relativt lave priser på avfallshåndteringen. Markedet for moderne behandlingsanlegg som kan gi mer materialgjenvinning av avfallstyper som f.eks. tekstiler, plast, trevirke, betong osv. er stort. Men den industrielle infrastrukturen med nye anlegg som kreves for å oppnå tiltenkte resultater er foreløpig helt i startfasen. Det er også mangel på risikovillig kapital både fra privat og offentlig side foreløpig.

Markedsituasjonen innenfor avfallsbransjen har en grad av usikkerhet på råvarepriser, nye barrierer for eksport av avfall og en stor kostnadsvekst på grunn av høye energipriser gjør budsjetteringen for neste år usikker. Spesielt gjelder det å estimere utviklingen på avfallsmengder og kostnadene rundt

behandling og transport av avfallet. Follo Ren følger nøye med i den tekniske utviklingen, men ser ikke at nye løsninger av vesentlig betydning vil være tilgjengelige i 2027. Markedet for sekundære råvarer i Europa fungerer ikke som ønsket da bruk av jomfruelige materialer fremdeles er lang billigere for produsentene. Dette resulterer i at store deler av gjenvinningsbransjen må redusere sine aktiviteter da etterspørselen etter deres sekundære råvarer er for liten. Myndighetene har nå pålagt kommunene ansvaret for å ha innsamling av tekstilavfall og å innføre henteordning for glass- og metallemballasje på husstandnivå. Dette vil medføre store ekstra kostnader i årene fremover på grunn av nødvendige investeringer i oppsamlingsenheter, og i løpende driftskostnader med flere hundre tusen ekstra tømminger av beholdere per år.

Myndighetene er i gang med å innføre et utvidet ansvar for produsentansvarsordningene der produsentene av emballasje, batterier, elektriske apparater, tekstiler etc. må betale kommunene for relevante og nødvendige kostnader for innsamling, transport og behandling. Follo Ren har forberedt dette med å allokere en person med ansvar for dokumentasjon, selvkostberegninger, fakturering og oppfølging av disse nye ordningene. Fra 1. juli 2025 kom det en ny forskrift som gjelder en utvidet plikt for produsentansvarsselskaper til å dekke «nødvendige kostnader for innsamling, transport og behandling» av deres avfall innenfor emballasje (papp, kartong, plast, glass, tre, metall osv.). I tillegg innføres produsentansvarsordninger også for tekstiler i 2027. Miljødirektoratet utarbeider en veileder som skal definere hvordan kommunenes nødvendige kostnader skal utregnes. Erfaringer så langt er at dette ikke fungerer godt nok og at kommunene ikke får dekket sine «nødvendige» kostnader. Follo Ren vurderer at det er stor sannsynlighet for at de nye avtalene vil innebære at en del av kostnader som i dag dekkes av gebyret kan faktureres produsentansvarsselskapene etter hvert. For 2027 er det lagt inn økte inntekter på kr 7,7 millioner som skal dekkes av produsentansvarsselskapene.

Foreløpige opplysninger fra KLP om fremtidige pensjonskostnader er lagt til grunn for pensjonskostnadene i budsjettet.

Det er en økning av prisene på kundebetalte egenandeler på våre gjenvinningsstasjoner for private kunder i 2027. Det vil bli lagt inn en moderat egenbetaling på levering av hageavfall som et ledd i å følge prinsippet om at forurensere skal betale. Den budsjetterte inntjeningen dekker ikke fullt ut de kostnadene selskapet har for transport og behandling av hageavfall.

I investeringsbudsjettet ligger det inne låneforpliktelser og lånebehov på totalt kr 216,8 millioner ved utgangen av 2027. Her inngår kjøpet av tomt på kr 54,8 millioner til Fossen miljøstasjon. Andre investeringer skal gå til regulering og prosjektering av Fossen miljøstasjon, Renovasjonsløsning 2026 med utrulling av 60 000 nye beholdere, diverse innsamlingsutstyr og containere og utstyr til gjenvinningsstasjonene.

Finansinntektene er budsjettert til kr 3,9 millioner og finanskostnadene til kr 7,9 millioner som gir Sum finansposter på – kr 4,0 millioner.

Noen av hovedelementene i budsjettet for 2027 er listet opp under.

- *Driftsbidraget fra eierkommunene er budsjettert med kr 171,5 millioner som gir en økning på kr 9,5 millioner som tilsvarer 5,8%.*
- *Driftskostnadene er økt med kr 11,3 millioner og inntektene er økt med kr 5,5 millioner.*
- *Kostnadene til innsamling, sortering og gjenvinning av avfall fra husholdningene har en økning på kr 2,7 millioner.*
- *Kostnadene for transport, behandling og gjenvinning av avfall fra gjenvinningsstasjonene har en økning på kr 5,3 millioner.*
- *Kostnadene for behandling av restavfall og matavfall øker med kr 2,5 millioner.*

- Sum finansposter endres negativt fra 2026 til 2027 med kr 2,5 millioner. Hovedårsaken er økning av lån til investeringer i perioden.
- Inntekter fra salg av avfall med positiv verdi er økt gjennom flere år. Markedsprisene på avfall som metall, papp/papir, trevirke og EE-avfall er usikre. Disse inntektene er basert på løpende markedspriser og risikoen for store avvik er hele tiden til stede. Det budsjetteres med kr 17,2 millioner i salgsinntekter og produsentansvar som er kr 3,1 millioner høyere enn forrige budsjettår.
- Det budsjetteres med kr 1,8 millioner i økte inntekter på egenandelen på gjenvinningsstasjonene på grunn av prisjusteringer og innføring av egenandel på hageavfall.
- De fleste driftskostnadene hos Follo Ren kommer i hovedsak fra det markedet tilbyr der nesten alt av innkjøp legges ut på anbud.
- Personalkostnadene i Follo Ren utgjør 25,2 % av driftskostnadene i selskapet. På personalsiden er situasjonen stabil der det blir lagt inn flere faste ansatte i deltidsstillinger på grunn av fireårsregelen, samt at det planlegges en lærlingplass for 2027. I tillegg vil det ansettes 1,5 personer på tidsbegrensede arbeidskontrakter for å fullføre den nye renovasjonsløsningen samt et stort etterarbeide gjennom 2027. Ny daglig leder er ansatt og tidligere daglig leder vil være ansatt i selskapet de tre første månedene av budsjettåret.

Med disse hovedmomentene lagt til grunn for budsjett 2027 gir det et behov for driftstilskudd fra eierkommunene på totalt kr 171,5 millioner. Nytt gjennomsnittlig gebyrgrunnlag for ett standardbonnement blir kr 3 295 (eks. mva.) per år.

Budsjett Selvkost 2027

Tabell nedenfor viser hovedlinjene i inntekter, kostnader og finans.

Selvkost	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
DRIFTSINTEKTER			
Driftstilskudd	153 240 000	162 050 000	171 495 090
Salgsinntekter	25 534 192	29 174 626	34 671 584
Sum Driftsinntekter	178 774 192	191 224 626	206 166 674
DRIFTSKOSTNADER			
Varekostnader	0	0	
Personalkostnader	33 971 421	47 377 983	50 886 629
Driftskostnader	121 257 462	139 918 604	147 673 788
Sum Driftskostnader	155 228 883	187 296 587	198 560 417
Avskrivninger	2 940 635	2 408 039	3 606 256
Sum totale driftskostnader	158 169 518	189 704 626	202 166 674
Driftsresultat	20 604 674	1 520 000	4 000 000
Finansinntekter	3 935 148	3 250 000	3 900 000
Finanskostnader	3 471 197	4 770 000	7 900 000
Sum Finans	463 951	-1 520 000	-4 000 000
Ekstraordinær kostnad	0	0	0
Årsresultat	21 068 625	0	0

Driftstilskudd Selvkost 2027

	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Driftstilskudd fra kommunene	153 240 000	162 050 000	171 495 090

Budsjett per avdeling 2027

Nedenfor vises driftsbudsjettet per avdeling der eventuelle inntekter er ført mot kostnadene på avdelingen. Dette gir en netto kostnadsoversikt som igjen danner grunnlaget for driftstilskuddet fra eierkommunene. Avdeling Bedrift er oppført med egen tabell og hører ikke med i selvkostområdet.

Avdeling	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
100 Driftstilskudd	153 240 000	162 050 000	171 495 090
101 Renovasjon	-69 380 385	-83 905 770	-83 000 621
104 Teigen	-5 836 432	-5 632 400	-6 834 737
105 Oppedal	-9 441 426	-8 761 820	-10 810 477
106 Bølstad	-10 306 955	-9 679 150	-11 172 295
108 Økonomi og personal	1 272 738	-12 150 150	-13 073 017
109 Kommunikasjon og IT	-11 142 042	-12 671 630	-12 700 330
110 Drift	-4 394 187	-3 841 700	-3 142 335
116 Innkjøp	-2 359 081	-2 767 870	-2 870 216
117 Daglig leder	-3 798 543	-4 438 750	-4 706 723
118 Prosjekt og utvikling	-6 066 442	-6 041 030	-6 917 905
119 Omlastehall og lager	-7 339 128	-8 164 540	-9 232 603
122 Kundeservice	-3 366 106	-3 995 190	-4 109 255
123 Miljøbil, miljøhus			-2 924 575
130 Fossen Miljøstasjon	-13 386	0	
SUM	21 082 011	0	0

Salgsinntekter 2027

De fleste avfallstypene på våre gjenvinningsstasjoner har en negativ verdi og vi må betale for transport og for å få avfallet behandlet på forskriftsmessig måte. Noen avfallstyper som papp og papir, metall, EE-avfall, glass- og metallemballasje, PCB-vinduer og batterier får vi betalt for i form av markedspriser, eller en viss kompensasjon i ulike produsentansvarsordninger.

Prisen for salg av papir endrer seg hver måned, og prisen indeksreguleres etter Euwid-indeksen.

Det er budsjettet med en salgspris på kr 200,- per tonn for denne avfallstypen basert på markedsutviklingen for returpapir i Europa. Dette er langt lavere enn i 2026. Innsamlede mengder av papir reduseres også noe hvert år (ca. 6-7%). Vi har erfart at salgsprisen for metall er veldig varierende. Prisen justeres etter Celsa-indeks, og den kan endre seg inntil fire ganger i løpet av en måned. Både mengder og pris er lagt på erfaringstall fra 2026. Mottak av elektronisk avfall (EE-avfall) er bundet av en avtale via produsentansvarsordningen der vi får en kompensasjon for sortering og klargjøring for transport. Denne kompensasjonen er i en ny avtale høyere enn tidligere. For salg av glass og metallemballasje er det budsjettet med en økning som er basert på generell prisøkning som blir betalt gjennom produsentansvarsordningen samt en liten økning av mengder ettersom innhenting av dette avfallet skjer hos husholdningene i 2027.

Gebyrinntekter fra egenandel på gjenvinningsstasjonene er budsjettet med økning på kr 1,8 millioner med basis av konsumprisindeksen pluss innføring av en moderat egenbetaling for levering

av hageavfall.

Under posten «hentetjenester privat» ligger abonnementsordningen for henting av hageavfall i beholdere. Denne tjenesten kalkuleres til selvkost med både direkte og indirekte kostnader der den enkelt abonnent betaler fullt ut for denne ekstratjenesten. Prisen er regulert opp med 4 og 5 % på de to abonnementsmulighetene.

Inntekter Selvkost	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Produsentansvar	2 000 000	9 730 725
Salg av avfallstyper	12 052 626	7 447 131
Salg av kompostjord	140 000	0
Salg av ekstrasekker	15 000	15 000
Salg av kasserte beholdere til gjenvinning	40 000	50 000
Gebyrinntekter fra gjenvinningsstasjonene	10 560 000	12 350 000
Renovasjon lldjernet	68 000	68 000
Salg av oppsamlingutstyr, bytte av beholdere, ekstratømming	245 000	220 000
Hentetjenester hageavfall, vask og service nedgravde enheter	3 992 000	4 394 728
ÅFØ kontingent		320 000
Leieinntekter fra avd Bedrift for beholdere og utstyr	62 000	76 000
Sum inntekter Selvkost	29 174 626	34 671 584

Fordelingen av driftstilskuddet er beregnet etter abonnentsfordelingen i selskapsavtalen.

Kommune	Eierandeler	Fordeling av driftstilskudd 2027
Frogn kommune	16,2 %	27 782 205
Nesodden kommune	16,9 %	28 982 670
Nordre Follo kommune	49,9 %	85 576 050
Ås kommune	17,0 %	29 154 165
Totalt	100,0 %	171 495 090

Tilbakeføring i 2027 av tidligere overskytende resultat

Fra overskudd i 2024 er det beregnet at eierkommunene vil få tilbakeført til sammen kr 7 752 061 i 2027. Fordelingen er i henhold til eierandeler i 2024 og vises i tabell her.

Kommune	Eierandeler gjeldende i 2024	Beregnet tilbakeføring i 2027 av overskudd fra 2024
Frogn kommune	17,0 %	1 317 850
Nesodden kommune	17,2 %	1 333 354
Nordre Follo kommune	48,9 %	3 790 758
Ås kommune	16,9 %	1 310 098
Totalt	100,0 %	7 752 061

Fakturering av gebyrer for ekstratjenester

Kommunene fakturerer renovasjonsgebyret etter selvkostreglementet.

I tillegg er det avtalt mellom eierkommunene og Follo Ren at de abonnentene som har bestilt abonnement på hageavfallshenting faktureres av kommunen i tredje kvartal med et gebyr på følgende abonnementer:

Hageavfallsabonnement for sesongen 2027

Hageavfallsbeholder 240 liter kr 910,- per år inkl. mva.

Hageavfallsbeholder 360 liter kr 1.080, - per år inkl. mva.

Låneforpliktelser og investeringsbudsjett

Nedenfor vises en overordnet tabell over låneforpliktelser, vedtatte investeringer 2026 og lånebehov i forhold til investeringsplan for 2027.

Detaljert tabell og informasjon er å finne i avsnittet om Investerings- og anskaffelsesbehov i maskiner, utstyr og anlegg i 2027. Kjøp av tomt på kr 54,8 millioner ble gjennomført i 2024.

	Låneforpliktelser og lånebehov 2027	Påløpende avdrag 2027
Gjeldende låneforpliktelser pr 01.01.27	98 864 316	5 783 482
Vedtatte lånefinansierte investeringer 2026*	63 020 000	4 814 500
Lånebehov for investeringer i 2027	54 900 000	926 250
Sum	216 784 316	11 524 232

** Reguleringen av Fossen miljøstasjon tar lenger tid enn antatt.*

Store deler av den totale investeringsrammen forskyves til 2028 og 2029.

Kommentarer til budsjett for avdelingene under Selvkost 2027

Avdeling: Økonomi og personal

Generelt

Avdeling Økonomi og personal har en økning på kr 1,3 millioner i budsjettet for 2027 i forhold til 2026.

Hoveddelen av dette kommer av økte rentekostnader på kr 7,9 millioner til investeringene ved kjøp av oppsamlingsutstyr som inngår i prosjekt «Renovasjon 2026» samt prosjekteringen av Fossen Miljøstasjon. Kostnadene til pensjons er redusert med kr 1,8 millioner.

Personal

Pensjonskostnader som reguleringspremie og mulig økte pensjonsforpliktelser i forbindelse med aktuar er vanskelig å forutse. Disse budsjettene er estimert med en reduksjon for 2027 på kr 1,8 millioner. Budsjettet for yrkesskade- og ulykke/gruppelivsforsikringen økes også noe samt at det gjennomføres en pålagt helseundersøkelse.

Driftskostnader

Personalforsikringer og andre forsikringer har økt noe mer enn konsumprisindeksen i 2026. I 2026 ble det en utbygning av kontorlokalene for å få plass til fast ansatte og midlertidige ansatte i prosjektene med ny renovasjonsløsning og ny miljøstasjon. Dette gir en husleieøkning på ca. kr 155 000 per år fram til flytting av administrasjonen til Fossen Miljøstasjon.

Finans

Renteinntekt går noe opp, hovedsakelig grunnet noe høyere rente. Vi antar at det blir rente på 5% i 2027.

Rentekostnader øker betydelig. Hovedsakelig fra nye store låneopptak til Renovasjon 2026 og Fossen Miljøstasjon. Renten i 2027 er satt til 5%.

Avdeling: Renovasjon

Generelt

Samlet er det budsjettert en økning i inntekt på kr 2,5 millioner, som i hovedsak er et resultat av forventet økning i kompensasjon grunnet produsentansvaret, mens inntektene fra salg av diverse avfallsfraksjoner er redusert.

Kostnadene vil øke på innsamling og transport av avfall da avtalene indeksreguleres og antall abonnenter øker. En ny renovasjonsavtale basert på den nye innsamlingsløsningen starter i Q2-2026 med innsamling av matavfall og glass- og metallemballasje på husstandsnivå. Dette ga en stor kostnadsøkning i 2026. Erfaringene så langt viser at tilbudet om nabodeling og fellesløsninger er langt mer populært enn antatt. Dette gjør at tømmekostnadene reduseres og disse kostnadene er redusert med kr 1,9 millioner i 2027 budsjettet. Behandlingskostnadene for ettersortering av restavfallet og behandling av matavfall har økt med kr 2,5 millioner. Årsaken er i hovedsak at restavfallsvolumet (restavfall og matavfall i grønne poser) reduseres når matavfallet i grønne poser forsvinner fra anlegget og ROAF får mindre volum og fordele kostnadene på. Det jobbes med å få nye kunder med relevant avfall inn i anlegget. Matavfallet transporteres direkte fra omlastehallen til biogassanlegget i Vestfold. En stor andel av kostnadene hos ROAF er avtalen på forbrenning av restavfallet der ny forbrenningsavtale ble dyrere enn tidligere.

Driftsinntekter

Det er budsjettet for nedgang i papirtonnasje der budsjettpris per tonn er kr 200,- mot kr 700,- i 2026. Samlet salg av avfallstyper og kostnadsdekning fra produsentansvarselskapene innebærer da en økning på kr 3,1 millioner mot budsjett 2026. Det inkluderer også mer støtte for økte mengder glass- og metallemballasje og flere abonnenter på hageavfallsordningen.

Personal

Totalt vil det bli en reduksjon på kr 0,7 millioner for lønnskostnader på denne avdelingen. Innhenting av glass- og metallemballasje fra returpunkter har vært drevet i egenregi med en mann med kranbil. Fra 2027 er all innhenting av denne avfallstypen integrert i innsamlingskontrakten med ekstern entreprenør.

Driftskostnader

Det budsjetteres med en reduksjon på kr 1,9 millioner i 2027 mot budsjett 2026 på innsamling og transport av husholdningsavfall på husstands nivå.

Ny renovasjonsløsning 2026 medfører to nye beholdere som skal tømmes. På et fullt år går vi fra ca. 1,2 millioner tømminger til et teoretisk beregnet antall på 1,8 millioner. Dette tallet er usikkert da det ser ut til at løsningen med nabodeling av beholdere og flere fellesløsninger blir mere utbredt enn antatt. De totale kostnadene beregnes til å bli lavere dersom denne trenden får full effekt.

Det er ventet en reduksjon i mengden restavfall, grunnet oppstart av separat matavfallsinnsamling gjennom året. I budsjettet for 2027 er det estimert en total behandlingskostnad på restavfall og matavfall som er kr 2,5 millioner høyere enn i 2026. Estimaten baseres på tall fra ROAF der behandlingskostnaden økes. Ny avtale med produsentansvarselskapet på plast gjør at de tar en større del av kostnadene for utsortering av plastavfall enn tidligere, mens en ny avtale på forbrenning av restavfallet etter sortering er høyere enn tidligere.

Avdeling: Lager og omlastehall

Generelt

Det er gjort en del større endringer i budsjettet fra tidligere på grunn av omlegging til omlasting av tre avfallstyper, restavfall, matavfall og glass- og metallemballasje, mot bare restavfall. Det er foretatt en del investeringer på anlegget for å få til den nye driften samt noe økt bemanning. Totalt er økningen på kr 0,6 millioner. Det er regnet med noe økning i vedlikehold av maskiner og utstyr samt vedlikehold av anlegget på grunn av alder.

Avdeling Gjenvinningsstasjoner og drift, Teigen, Oppegård, Bølstad

Generelt

Budsjettet for 2027 er lagt opp til en tilsvarende drift som i 2026, men med forventning om en moderat økning i volum av besøkende og avfallsmengder. Det gjøres en del organisasjonsendringer samt nye turnusordninger som er nødvendige, men som utløser noe høyere kostnader enn tidligere. Aktivitetene på stasjonene viste en kraftig nedgang etter koronatiden. Betydelige renteøkninger, mindre generelt forbruk og lav byggeaktivitet er sannsynlige årsaker til dette. Etter dette har det vært gradvis en økning av antall besøkene og avfallsmengder. Denne trenden videreføres i budsjettene for 2027.

Det er etablert 11 Miljøhus som nå er i ordinær drift. Ordningen er blitt tatt godt imot av innbyggerne og blir flittig brukt. Dette genererer mer arbeid og kostnader enn tidligere da disse

installasjonene må tømmes regelmessig og ha kontinuerlig vedlikehold. Økte kostnader til personal og drift er tatt med i 2027 budsjettet sammen med at det er planlagt for ytterlige fem nye Miljøhus.

Driftsinntekter

Det er lagt opp til gebyrøkninger kundene betaler som egenandel ved levering til stasjonen på ca. 3%. Det forventes høyere besøkstall og inntektene er budsjettet med en økning på kr 1,8 millioner til kr 12,4 millioner. En ny ordning med en moderat egenandel på levering av hageavfall, som tidligere har vært dekket gjennom renovasjonsgebyret, utgjør ca. kr 1,6 millioner.

Salg av avfallstyper som har positive markedsverdier er budsjettet til en økning volummessig til neste år. Prisene som er benyttet i budsjetteringen er basert på prisene mann har erfart gjennom første halvår i 2026 samt nye avtaler. Dette gjelder i hovedsak avfallsfraksjoner som metall, papp/papir, EE-avfall og blybatterier.

Personal

Det legges opp til nye turnusordninger etter at nødvendige tiltak for en bedre organisering av fast ansatte og bruk av deltidsstillinger og vikarer er gjennomført. Det er gjort fortløpende justeringer med hensyn til stillingsbrøker, fast ansatte, engasjementstillinger, sommervikarer og ringevikarer for å tilfredsstille lovverket. Bemanningsbehovet i 2027 er lagt på samme nivå som i 2026 selv om det budsjetteres med relativt større aktivitet med flere besøkende og mere avfall.

Driftskostnader

Den største kostnadsposten på gjenvinningsstasjonene er transport og behandling av avfall, som påvirkes av både volum og prisutvikling. Det forventes en volumøkning og en generell prisstigning i 2027. Kostnadsøkningen er estimert til å bli kr 5,3 millioner med en total kostnad på kr 26,6 millioner. Nye store avtaler som har vært ute på anbud som trevirke og restavfall har resultert i langt dyrere avtaler enn tidligere. En stor avtale på transport og behandling av hageavfall skal ut på anbud høsten 2026 og etter en markedsundersøkelse ser det ut som om også der vil kostnadene øke betydelig. Kostnader for leie av maskiner har også økt med kr 0,8 millioner som er lang mer enn prisstigningen.

Gebyrsetter (egenandel) for privat kunder på gjenvinningsstasjonene i 2027

Det er lagt inn en prisstigning på gebyrene på gjenvinningsstasjonene fra 2026 til 2027. Etter at kvoteordningen kom er det også kommet en egen prisliste for privatkunder som har brukt opp sin kvote som er høyere enn den ordinære prislisten, men lavere enn næringsprisene.

Prisene er subsidierte og kan betraktes som en egenandel for kunder som er registrert med husstand i en av eierkommune. Resten av kostnaden betales gjennom det kommunale renovasjonsgebyret. Kunder fra andre kommuner eller næringsdrivende må betale etter prislisten som gjelder for bedrifter og næringsdrivende. Disse prisene er langt høyere.

Prisliste for private på gjenvinningsstasjon 2027 (NOK inkl. mva.)

Beskrivelse	Pris 2026	Pris 2027
Én avfallssekk (maks 125 liter)	60	65
Personbil	125	130
Personbil med tilhenger opp til 2,5 m	245	255
Tilhenger opp til 2,5 m	200	210
Tilhenger 2,51-3,5 m	350	360
Tilhenger 3,51-5,0 m	420	430
Liten varebil og pickup (opp til 4 m3)	240	250
Mellomstor varebil (opp til 8 m3)	390	410

Stor varebil (opptil 15 m3)	490	510
Lastebil (3,51-7,5 tonn)	980	1010
Tillegg tungmasser per 0,5 m3	150	160
Tillegg gipsplater med fliser	80	90
Tillegg stubber og røtter over 15 cm, per m3	170	180
Varebil med påbygg (opp til 3,5 tonn)	660	680
Hageavfall én avfallssekk	-	15
Hageavfall personbil	-	35
Hageavfall bil og tilhenger	-	60
Gratis FA	-	-
Gratis EE	-	-
Gratis annet (metall, papir og båter)	-	-
Gratis juletre	-	-

Avdeling: Prosjekt og utvikling

Generelt

Avdelingen gjennomfører utredninger og prosjekter for å tilrettelegge for bedre løsninger for innbyggerne i våre eierkommuner slik at målene satt i selskapsstrategien og fra internasjonale og nasjonale myndigheter nås.

Avdelingen er ansvarlig for strategiutvikling og strategioppfølging og har det daglige ansvaret for utarbeidelse av statistikker.

For å legge til rette for gode renovasjonsløsninger for våre innbyggere har denne avdelingen et tett samarbeide med våre eierkommuner i alle plan-, regulerings- og byggesaker.

Avdelingen har ansvaret for utviklingen av Fossen Miljøstasjon og utrulling av beholdere til matavfall, og glass- og metallemballasjeavfall i 2026. Dette er to meget store prosjekt som krever mye ressurser fra flere avdelinger i virksomheten, samt ekstra ressurser som er engasjert på tidsbegrensede kontrakter. Begge disse prosjektene vil medføre store kostnader som er budsjetter med i 2027.

Avdeling: Kommunikasjon og IT

Kommunikasjon:

Budsjettet for 2027 er lagt opp som et normalår for Follo Ren etter innføring av ny renovasjonsløsning i 2026. Det vil fortsatt være behov for kommunikasjon rundt ny sorteringsordning og oppdatering av informasjonsmateriell. Budsjettet for design, utforming og produksjon er derfor i hovedsak videreført, med en mindre reduksjon fra 2026.

Annonsebudsjettet reduseres med kr 0,2 millioner sammenlignet med 2026. Dette vil gi noe lavere annonsetrykk i 2027.

Budsjettet for øvrige markedstiltak videreføres på 2026-nivå for å dekke økt behov for utstyr, nye bilder og oppdatering av bildebank knyttet til ny renovasjonsløsning. Kontoen inkluderer også KTI og avgifter til sortere.no, hvor kostnadsnivået har økt de siste årene.

IT og digitalisering:

I 2027 øker budsjettet med kr 0,2 millioner til lisenser for IT, da vi har flere ansatte samtidig som særlig Microsoft-lisenser har økt vesentlig i pris. Et høyere fokus på IT-sikkerhet har også blitt nødvendig etter det generelle trusselbildet, og det har vært nødvendig å høyne sikkerheten på alle

Microsoft-lisenser for å ikke være utsatt for IT-angrep.

Drift av IT er redusert med kr 0,2 millioner fra budsjett 2026. Hovedårsaken til dette er at vi har redusert en del servertjenester som ikke lenger er nødvendig, og ser den fulle nytteverdien av å ha avviklet AWD og ha fagsystemer i leverandørenes drift og skytjenester. Det gir oss en enklere drift og har også innvirkning på prismodellen i Azure med prising av servere etter forbruk.

Personal i Follo Ren IKS

Det er budsjettet med 1,5 stilling ekstra som engasjement i 2027 for etterarbeider med renovasjon 2026-prosjektet og for håndtering og sekretariat for AFØ (Avfallsforum Øst). Follo Ren får dekket AFØ-kostnaden gjennom kontingent fra de andre avfallsselskapene i regionen med kr 320.000. Det vil belaste 2027 budsjettet med en ekstraordinær kostnad ved at avgående daglig leder er ansatt fram til 1.april i budsjettåret for å bistå ny daglig leder.

Det vil bli ansatt personer i midlertidige og tidsbegrensede prosjektstillinger i forbindelse med prosjektene «Renovasjonsløsning 2026» og «Fossen Miljøstasjon». Kostnadene for disse inngår i investeringsbudsjettene på respektive prosjekter.

Follo Ren hadde 47,1 årsverk ved siste årsregnskap ved utgangen av 2025.

Finans

Renteinntektene er budsjettet til kr 3,9 millioner og rentekostnader er budsjettet med kr 7,9 millioner. Sum finans blir da – kr 4,0 millioner.

Investerings- og anskaffelsesbehov av maskiner, utstyr og anlegg i 2027:

Lånerammen i selskapsavtalen er kr 450 millioner.

Tabellen under viser hvilke låneforpliktelser selskapet har i forhold til tidligere investeringer samt investeringsbehov i 2027.

Alle investeringene finansieres ved opptak av lån.

Oversikt over låneavtaler, vedtatte lån og budsjetterte lånebehov

Låneforpliktelser per 01.01.2027	Sum
Låneopptak 2019	317 128
Låneopptak 2020	1 170 000
Låneopptak 2021	1 540 362
Låneopptak 2022	1 426 921
Låneopptak 2023	1 652 712
Låneopptak 2024	51 375 000
Låneopptak 2024	1 230 615
Låneopptak 2025	2 151 578
Låneopptak 2026	38 000 000
Sum, låneopptak 2019 - 2026	98 864 316

Vedtatte lånefinansierte investeringer for 2026	Tidligere vedtak
Innsamlingsutstyr	1 170 000
Containere til Omlastehall og lager	500 000
Containere, utstyr og utbedringer til gjenvinningsstasjonene	500 000
Integrasjonsplattform	300 000
Miljøhus	550 000
Ny renovasjonsløsning 2026*	40 000 000
Fossen miljøstasjon**	20 000 000
Sum, vedtatte lånefinansierte investeringer 2026	63 020 000

Lånebehov for investeringer i 2027	Lånebehov	Løpetid for lån
Innsamlingsutstyr	1 700 000	10 år
Containere til Omlastehall og lager	500 000	10 år
Mesanin på lager	400 000	10 år
Containere, utstyr og utbedringer til gjenvinningsstasjonene	500 000	8 år
Integrasjonsplattform	300 000	10 år
Miljøhus	500 000	10 år
Rfid-merking av oppsamlingsutstyr hos abonnentene	1 000 000	5 år
Fossen miljøstasjon	50 000 000	40 år
Sum, lånebehov for investeringer i 2027	54 900 000	

* Det er vedtatt totale investeringer på kr 80 millioner for ny renovasjonsløsning 2026, der kr 40 millioner er låneopptatt våren 2026. Prognosen viser at investeringene blir mindre enn kr 80 millioner.

**Fossen Miljøstasjon er under regulering. Denne prosessen har tatt lengre tid enn planlagt og investeringer i prosjektet er derfor forskjøvet fram i tid.

Lånebehov i 2027

Innsamlingsutstyr

Dette gjelder ulike typer beholdere for husholdningsavfall, hageavfall, containere og nedgravde brønner for glass og metall.

Containere for Omlastehall og for transport

Det er stor slitasje på containere som frakter restavfall til ROAF-anlegget for sortering. Det legges opp til kjøp av to store nye containere per år.

Containere og utstyr til gjenvinningsstasjonene

Det er behov for å skifte ut en del av dagens containere. Grunnet liten innendørs lagringskapasitet på gjenvinningsstasjonene vil det bli kjøpt inn flere containere til slike formål.

Renovasjonsløsning 2026

Ny renovasjonsløsning 2026 innebærer innkjøp, lagerhold og utplassering av ca. 60 000 nye beholdere til husholdningene for innsamling av matavfall, og glass- og metallemballasje. Det innebærer også innkjøp, lagerhold og utplassering av større utstyr for innsamlingsløsninger til fellesløsninger, borettslag, hytteområder o.l.

Prosjektet skal finansiere alt arbeidet med utrulling og inkl. ekstra personell og «chipping/datamerking» av alt utstyr. Det er satt av totalt kr 80 000 000 for dette prosjektet i investeringsbudsjettet.

Fossen miljøstasjon

Det er budsjettet med investeringer på kr 20 millioner i 2026 for dette prosjektet. På grunn av en lengre prosess for regulering av tomten vil en del av de planlagte investeringene forskyves til senere. For budsjettet i 2027 er det satt av kr 50 millioner for prosjektering og første fase av grunnarbeider.

Budsjett Bedrift 2027

Tabell nedenfor viser hovedlinjene for inntekter, kostnader og finans.

Bedrift	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
DRIFTSINTEKTER			
Salgsinntekter	11 478 924	11 741 000	12 221 000
Sum Driftsinntekter	11 478 924	11 741 000	12 221 000
DRIFTSKOSTNADER			
Varekostnader	0	0	
Personalkostnader	1 827 966	2 119 365	2 148 498
Driftskostnader	7 004 690	8 479 134	7 899 679
Sum Driftskostnader	8 832 656	10 598 499	10 048 177
Avskrivninger		0	0
Sum totale driftskostnader	8 832 656	10 598 499	10 048 177
Driftsresultat	2 646 269	1 142 501	2 172 823
Finansinntekter	5 814	0	0
Finanskostnader	313	0	0
Sum Finans	5 501	0	0
Årsresultat	2 651 769	1 142 501	2 172 823

Kommentarer budsjett for avdeling Bedrift 2027

Generelt

Avdeling Bedrift består i hovedsak av to områder, mottak av avfall på våre gjenvinningsstasjoner og renovasjon basert på abonnement. Renovasjonstjenestene vi tilbyr gjelder tømming og behandling av samme type avfall som hos husholdningene, det vil si restavfall og papir. Det er i tillegg tilbud på henting av glass- og metallemballasje og EE-avfall.

Det vil i første omgang ikke bli gjort noen investeringer for denne avdelingen, ved behov for containere og beholdere vil dette leies av selvkostområdet Follo Ren.

Driftsinntekter

I 2027 er det budsjettert med andel av inntekter på salg av avfallstypene papp/papir, EE-avfall, trevirke og metall på gjenvinningsstasjonene. Andelene er basert på plukkanalyser fra næringskunder. Totalt kr 1,1 millioner er budsjettert for 2027.

Det legges opp til økte priser på gjenvinningsstasjonene for bedriftskunder hvert år. For 2027 budsjettet er det satt en økning med 2 % øking av kundemassen og 4,5 % øking på prisene som til sammen utgjør kr 5,2 millioner.

På abonnementsordningen på henting av avfall har vi erfart at våre tjenester er begrenset til standard beholderstørrelser og faste ruter. Det å tilby «skreddersøm» som mange kunder ønsker er utredet tidligere og ikke funnet regningssvarende å starte med. Dette er vanskelig å få til på grunn av begrenset utstyr, kjøretøy, kompetanse, dataverktøy og ansatte. Det er budsjettert med en prisøkning på 4,5 % og et tillegg for nye abonnementsordninger på matavfall og glass- og metallemballasje. Dette gir inntekter på kr 5,9 millioner for 2027.

Personal

Sum personalkostnader budsjetteres i 2027 til kr 2,2 millioner som innbefatter avdelingens bruk av en andel av organisasjonens kostnader til personell både på gjenvinningsstasjonene, omlastehallen, i administrasjonen og styret.

Lønn ansatte for avdelingen er tilnærmet som forrige år.

Driftskostnader

Avdeling Bedrift leier beholdere og containere fra avdeling Renovasjon, til bruk hos sine bedriftskunder. Avdelingen investerer ikke og tar heller ikke opp lån. Kostnader for innsamling, transport og behandling av avfallet baseres på kontrollveiinger ute hos næringskundene som har abonnement hos Follo Ren.

Budsjett for mengde avfall som leveres på gjenvinningsstasjonene er estimert med bakgrunn i kontrollveiinger som er gjort av bedriftskunder på stasjonene. Med bakgrunn i at det nå er noe økning i antall besøk av næringskunder på våre gjenvinningsstasjoner går også innsamlet avfallet noe opp. Andelen av kostnadene for 2027 er beregnet til kr 7,9 millioner.

Resultat

Resultatet for avdeling Bedrift er budsjettert med et positivt resultat på kr 2,2 millioner.

Follo Ren fører et nøyaktig avdelingsregnskap for denne avdelingen slik at kryss-subsidiering ikke forekommer. Overskuddet i resultatregnskapet vil bli rapportert inn til skattemyndighetene for normal selskapsbeskatning.

ARKIV ØST IKS

PROTOKOLL

Utvalg: Representantskapet

Møtedato: 12.05.2026

Sted: Teamsmøte

Til stede:	Aremark kommune	Per Ivar Thomasrud
	Aurskog-Høland kommune	Rune Jørgensen
	Eidsvoll kommune	Thomas Jacobsson
	Gjerdrum kommune	Karl-Arne Johannessen
	Halden kommune	Linn Laupsa
	Hurdal kommune	Paul Johan Moltzau
	Hvaler kommune	Mona Vauger
	Indre Østfold kommune	Elin Brandsrud
	Lillestrøm kommune	Brede Andreas Rørhus
	Moss kommune	Michael Torp
	Nannestad kommune	Christian Bendz
	Nes kommune	Harald Johansen
	Nesodden kommune	Cathrine Kjenner Forsland
	Nordre Follo kommune	Knut Tønnes Stenersen
	Rakkestad kommune	Karoline Fjeldstad
	Rælingen kommune	Hans Otto Tomter
	Råde kommune	Tone Johanne Brekke
	Sarpsborg kommune	Andreas Brännstrøm
	Skiptvet kommune	Ann Kristin Solli Borgersen
	Ullensaker kommune	Ingfrid Oddveig Tveit
	Vestby kommune	Kjersti Myrland
	Ås kommune	Lina Marie Guldager
	Østfold fylkeskommune	Ravn Villtokt

Forfall: Marker kommune – Våler kommune

BankID Qualified Signing
Fjeldstad, Karoline
2026-05-15

BankID Qualified Signing
Brandsrud, Elin
2026-05-15

BankID Qualified Signing
Jørgensen, Rune
2026-05-14

Møtet ble ledet av Karoline Fjeldstad, leder av representantskapet.

Sak 1/2026 - Konstituering

Det ble foretatt opprop og av 26 eiere var 24 representanter til stede i Teamsmøte. Representantskapet var dermed beslutningsdyktig.

 Godkjenning av innkalling

Enstemmig vedtatt.

 Godkjenning av saksliste

Enstemmig vedtatt.

 Valg av referent

Forslag på Elisabeth Hansen

Enstemmig vedtatt

 Valg av to møtende representanter til å underskrive protokollen.

Forslag på Rune Jørgensen, Aurskog-Høland kommune og Elin Brandsrud, Indre Østfold kommune. I tillegg signerer leder for representantskapet.

Enstemmig vedtatt.

Møtet ble lovlig satt.

Sak 2/2026 - Årsmelding for 2025

Daglig leder hadde en kort gjennomgang av årsmelding for 2025.

Harald Johansen, Nes kommune: Ønsker å vite om e-post fra ordfører i Ås kommune om bekymring rundt elektronisk arkivforvaltning har blitt hensyntatt.

Karoline Fjeldstad, Rakkestad kommune: Handlings- og økonomiplanen viser at dette vektlegges. Stadfester at representant fra Ås kommune selv må fremme saken.

Lina Guldager, Ås kommune: Fremmer bekymring om få ressurser på elektronisk arkivforvaltning, kun 1 årsverk.

Daglig leder bekrefter at det er økt ressurser på 1,5 årsverk som nå er under opplæring.

Styrets innstilling:

1. Årsmelding for 2025 godkjennes.

Vedtak:

1. Årsmelding for 2025 godkjennes.

Enstemmig vedtatt.

Sak 3/2026 - Årsregnskap 2025

Gjennomgang av årsregnskapet 2025, med fokus på de største postene.

Styrets innstilling:

1. Årsregnskap for 2025 godkjennes.

Vedtak:

1. Årsmelding for 2025 godkjennes.

Enstemmig vedtatt.

4/2026 - Revidert budsjett 2026

Daglig leder redegjorde for revidert budsjett for 2026.

Styrets innstilling:

1. Revidert budsjett for 2026 godkjennes.

Avstemming:

1. Revidert budsjett for 2026 godkjennes

Votering: Enstemmig vedtatt

Vedtak:

1. Revidert budsjett for 2026 godkjennes

5/2026 - Budsjett 2027

Daglig leder redegjorde for budsjett 2027.

Styrets innstilling:

1. Budsjett for 2027 godkjennes

Vedtak:

1. Budsjett for 2027 godkjennes

6/2026 - Handlings- og økonomiplan 2027-2030

Daglig leder hadde en presentasjon av handlings- og økonomiplan for 2027-2030.

Styrets innstilling:

1. Handlings- og økonomiplan for perioden 2027-2030 godkjennes

Vedtak:

1. Handlings- og økonomiplan for perioden 2027-2030 godkjennes

Enstemmig vedtatt.

7/2026 - Orientering om aktuelle saker fra selskapet

Daglig leder hadde en kort muntlig presentasjon av aktuelle saker fra selskapet.

- Økt aktivitet og etterspørsel
- Ny større avtale – kr. 4,9 mill.
- Digital utvikling og kapasitet
- Organisatorisk utvikling
- Økonomi og veien videre

Vedtak:

Representantskapet tar informasjonen til orientering.

Enstemmig vedtatt.

Harald Johansen, Nes kommune tar ordet og er fornøyd med en ryddig og fin fremstilling. Er fornøyd med at det blir satset på elektronisk arkiv.

Møtet ble hevet kl. 12.35

Sarpsborg, den 12.mai 2026

Karoline Fjeldstad

Rune Jørgensen

Elin Brandstrup

Handlings- og økonomiplan 2027-2030 Arkiv Øst IKS

1. Formål og bakgrunn

Handlings- og økonomiplan for 2027-2030 legger føringer for Arkiv Østs prioriteringer og ressursbruk i planperioden. Planen skal sikre en bærekraftig utvikling av virksomheten i tråd med eierkommunenes og medlemmenes behov, gjeldende lovverk og økende krav til digital arkivforvaltning.

Visjon

Vi bevarer vår felles historie og fremmer en bærekraftig arkivforvaltning for fremtiden.

Verdier

- Åpen
- Trygg
- Profesjonell

Hovedmål

I planperioden skal vi videreutvikle våre tjenester slik at de er brukerorienterte og effektive for ansatte, eierkommuner og medlemmer. I planperioden vil særlig utvikling av e-depot, håndtering av digitalt skapte arkiver og styrking av sikkerhet og beredskap ha høy prioritet.

Strategier

Organisasjonsutvikling

Vi skal bygge en tilpasningsdyktig og lærende organisasjon som kontinuerlig utvikler kompetanse og samarbeidskultur for å møte dagens og fremtiden utfordringer.

Drift og tjenesteutvikling

Vi skal sette våre eieres behov i sentrum ved å utvikle brukerorienterte og fremtidsrettede tjenester som setter eiernes behov og brukeropplevelse i sentrum.

Digitalisering

Vi skal etterstrebe effektivitet og tilgjengelighet gjennom digitalisering av tjenester og dokumentasjon, og ha fokus på utvikling av både tjenester og interne prosesser.

Sikkerhet og beredskap

Vi skal sikre at arkiv, systemer og tjenester er robuste, trygge og tilgjengelige – også i kriser og uforutsette hendelser. Systematisk arbeid med beredskap og informasjonssikkerhet skal beskytte våre eieres dokumentasjon og opprettholde stabil drift under alle forhold.

2. Dagens situasjon og sammendrag handlingsplan 2026

Beskrivelse av dagens situasjon

Arkiv Øst er i en fase med vekst og økt aktivitet, med 26 eierkommuner og økende etterspørsel etter tjenester innen både papir- og digitalarkiv.

Virksomheten har et solid faglig fundament og styrket rolle som kompetansesenter. Vi står overfor økende krav til digitalisering, sikkerhet og kapasitet. Økonomien er stabil, men presset av kostnadsvekst og økte driftsutgifter, noe som stiller krav til å prioritere, men også vurderinger rundt å sikre bærekraftig finansiering fremover.

Sammendrag av handlingsplan 2026

Drift og tjenesteutvikling

Utvikle brukerorienterte og fremtidsrettede tjenester med fokus på eierkommunenes behov og forbedret brukeropplevelse.

- Planlegge og gjennomføre ordningsprosjekter
- Planlegge og gjennomføre 2 arkivlederforum for eierkommuner og medlemmer
- Planlegge og gjennomføre motta av elektroniske skapte arkiver
- Oppgradere og ferdigstille maskinvare i e-depot
- Bevarings- og kassasjonsplan for digitalt skapte arkiver (BK-plan)

Organisasjonsutvikling

Bygge en tilpasningsdyktig organisasjon med fokus på kompetanse, effektivitet og gode arbeidsprosesser.

- Implementere EQS styringsverktøy
- Videreføre prosjekt for omorganisering og implementere ny struktur
- Utbedre kontorlokaler
- Innsette personvernombud og personvernerklæring
- Ferdigstille styrende dokumenter
- Implementere HR-system VISMA

Digitalisering

Fremme en digital utvikling som forbedrer effektivitet og tilgjengelighet i tjenester og interne prosesser.

- Planlegge og gjennomføre digitaliseringsoppdrag av eierkommunenes personalarkiv og byggesaksarkiv
- Opprette arbeidsløype for bokvugge/protokollskanner
- Vurdere mulighet for automatisering av innsyn

Sikkerhet og beredskap

Sikre at arkiv, systemer og tjenester er robuste, trygge og tilgjengelige – også ved uønskede hendelser..

- Øke kvaliteten på brannmursystem
- Anskaffe SOC-tjeneste
- Implementere SMS-varslingssystem ved strømbrudd
- Opprette sekundærlinje ved bortfall av nettilgang
- Implementere rutiner for besøkslogg og tilgangskontroll

3. Mål og strategier

Hovedmål for perioden 2027-2030

Arkiv Øst skal være et relevant ressurs- og kompetansesenter for våre eierkommuner.

I planperioden skal vi videreutvikle våre tjenester, til å være brukerorienterte og effektive for de ansatte og for våre eierkommuner og medlemmer.

Delmål og strategiske tiltak

Organisasjonsutvikling

For å sikre en robust og fremtidsrettet organisasjon vil Arkiv Øst ha et kontinuerlig fokus på utvikling av både medarbeidere og styringsstrukturer. Gjennom målrettede tiltak skal vi styrke kompetanse, effektivitet og kvalitet i arbeidet.

I planperioden vil vi:

- Høste gevinster av ny organisasjonsstruktur for å fremme kompetanseutvikling, faglig vekst og et godt arbeidsmiljø.
- Videreutvikle og vedlikeholde styrende dokumenter for å sikre klare retningslinjer, effektiv styring og en helhetlig tilnærming til arkivforvaltning.

Måltall i planperioden:

- Redusere sykefraværet til under 5%

Tjenesteutvikling

For å sikre en bærekraftig og effektiv arkivforvaltning vil Arkiv Øst videreutvikle eksisterende prosjekter og initiere nye tiltak som styrker kvaliteten på tjenestene innen arkivbevaring og tilgjengeliggjøring. Vi skal arbeide for en helhetlig og strukturert tilnærming som møter behovene til våre samarbeidspartnere.

I planperioden vil vi bistå våre eierkommuner og medlemmer med:

- Rådgivning og planlegging for avlevering av papirarkiver som er ferdig ordnet.
- Rådgivning og planlegging av elektronisk skapte papirarkiver – både forberedelser og uttrekk
- Rådgivning til nytt lovverk og forskrift, herunder bistå ved utarbeidelse av dokumentasjonsplan
- Videreføre og styrke arbeidet med ordning av papirarkiver for å sikre bevaring og tilgjengelighet.
- Fortsette arbeidet med bevarings- og kassasjonsprinsipper for digitale arkiver.
- Planlegge og gjennomføre faglige samlinger to ganger årlig, og andre kompetansehevende tiltak innen arkivforvaltning.
- Videreutvikle strategier for formidling og tilgjengeliggjøring av digitalt arkivmateriale.
- Ferdigstille og optimalisere tekniske løsninger for trygg langtidslagring av digitale arkiver.
- Fortsette arbeidet med planlegging, mottak og tilrettelegging for ordning fra betalte prosjekter fysiske og digitale arkiver

Måltall i planperioden

- Ta imot ca. 1050 hyllemeter ferdigordnet og uordnet materiale per år
- Ordne og tilgjengeliggjøre ca. 350 hyllemeter per år

Digitalisering

Arkiv Øst skal videreutvikle digitaliseringsarbeidet for å sikre en effektiv og fremtidsrettet arkivforvaltning. Vi vil utforske og iverksette løsninger som optimaliserer arbeidsflyten, inkludert automatisering av prosesser for økt effektivitet og kvalitet.

I planperioden vil vi:

- Videreutvikle digitaliseringsprosesser for dokument- og arkivmateriale fra våre eierkommuner.

- Utforske og utrede muligheten for bruk av kunstig intelligens i interne prosesser for å effektivisere arbeidsoppgaver.
- Forbedre og strømlinjeforme publisering av digitalt arkivmateriale til relevante plattformer, som Arkivportalen.
- Sikre en helhetlig og optimalisert arbeids løype for digitalisering, fra mottak til langtidsbevaring.

Måltall i planperioden:

- Digitalisere ca. 130 hyllemeter per år

Sikkerhet og beredskap

Arkiv Øst skal ha fokus på sikkerhet og beredskap for å ivareta en stabil drift der arkiver, systemer og tjenester er tilgjengelige. Det skal opprettholdes et systematisk arbeid med beredskap og informasjonssikkerhet for å beskytte våre eieres dokumentasjon.

I planperioden vil vi:

- Utrede beredskapsbehov for å sikre stabil og sikker arkivforvaltning
- Gjennomføre øvelser i brann, beredskap med fokus på informasjonssikkerhet
- Videreutvikle beredskapstiltak som skal sikre strøm og nettilgang

Måltall for planperioden:

- Gjennomføre minimum en beredskapsøvelse
- Gjennomføre minimum en brannøvelse årlig

4. Økonomiplan

Forutsetninger

Eiertilskuddet reguleres årlig i tråd med kommunal deflator¹ året forutfor budsjettåret.

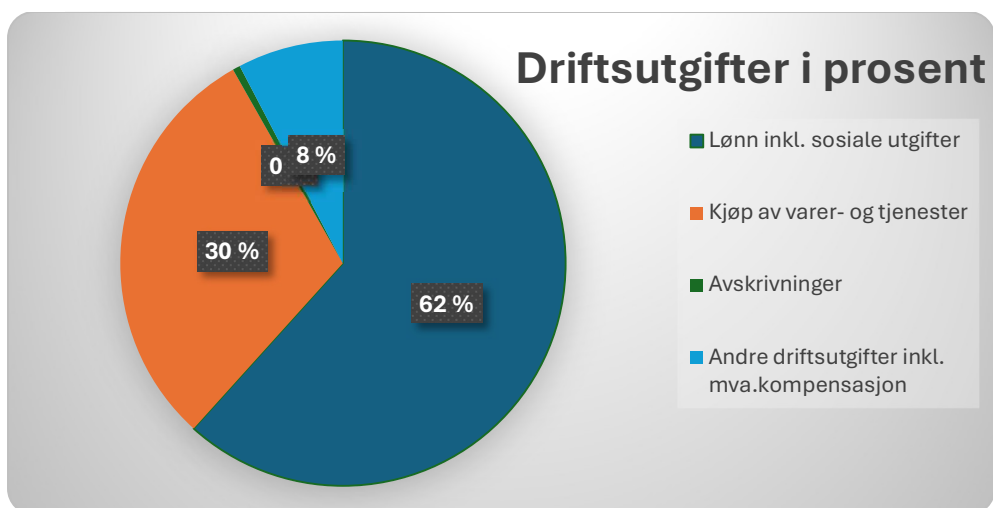
Det anbefales at underskuddet for planperioden foreløpig dekkes ved bruk av disposisjonsfondet. Samtidig innebærer dette en reduksjon i virksomhetens økonomiske handlingsrom over tid.

Selskapet må effektivisere driften, se på endring av kvalitet og responstid, men på lengre sikt vurdere en justering av eiertilskuddene. En eventuell økning i eiertilskuddet knyttes til at husleien for nytt bygg ble dyrere enn lagt til grunn når eiertilskuddet ble justert for dette, samtidig ble ikke eiertilskuddet justert for pris- og lønnsvekst i 2024. I sum vil disse endringene og en eventuell moderat økning kunne bidra til en mer bærekraftig økonomi og sikre nødvendig handlingsrom for fremtidig drift og videre utvikling av tjenestene.

Økte kostnader knytter seg særlig til husleie, digitalisering, lisens- og systemkostnader samt økt aktivitet innen tjenesteleveranse og sikkerhetstiltak.

¹ Selskapsavtalen 01.07.2025

ARKIV ØST IKS								
Driftsbudsjett								
	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Endring	Revidert budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029	Budsjett 2030
Driftsinntekter								
Salg av tjenester til deltakerkommuner	3 827 232	3 916 277	723	3 917 000	4 158 000	4 158 000	4 158 000	4 158 000
Refusjon NAV, sykepenges, fødselspenges	371 198	-	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000
Refusjon andre, inkl. mva-kompensasjon	2 235 787	1 990 000		1 990 000	1 990 000	1 990 000	1 990 000	1 990 000
Overføringer fra kommuner	18 001 885	19 115 723	277	19 116 000	19 785 000	19 785 000	19 785 000	19 785 000
Andre driftsinntekter	115 670	73 000	141 000	214 000	221 000	221 000	221 000	221 000
Sum driftsinntekter	24 551 772	25 095 000	342 000	25 437 000	26 354 000	26 354 000	26 354 000	26 354 000
Driftsutgifter								
Lønn inkl. sosiale utgifter	14 887 059	16 000 000	200 000	16 200 000	17 200 000	17 200 000	17 200 000	17 200 000
Kjøp av varer- og tjenester	8 112 361	7 800 000	100 000	7 900 000	8 177 000	8 177 000	8 177 000	8 177 000
Avskrivninger	141 679	142 000	8 000	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000
Andre driftsutgifter inkl. mva.kompensasjon	1 865 283	1 990 000	-	1 990 000	1 990 000	1 990 000	1 990 000	1 990 000
Sum driftsutgifter	25 006 382	25 932 000	308 000	26 240 000	27 517 000	27 517 000	27 517 000	27 517 000
Brutto driftsresultat	- 454 610	- 837 000	34 000	- 803 000	- 1 163 000	- 1 163 000	- 1 163 000	- 1 163 000
Finansposter								
Renteinntekter	735 502	695 000	- 42 000	653 000	500 000	500 000	500 000	500 000
Renteutgifter	2 347	-		-	-	-	-	-
Motpost avskrivninger	141 679	142 000	8 000	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000
Netto driftsresultat	420 224	-	-	-	- 513 000	- 513 000	- 513 000	- 513 000
Interne finanstransaksjoner								
Avsetninger	761 300	1 514 000	- 1 514 000	-				
Bruk av tidligere års avsetninger	1 870 001	1 514 000	1 165 000	2 679 000	927 000	527 000	527 000	527 000
Overføring til investeringsbudsjett	1 528 925	-	2 679 000	2 679 000	414 000	14 000	14 000	14 000
				-	-	-	-	-
Fremførbart for inndekning senere år (merforbruk)	-	-	-	-	-	-	-	-

ARKIV ØST IKS								
Investeringsbudsjett								
	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Endring	Revidert 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029	Budsjett 2030
Investeringer								
Investeringer i varige driftsmidler	1 417 264	1 500 000	1 165 000	2 665 000	400 000	-		-
Egenkapitalinnskudd KLP	15 660	14 000		14 000	14 000	14 000	14 000	14 000
Andre investeringsutgifter, mva. komp.	340 538	375 000	291 250	666 250	100 000			
Sum investeringsutgifter	1 773 462	1 889 000	1 456 250	3 345 250	514 000	14 000	14 000	14 000
Finansiering								
Refusjon stat, mva.komp.	340 538	375 000	291 250	666 250	100 000			
Bidrag fra årets driftsregnskap	1 528 925	1 514 000	1 165 000	2 679 000	414 000	14 000	14 000	14 000
Netto avsetninger	- 96 001							
Sum finansiering	1 773 462	1 889 000	1 456 250	3 345 250	514 000	14 000	14 000	14 000
Fremførbart for inndekning senere år (merforbruk)	-	-	-	-	-	-	-	-
Investeringstiltak:								
Egenkapitalinnskudd KLP		14 000		14 000	14 000	14 000	14 000	14 000
Bokvugge og skanner til muggangrepet materiale								
IT-infrastruktur								
Batterberedskap								
Avtrekk og flere punktavsug								
IT-infrastruktur		1 200 000	665 000	1 865 000				
Nytt sak/arkivsystem					400 000			
Tilrettelegging av lokalene		300 000	500 000	800 000				
Sum tiltak	-	1 514 000	1 165 000	2 679 000	414 000	14 000	14 000	14 000

Det er per nå ikke planlagt noen økning i antall ansatte. Det vil derimot ses på om betalte prosjekter kan medføre økt ressursbehov i form av midlertidige prosjektstillinger.

5. Oppfølging og evaluering

Det vil gjennomføres oppfølging av handlingsplanen underveis gjennom kvartalsvis evalueringer. Der vil måloppnåelse, fremdrift og eventuelle avvik vurderes. Planen justeres ved behov for å sikre relevans, god ressursutnyttelse og måloppnåelse.

Måloppnåelse i planperioden forutsetter en stabil ressursituasjon. Vesentlige endringer i økonomiske eller bemanningsmessige rammer kan påvirke fremdrift og prioriteringer.

NORDRE FOLLO KIRKELIGE FELLESRÅD

DEN NORSKE KIRKE

Nordre Follo Kirkelige Fellesråd

Nordre Follo kommune
v/kommunedirektør Øyvind Henriksen

Dato: 31.03.2026

Vår ref: 21/00224-14

Deres ref:

Forslag til budsjett Nordre Follo kirkelig fellesråd for perioden 2027 - 2030; drift og investering

Kirkevergen viser til vedtatt samarbeidsavtale, pkt. 4.3; årlig budsjett og økonomiplan.

I tråd med denne, oversender kirkevergen forslag til budsjett for drift for 2027, sammenholdt med at det er medtatt tallgrunnlag for årene 2028-2030 i tillegg, med en kommunal deflator med 4 % i økning pr. år f.o.m. 2027.

Nordre Follo kirkelige fellesråd har et 2-delt ansvar gitt gjennom *lov om trossamfunn, og lov om gravplasser, kremasjon og gravferd*.

Kirken i Nordre Follo

Det er 7 menigheter/sokn i fellesrådets område, med til sammen ca. 65 ansatte fordelt på de fleste kirkelige yrkesgrupper. Av disse er ca. 10 ansatt i *Rettssubjektet Den norske kirke*. De øvrige 55 ansatte er lønnet i all hovedsak gjennom fellesrådets lønnsbudsjett. Den samlede lønnskostnad for driftsåret 2027 for ansatte i fellesrådet, vil utgjøre 31,1 mill. kr. I dette beløpet, ligger det også %-vise tilskudd til stillinger som f.eks. kateket og diakon, delfinansiert med midler fra Borg bispedømme. KLP satsen er redusert fra 20 % i 2026 til 19 % i 2027, i tråd med KLP's egne beregninger.

Kirkebygg i Nordre Follo

Kirkelig fellesråd har ulike kirkelige bygg i vår portefølje. Det dreier seg om alt fra arbeidskirker hvor også de ansatte har sin arbeidsplass, kirkebygg iht. trossamfunnslovens § 15, driftsbygg på gravplassene, til verneverdige middelalderkirker fra før år 1150 - med særlig behov iht. *Riksantikvarens* (RA) bestemmelser.

Fellesrådet forvalter på vegne av soknene totalt 9 kirkebygg, 1 kapell, 1 menighetshus, 2 verneverdige bygg på Kråkstad, 2 bårhus, 4 driftsbygg, og 1 garasje – totalt 20 bygg.

Etter noen år med delvis godt vedlikehold på flere kirkebygg, vil hovedsatsingsområdet i perioden ligge på vedlikehold og satsing på rehabilitering av middelalderkirkene i tråd med føringer fra statens kirkebevaringsprogram.

Satsingsområder for kirkelig fellesråd i perioden 2027 – 2030:

Kirkelig fellesråd har vedtatt 4 satsingsområder for perioden frem mot år 2030. Disse fremkommer nedenfor:

1. Kirkebevaring

Statens satsing gjennom kirkebevaringsfondet er tiltenkt *middelalderkirker i stein* frem til år 2030. Som kjent har fellesrådet 2 kirkebygg i denne kategorien; Kråkstad og Ski middelalderkirke.

Kirkevergens administrasjon arbeider nå frem helhetlige prosjekter med tilstandsanalyser og kalkyler som grunnlag for søknad om *hovedprosjekt* til bevaringsprogrammet ved årets søknadsfrist i sept./okt. Arbeidet er ikke ferdigstilt, men med bakgrunn i avdekkede kostnadsrammer, vil prosjektene ligge i kostnadsrammen mellom 30 – 70 mill. kr. Det vil gi en statlig andel i prosjektene på 75 %. Kommunens andel vil være 25 %. Fellesrådets kirkebevaringsgruppe konsulteres løpende underveis i prosessen – og her er kommunen representert administrativt og politisk.

Kirkevergen viser til retningslinjer i *kirkebevaringsfondet*. Det vises ellers til mottatt tilskudd fra fondet til *overordnet forprosjekt*, hvor fellesrådet har fått innvilget kr. 630 000,- til bruk innværende år. Tilskuddet skal benyttes til total tilstandsvurdering/analyse av våre 2 middelalderkirker i stein. Dette vil danne grunnlaget for søknad om hovedprosjekt, med mulighet for tildeling fra og med 2027. Dette forutsetter kommunal medfinansiering.

Programmet har følgende innretning:

Middelalderkirker:

Kostnadsintervall (MNOK)	Statens andel (%)
0–10	25 %
10–30	40 %
30–70	75 %
>70	90 %

(kilde; Kirkebevaringsfondet)

Innen fristen for avlevering av forslag til budsjett for kommende år, vil det være vanskelig å gi en nøyaktig kostnadsramme til kommunedirektøren, da vårt arbeid ikke er avsluttet. Men så langt; og iht. til våre beregninger, vil det dreie seg om en kostnadsramme på om lag 30 – 50 mill. kr. pr. prosjekt. Detaljer fremgår nedenfor.

Da er vi innenfor intervallet hvor programmet dekker 75 % av kostnadene.

Forslag:

Kirkevergen foreslår at kommunedirektøren legger til grunn følgende kostnadsramme for Ski middelalderkirke; **36,3 mill. kr.**, og for Kråkstad kirke; **39,2 mill. kr.** i perioden fra 2027 til og med 2030. Her vil bevaringsprogrammet dekke 75 % av kostnadene, og kommunens andel av kostnadene vil være 25 %.

Hovedtyngden av kostnader vil komme i perioden 2027 – 2029.

Kirkevergen foreslår at denne bevilgningen kommer i tillegg til kommunestyrets allerede vedtak om 5,5 mill. kr. i investeringsmidler til fellesrådet i økonomiplanperioden. Jmf. vedtak i ØHP, desember 2025.

I denne forbindelsen vil kirkevergen vise til *Lov om tros- og livssynssamfunn (trossamfunnsloven) kap. 3, §14*, som omhandler finansieringen av Den norske kirke.

Vedlagt følger detaljert oppstilling av tiltak som inngår i prosjektene.

2. Utvidelser av gravplasser

Gravplassmeldingen skal revideres inneværende år. Det er i den forbindelse klart, at det må investeres i ytterligere utvidelser på gravplass innen 2030. Før år 2020 er det vedtatt en utvidelse på Ski på om lag 9 daa. Dette er vedtatt som *kistegravfelt*. Med bakgrunn i tiltak som gravplassmyndigheten har gjort i samarbeid med kommunen de siste årene – særlig i 2025; med 2 nye navna minnelunder, betydelig heving av festeavgiften og fjerning av kremasjonsavgiften, vil prosjektet kunne halveres.

Vi legger til grunn at vi har behov for en utvidelse i perioden på om lag 4,5 daa, og da dreier det seg om nedre del av det aktuelle feltet. Her må det etableres nye kistegraver, nye urnefelt og nytt felt for retningsbestemt gravlegging.

Forslag:

*Kirkevergen foreslår at det avsettes oppstarts midler til dette prosjektet i 2027, med 1 mill. kr. Total kostnad på prosjektet er beregnet til **25 mill. kr.**, og foreslås fullfinansiert innen 2030.*

3. Etablering av 13-20 i Nordre Follo

Dette er et konkret *samtaletilbud* for ungdom i Nordre Follo. Det har det siste året kommet positive signaler fra politisk hold om at dette er noe som er ønskelig å bidra til. 13-20 er etablert i stadig flere kirkelige fellesråd rundt om på Østlandet, og bygger på den såkalte *Bærums-modellen*. Vi ser et stadig økende utfordringsbilde innenfor ungdomsmiljøer i kommunen – særlig i Ski sentrum. Dette har ikke minst Ski menighet dokumentert gjennom sin rapport i fra 2020. Det er et prioritert område fra fellesrådets side å stryke det diakonale arbeidet og tilstedeværelsen i fellesrådsområdet, og ved å etablere 13-20 vil vi bidra til nettopp dette – men da med særlig fokus på ungdom.

I skjæringspunktet mellom *kommune og kirke*, vil vi i fellesskap kunne utvikle en god modell hvor *forebygging, inkludering, og hindre utenforskap*, vil stå sentralt. Ved en satsing innenfor dette fagfeltet, vil vi sammen legge godt til rette for å spare kostnader i kommunens budsjetter innenfor andre områder.

Forslag:

*Kirkevergen foreslår at 13-20 etableres fra og med 2028, med 2 ungdomsdiakoner. Dette vil ha en årlig kostnad på ca. **2,5 mill. kr.** Dette knytter seg til lønnskostnader og sosiale utgifter, i tillegg noe til driftskostnader.*

4. Krematorium i Follo

Kirkevergen viser til arbeidet som er påbegynt i 2025, om dokumentering av en *ikke bærekraftig krematoriekapasitet* i Follo-regionen sett i et 10-års perspektiv.

Tallgrunnlag og vår framskrivning av kremasjons% fra og med 2025, til og med 2045, tilsier at det vil være om lag 1800 kremasjoner i Follo i 2045. På dette tidspunkt er kapasiteten på

Alfaset krematorium i Oslo overskredet med 10 år. Regionrådet i Follo har bedt om konkrete forslag og tallgrunnlag for et mulighetsstudium for å gå videre med etableringen av Follo krematorium. Dette er avlevert fra kirkevergens side i januar d.å. Kirkevergen er kjent med at Regionrådet er positiv til å gå videre med prosjektet som et *mulighetsstudium*.

Kirkevergen anbefaler at kommunen tar en lederrolle i regionen rundt etablering av krematorium, og at dette arbeidet kommer godt i gang i løpet av 2027. Det er knyttet store kostnader til et slikt prosjekt, men det vil være samfunnsøkonomisk lønnsomt å etablere – både kostnader i kroner på sikt, og kostnader til lavere press på areal.

Forslag:

Kommunen tar lederskap i regionen for å etablere Follo krematorium. Kirkevergen i Nordre Follo inviteres med i dette arbeidet som den største gravplassforvaltningen i regionen. Kirkevergen foreslår videre at kommunen utreder tidlig i prosessen, at fremtidig drift skal tillegges gravplassmyndigheten i Nordre Follo. Vi har god og lang kompetanse i gravplassforvaltning, og vi mener at det vil være den mest lønnsomme driftsform for fellesskapet, kontra kommunal drift.

Forslaget fremmes verbalt, og vil ikke ha budsjettmessige konsekvenser p.t. for fellesrådet.

Oppsummering av fellesrådets drift for 2027

Kirkevergen legger til grunn et forslag til driftsbudsjett med bakgrunn i 2026-tall, kompensert for lønns- og prisstigning. Innenfor investeringsbudsjett, legger kirkevergen til grunn vedtak i ØHP fra desember 2025, med en årlig ramme på 5,5 mill. kr. Dette regnes som ordinære investeringsmidler, og at satsing innenfor bevaringsfondet kommer i tillegg.

Innenfor disse rammer, mener kirkevergen at det vil legges opp til en nøktern, men forsvarlig drift innenfor kirkelig sektor og gravplassforvaltningen. Ordinære investeringsprosjekter innenfor kirkebygg og gravplass, vil da følge fellesrådets vedtak i økonomiplanperioden – og vil sikre ivaretagelse av våre lovpålagte tjenester iht. *Lov om tros- og livssynssamfunn (trossamfunnsloven)* og *lov om gravplasser, kremasjon og gravferd*.

Vedlagt følger talloppsett på budsjettforslag for 2027. Forslaget bygger på 2026-tall, med kompensasjon for lønns- og prisstigning, og pensjonskostnader.

Kirkevergen har lagt følgende forutsetninger til grunn:

- Kommunal deflator: 4 %
- Kompensasjon lønnsoppgjør fra og med 1.5.26
- Pensjonskostnader fra og med 1.1.27 stipulert til 19 %, med bakgrunn i senere års erfaring.

Pensjon:

De ansatte i kirkelig fellesråd har pensjon knyttet til Kommunal Landspensjonskasse (KLP). Fellesrådet har budsjettert med arbeidsgiverandel for pensjon på 19 %, som er en nedgang fra 20 % i 2026. Kirkevergen foreslår at også fellesrådet benytter seg av *premiefond pensjon*. Dette ligger inne i tallbudsjettet årlig, og effekten for 2027, er beregnet til 1,8 mill. kr.

Forslag til driftsramme 2027

Med bakgrunn i dette oversendte dokument med grunnlagsdokumentasjon, ber kirkevergen om en driftsramme fra Nordre Follo kommune for 2027, på **34,9** mill. kr.

Kirkevergen oversender med dette forslag til driftsbudsjett for perioden 2027 - 2030. Forslaget legges frem for kommunedirektørens behandling, og bes innarbeidet i kommunedirektørens forslag til ØHP, som fremlegges kommunestyret.

Benytter samtidig anledningen til å takke for godt samarbeid, og ser frem til kommunens behandling av budsjettforslaget.

Dersom det skulle være behov for oppklaringsdialog, er det bare å ta kontakt, så stiller vi opp i de fora som kommunedirektøren anser som hensiktsmessig.

Med vennlig hilsen

Øysten Martin Paulsen
Kirkeverge

DEN NORSKE KIRKE
Nordre Follo Kirkelige Fellesråd
Birkelunden 4, 1423 Ski

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
540 EAST 58TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637

	Vedtatt budsjett 2026	Budsjettforslag 2027	Budsjettforslag 2028	Budsjettforslag 2029	Budsjettforslag 2030
Administrasjon ansvar 100					
Lønn og sosiale utgifter, inkl KLP	2 806 000	2 841 200	3 007 992	3 128 312	3 253 444
Driftsutgifter	1 933 780	2 076 500	2 159 560	2 245 942	2 335 780
Refusjon til kommune, regnskapsføring og lønnsbehandling	520 000	500 000	520 000	540 800	562 432
Refusjon til menighetsråd					
Merverdiavgift	500 000	600 000	624 000	648 960	674 918
Avsetning til ubundne fond	0	0			
Overføring til inv regnskap og avskrivninger	100 000	250 000	260 000	270 400	281 216
Utgifter	5 859 780	6 267 700	6 571 552	6 834 414	7 107 791

Diverse inntekter	0	0			
Refusjon fra Staten/Nav					
Refusjon fra rettssubjektet Den norske kirke	0	0			
Refusjoner fra andre/menighet	-630 000	0			
Merverdiavgift	-500 000	-600 000	-624 000	-648 960	-674 918
Administrasjonsinntekter KUL	-150 000	-450 000	-468 000	-486 720	-506 189
Tilskudd fra staten/statlige institusjoner					
Tilskudd fra kommunen	-3 478 000	-3 617 000	-3 761 680	-3 912 147	-4 068 633
Renteinntekter	-1 500 000	-1 500 000	-1 560 000	-1 622 400	-1 687 296
Bruk av tidligere års mindreforbruk	0	0			
Motpost inv regnskap og avskrivninger	-100 000	-100 000	-104 000	-108 160	-112 486
Inntekter	-6 358 000	-6 267 000	-6 517 680	-6 778 387	-7 049 523
Resultat mer-mindreforbruk	-498 220	700	53 872	56 027	58 268

Kirker ansvar 200					
Lønn og sosiale utgifter, inkl KLP	16 020 000	16 497 800	17 007 886	17 688 201	18 395 729
Driftsutgifter	3 676 500	4 126 500	4 291 560	4 463 222	4 641 751
Refusjon til kommune, regnskapsføring menigheter	520 000	490 000	509 600	529 984	551 183
Merverdiavgift	1 100 000	1 200 000	1 248 000	1 297 920	1 349 837
Tilskudd/gaver til menighetsråd, kirkevertordning mv	380 000	380 000	395 200	411 008	427 448
Disagio	0	0			
Overføring til inv. regnskapet, nybygg, mva nybygg					
Avsetning ubundne fond	2 200 000	2 200 000	2 288 000	2 379 520	2 474 701
Avskrivninger	23 896 500	24 894 300	25 740 246	26 769 856	27 840 650
Utgifter					

Diverse inntekter, billettinntekter, utleie mv	-1 020 000	-970 000	-1 008 800	-1 049 152	-1 091 118
Merverdiavgift	-1 100 000	-1 200 000	-1 248 000	-1 297 920	-1 349 837
Refusjoner fra menighetsråd (lønn) og andre/interne overføringer	-200 000	-430 000	-447 200	-465 088	-483 692

Sykelønnnsrefusjon		0			
Tilskudd fra staten/strøm		0			
Refusjon fra Den norske kirke, lønn kateket	-880 000		-1 000 000	-1 040 000	-1 081 600
Tilskudd fra kommunen	-18 605 700		-19 500 000	-20 280 000	-21 091 200
(Utbytte Knif) og bruk av ubundne fond	-70 000		-80 000	-83 200	-86 528
Bruk av ubunde fond KLP, lønn	0		0		
Motpost avskrivinger	-2 200 000		-2 200 000	-2 288 000	-2 379 520
Overføring fra driftsregnskapet investering/mva investering					
Inntekter	-24 075 700		-25 380 000	-26 395 200	-27 451 008
Resultat mer-mindreforbruk	-179 200		-485 700	-654 954	-681 152
					-708 398

Gravplass ansvar 300				
Lønn og sosiale utgifter, inkl KLP	7 251 800	7 509 000	7 882 992	8 198 312
Kremasjonsavgift	2 900 000	2 900 000	3 016 000	3 136 640
Driftsutgifter	2 426 000	3 419 000	3 555 760	3 697 990
Kalkulatoriske utgifter ved kommunal tjenesteyting	2 300 000	2 200 000	2 288 000	2 379 520
Merverdiavgift	620 000	700 000	728 000	757 120
Avsetning bundne fond Ski kirkegård				
Rente og avdragsutgifter				
Avskrivninger	1 000 000	1 000 000	1 040 000	1 081 600
Utgifter	16 497 800	17 728 000	18 510 752	19 251 182
				20 021 229

Festeavgifter, salg gravstell, utensokns gebyrer mv	-5 410 000	-6 110 000	-6 354 400	-6 608 576	-6 872 919
Refusjoner fra NAV, ansatte kirkegård	0	0			
Refusjon fra andre	0	0			
Merverdiavgift	-620 000	-700 000	-728 000	-757 120	-787 405
Tilskudd fra kommunen	-9 088 000	-9 380 300	-9 755 512	-10 145 732	-10 551 562
Bruk av ubundne fond	0	0			
Bruk av ubundne fond KLP, lønn	0	0			
Motpost avskrivninger	-1 000 000	-1 000 000	-1 040 000	-1 081 600	-1 124 864
Inntekter	-16 118 000	-17 190 300	-17 877 912	-18 593 028	-19 336 750
Resultat mer- mindreforbruk	379 800	537 700	632 840	658 154	684 480

Gravsteltjenester ansvar 390				
Avsetning ubundne fond	3 000	5 000	5 200	5 408
Interne overføringer	-3 000	-5 000	-5 200	-5 408
Resultat mer- mindreforbruk	0	0	0	0
				5 624
				-5 624

KUL ansvar 400					
Lønn og sosiale utgifter, inkl KLP	3 706 000	3 849 000	4 002 960	4 163 078	4 329 602

Driftsutgifter	606 500	474 000	492 960	512 678	533 186
Refusjoner til FR, interne overføringer	150 000	300 000	312 000	324 480	337 459
Merverdiavgift	95 000	95 000	98 800	102 752	106 862
Tilskudd gaver til menighetsråd					
Avsetning til bundne fond	0	0			
Utgifter	4 557 500	4 718 000	4 906 720	5 102 989	5 307 108

Betaling fra deltakere	-130 000	-125 000	-130 000	-135 200	-140 608
Sykelønsrefusjon	0	0			
Refusjon merverdiavgift	-95 000	-95 000	-98 800	-102 752	-106 862
Refusjon fra andre	0	0			
Tilskudd fra rettssubjektet Den norske kirke	-3 841 700	-3 986 000	-4 145 440	-4 311 258	-4 483 708
Tilskudd gaver fra andre	-15 000	-20 000	-20 800	-21 632	-22 497
Bruk av ubundne fond KLP, lønn	0	0			
Bruk av bundne fond	-475 800	-492 000	-511 680	-532 147	-553 433
Inntekter	-4 557 500	-4 718 000	-4 906 720	-5 102 989	-5 307 108
Resultat mer- mindreforbruk	0	0	0	0	0

Lederforum KUL ansvar 401					
Lønn og sosiale utgifter, inkl KLP	108 000	116 200	120 848	125 682	130 709
Driftsutgifter	0	0			
Utgifter	108 000	116 200	120 848	125 682	130 709
Tilskudd fra rettssubjektet Den norske kirke	-108 000	-116 200	-120 848	-125 682	-130 709
Inntekter	-108 000	-116 200	-120 848	-125 682	-130 709
Resultat mer- mindreforbruk	0	0	0	0	0

Diakoni ansvar 403					
Lønn og sosiale utgifter, inkl KLP	3 053 000	2 743 000	5 375 770	5 590 801	5 814 433
Driftsutgifter	22 800	34 000	35 360	36 774	38 245
Merverdiavgift	5 000	5 000	5 200	5 408	5 624
Overføring til menighetsråd ungdomsdiakon	400 000	0	0	0	0
Tilskudd/gaver til andre					
Avsetning bundne fond, BUFDIR	0	0	0	0	0
Bruk av bundne fond, ungdomsdiakon Ski					
Utgifter	3 480 800	2 782 000	5 416 330	5 632 983	5 858 303

Tilskudd fra staten/statlige institusjoner	0	0			
Refusjoner fra NAV sykelønn	0	0			

Tilskudd fra Den norske kirke	-490 000	-450 000	-468 000	-486 720	-506 189
Tilskudd fra kommunen	-2 688 180	-2 379 700	-4 974 888	-5 173 884	-5 380 839
Refusjoner fra andre	0	0	0	0	0
Merverdiavgift	-5 000	-5 000	-5 200	-5 408	-5 624
Bruk av bundne fond					
Inntekter	-3 183 180	-2 834 700	-5 448 088	-5 666 012	-5 892 652
Resultat mer-mindreforbruk	297 620	-52 700	-31 758	-33 028	-34 349

Menighetenes barne- og ungdomsarbeid, ansvar 406					
Lønn og sosiale utgifter forskuttet av NFKF	2 759 000	2 799 000	2 910 960	3 027 398	3 148 494
Driftsutgifter, stillingsannonse, forsikringer	0	0			
Refusjon til menighetsråd					
Interne overføringer					
Merverdiavgift	0	0			
Avsetning bundne fond					
Utgifter	2 759 000	2 799 000	2 910 960	3 027 398	3 148 494

Refusjon fra staten/statlige institusjoner/sykepenges	0	0			
Refusjon lønn mv fra menighetsråd	-2 759 000	-2 799 000	-2 910 960	-3 027 398	-3 148 494
Merverdiavgift	0	0			
Refusjon fra andre	0	0			
Bruk av bundne fond					
Inntekter	-2 759 000	-2 799 000	-2 910 960	-3 027 398	-3 148 494
Resultat mer-mindreforbruk	0	0	0	0	0

Ansvar 100	-498 220	700	728	757	787
Ansvar 200	-179 200	-485 700	-505 128	-525 333	-546 346
Ansvar 300	379 800	537 700	559 208	581 576	604 839
Ansvar 390	0	0			
Ansvar 401	0	0			
Ansvar 400	0	0			
Ansvar 403	297 620	-52 700	-54 808	-57 000	-59 280
Ansvar 406	0	0			
	0	0	0	0	0

Utgifter	57 159 380	59 189 000	64 056 560	66 618 822	69 283 575
Inntekter	-57 051 380	-59 189 000	-64 056 560	-66 618 822	-69 283 575
Mindre/merforbruk	0	0	0	0	0

Bruk av bundne KUL	-475 800	-492 000	-511 680	-532 147	-553 433
--------------------	----------	----------	----------	----------	----------

Bruk av disp fond					
Bruk av tidligere års regnskapsmessig mindreforbruk					

Rammetilskudd fra kommunen	-33 859 880	-34 877 000	-38 772 080	-40 322 963	-41 935 882
Kremasjonsavgift	2 900 000	3 016 000	3 136 640	3 262 106	3 392 590
Delsum	-30 959 880	-31 861 000	-35 635 440	-37 060 858	-38 543 292
Ungdomsdiakon	800 000				
Sum tilskudd	-30 159 880	-31 861 000	-35 635 440	-37 060 858	-38 543 292

Vedlegg:

Oppstilling av tiltak i middelalderkirkene i forbindelse med søknad til kirkebevaringsfondet.

	Ski middelalderkirke	Kråkstad middelalderkirke
Bygning(loft-spir)	300000	Klokkespir, fuktnivå, asbest
VVS	9000000	Sprinkler/bergvarme
Elkraft	4000000	Oppvarming/alt elektrisk
Tele og automatisering	150000	IoT
Andre installasjoner	700000	Brannvarsling
Utendørs	600000	Drenering/port/lys
Grunn og fundamenter	500000	Setninger/riss
RIB/RIM/RIV/RIE/RIBfy	1200000	Rådgivning/Verifisering mezzanin
Utvendige overflater	8500000	Mur/tre/vindu/dør
Innvendige overflater	4500000	Mur/tre/vindu/dør
Dekker	600000	Gulv 1-2 etg.
Yttertak	200000	Snøfangere
Fast inventar	2500000	Benker/alterring/kjøkken
Trapper, balkonger	100000	Våpenhus
Rammer	300000	Sikring loft
Søyler	100000	Kontroll
Bjelker	3000000	Råteskader
Utstyr	70000	Stoler lær
	Sum	Sum
	36320000	39210000

Kostnader hentet fra tilbud, erfaringstall tidligere prosjekter, anbudspålegg, og m2 priser

Middelalderkirker koster ofte 1,2 til 3 ganger så mye å vedlikeholde som nyere kirker, grunnnet spesialkompetanse, materialvalg, energieffektivitet, strukturelle utfordringer, vedlikeholdsetterslep. Elektrisk oppvarming er ca.1.5 mill. pr. kirke, bergvarme er 1 stk. bergvarmepumpe og 2 brønner dybde 230 meter pr. kirkebygg. Ski ca. 5 mill. Kråkstad ca. 6,5 mill.

Kråkstad awenter vi tilbakemelding VAV kapasitet vann forhold sprinkler. Vi tenker mulig 2 delt løsning Kråkstad, en del tørr anlegg, og en del våt anlegg sprinkler forhold frost(under vurdering) Alle tiltak vil bli oversendt Rikssantikvar for godkjenning. Det blir utarbeidet forprosjekt sprinkler og varmeanlegg.

Det er ikke funnet noen dokumentasjon på om det tidligere har vært kalkmalerier i Ski og Kråkstad middelalderkirker, så det blir ikke noe fjerning av innvendig puss for avdekking kalkmalerier. Endring sprinkler Ski, grunnnet lite estetisk gjennomført, mere skjult, og synlige rør lakkres i vegg/himlingstarge.

Det er asbest Ski loft og Kråkstad loft.

Bjelkelag gulv Ski/Kåkstad må man anta noe råteskader bjelkelag. Legger opp til noe restaurering, her er omfang ukjent.

Byggløss dyppenses og restaureres

Kalkulasjon budsjetter er det lagt inn uforutsette kostnader/beregnet avsetning for risiko og usikkerhet. Stipulert kostnad bergvarme er beløp høyt grunnnet store variabler omfang graving/omfang rør/omfang teknisk rom. Tekniske rom er tenkt del av herre toalett Ski, og del garasje/driftsbygg Kråkstad.

Det kan trekkes ut en del i forhold til sprinkler og bergvarme.

Elektrisk oppvarming Ski vil sum kostnader være ca. 27 320 000,-

Elektrisk oppvarming Kråkstad vil sum kostnader være ca. 26 210 000,-